

**Τράπεζα
Θεμάτων Β'
Λυκείου –
Άλγεβρα**

153 θέματα - 23/5/2022

Κεφάλαιο 1^ο : Συστήματα

ΘΕΜΑ 2^ο

Για τις ηλικίες των μελών μιας τριμελούς οικογένειας ισχύουν τα παρακάτω:

Η ηλικία της μητέρας είναι τριπλάσια από την ηλικία του παιδιού. Ο λόγος της ηλικίας το πατέρα προς την ηλικία του παιδιού ισούται με $\frac{11}{3}$ και επιπλέον το άθροισμα των ηλικιών και των τριών ισούται με 115 χρόνια.

- α) Να εκφράσετε τα δεδομένα με ένα σύστημα τριών εξισώσεων με τρεις αγνώστους. (Μονάδες 13)**
- β) Να βρείτε την ηλικία του καθενός. (Μονάδες 12)**

Δίνονται οι ευθείες: $\varepsilon_1 : 2x + y = 6$, $\varepsilon_2 : x - 2y = -2$

α) Να προσδιορίσετε αλγεβρικά το κοινό τους σημείο M. (Μονάδες 13)

β) Να δειχθεί ότι η ευθεία $\varepsilon_3 : 3x + y = 8$ διέρχεται από το M. (Μονάδες 12)

Δίνεται το σύστημα (Σ) :
$$\begin{cases} y = -x + 2 \\ y = \frac{1}{x} \end{cases}$$

α) Να λύσετε το σύστημα (Σ) . (Μονάδες 12)

β) Να ερμηνεύσετε γεωμετρικά, σε κατάλληλο σχήμα, τις λύσεις του συστήματος (Σ) που βρήκατε στο ερώτημα α. (Μονάδες 13)

α) Να λύσετε το σύστημα $\begin{cases} 2x - 4y = -2 \\ 5x - 10y = 3 \end{cases}$ (Μονάδες 13)

β) Τι συμπεραίνετε για τη σχετική θέση των ευθειών $\varepsilon_1 : 2x - 4y = -2$ και $\varepsilon_2 : 5x - 10y = 3$; (Μονάδες 12)

Ο Κώστας καταθέτει σε μια τράπεζα 15 καρτονομίσματα των 20€ και 50€. Συμβολίζουμε με x και y το πλήθος των καρτονομισμάτων των 20€ και 50€ αντίστοιχα.

α) i. Δίνονται οι εξισώσεις:

1. $y = 15 - x$ 2. $y - x = 15$.

Να επιλέξετε ποια από τις δύο παραπάνω εξισώσεις περιγράφει την σχέση των x και y . Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

ii. Η συνολική αξία των χρημάτων είναι 480€. Δίνονται, ακόμα, οι εξισώσεις:

3. $50y - 20x = 480$ 4. $20x + 50y = 480$

Να επιλέξετε ποια από τις δύο παραπάνω εξισώσεις περιγράφει την συνολική αξία των χρημάτων σε σχέση με τα x και y . Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

β) Επιλύοντας το σύστημα των δύο εξισώσεων που επιλέξατε στα ερωτήματα ai) και aii) να βρείτε πόσα καρτονομίσματα των 20€ και 50€ κατάθεσε ο Κώστας. (Μονάδες 11)

Δίνεται το γραμμικό σύστημα:
$$\begin{cases} 3x + 2y = 8 \\ 2x - y = 3 \end{cases}$$

- α) Να αιτιολογήσετε γιατί το ζεύγος $(0,4)$ δεν αποτελεί λύση του παραπάνω συστήματος.
(Μονάδες 8)
- β) Να λύσετε το παραπάνω σύστημα. (Μονάδες 10)
- γ) Να βρείτε τις συντεταγμένες του σημείου τομής των ευθειών $(\varepsilon_1) : 3x + 2y = 8$ και $(\varepsilon_2) : 2x - y = 3$.
(Μονάδες 7)

α) Να λύσετε το σύστημα $\begin{cases} 5x - y = -1 \\ 3x + y = 2 \end{cases}$ (Μονάδες 12)

β) Να σχεδιάσετε τις ευθείες $(\varepsilon_1) : 5x - y = -1$ και $(\varepsilon_2) : 3x + y = 2$. και να ερμηνεύσετε γραφικά το αποτέλεσμα του α) ερωτήματος. (Μονάδες 13)

Σε μια συνεστίαση μεταξύ συγγενών παρευρίσκονται οι γονείς με τα παιδιά τους. Στο τραπέζι υπάρχουν 5 παιδιά επιπλέον από τους γονείς. Κάθε γονιός πλήρωσε 12€ και κάθε παιδί τα μισά. Ο συνολικός λογαριασμός ήταν 300€.

α) Αν x το πλήθος των γονιών και y το πλήθος των παιδιών, να διαλέξετε από τις παρακάτω επιλογές, ένα σύστημα δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους που εκφράζει τα δεδομένα του παραπάνω προβλήματος.

$$\text{A. } \begin{cases} x + y + 5 = 0 \\ 12x + 6y = 300 \end{cases} \quad \text{B. } \begin{cases} x - y = 5 \\ 6x + 12y = 300 \end{cases}$$

$$\text{Γ. } \begin{cases} y = x + 5 \\ 12x + 6y = 300 \end{cases} \quad \text{Δ. } \begin{cases} y = x + 5 \\ 6x + 12y = 300 \end{cases}$$

(Μονάδες 10)

β) Από τη λύση του συστήματος που επιλέξατε στο α) ερώτημα να βρείτε πόσοι γονείς και πόσα παιδιά υπήρχαν στο τραπέζι. (Μονάδες 15)

Θέμα 4^ο

Ο Κώστας έχει τρία παιδιά. Δύο δίδυμα κορίτσια και ένα αγόρι. Στην ερώτηση πόσων χρονών είναι τα παιδιά του απάντησε ως εξής.

- 1. Το άθροισμα των ηλικιών και των τριών παιδιών είναι 14**
  - 2. Το γινόμενο της ηλικίας της κόρης μου επί την ηλικία του γιου μου είναι 24**
  - 3. Το άθροισμα των ηλικιών των κοριτσιών είναι μικρότερο από την ηλικία του αγοριού.**
- α) Να γράψετε τις εξισώσεις που περιγράφουν τα στοιχεία 1. και 2. που έδωσε ο Κώστας.
(Μονάδες 10)**
- β) Να βρείτε τις ηλικίες των παιδιών του Κώστα. (Μονάδες 15)**

ΑΣΚΗΣΗ 4-15117Ενδεικτική Απάντηση

Μια παρέα τεσσάρων φίλων παραγγέλνει σάντουιτς. Στο παρακάτω σχήμα φαίνεται η παραγγελία τους. Τα συστατικά των σάντουιτς είναι βιολογικά και το ψωμί είναι ολικής άλεσης (βιολογικό). Το ψωμί για κάθε σάντουιτς έχει κόστος 0,3 ευρώ. Το πρώτο σάντουιτς έχει 2 φέτες ζαμπόν, 4 φέτες τυρί, δεν έχει γαλοπούλα και κοστίζει 3,8 ευρώ. Το δεύτερο έχει 1 φέτα ζαμπόν, 2 φέτες τυρί, 3 φέτες γαλοπούλα και κοστίζει 3,55 ευρώ. Το τρίτο έχει 3 φέτες ζαμπόν, δεν έχει τυρί, έχει 3 φέτες γαλοπούλα και κοστίζει 4,05 ευρώ. Ο σερβιτόρος δεν έχει προλάβει να συμπληρώσει το κόστος του τελευταίου σάντουιτς.

σάντουιτς	φέτες ζαμπόν	φέτες τυρί	φέτες γαλοπούλα	ψωμί	κόστος
1°	2	4	0	0,3 €	3,8 €
2°	1	2	3	0,3 €	3,55 €
3°	3	0	3	0,3 €	4,05 €
4°	2	2	1	0,3 €	
				Σύνολο	

α) Να λύσετε το σύστημα $(\Sigma_1): \begin{cases} xy = 6 \\ x^2 + y^2 = 13 \end{cases}$ (Μονάδες 8)

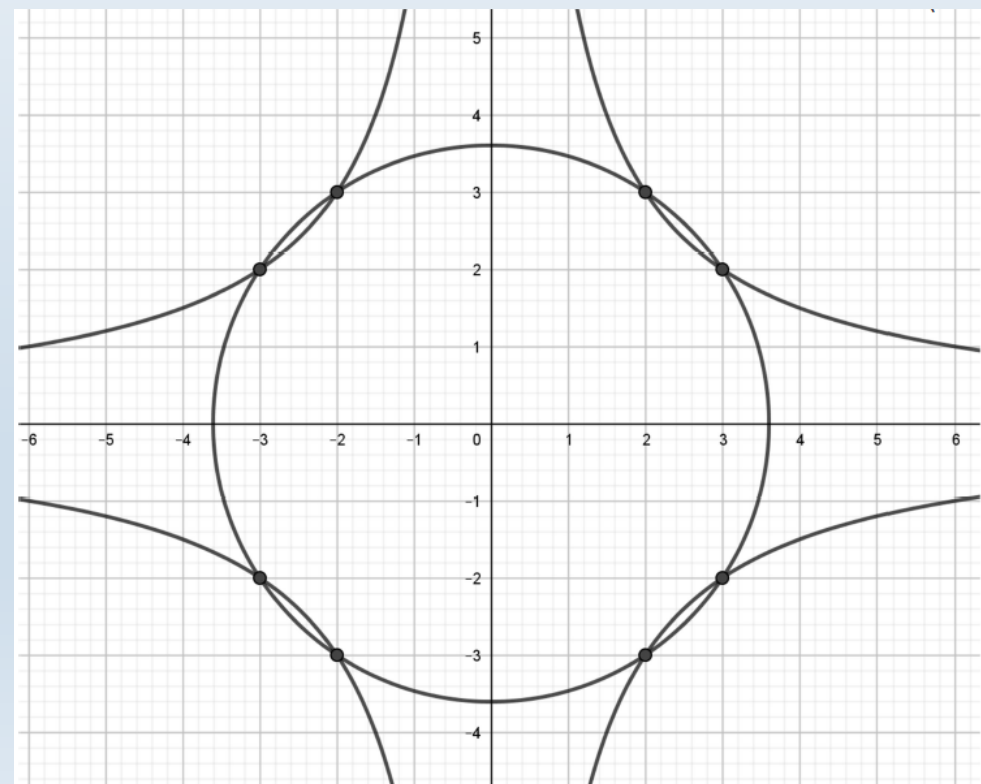
β) Είναι όλες οι λύσεις του συστήματος (Σ_1) , λύσεις και του $(\Sigma_2): \begin{cases} |xy| = 6 \\ x^2 + y^2 = 13 \end{cases}$; Να αιτιολογήσετε

την απάντησή σας. (Μονάδες 5)

γ) Η γεωμετρική αναπαράσταση του συστήματος (Σ_2) φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Με βάση το σχήμα,

i. να βρείτε τις λύσεις του (Σ_2) . (Μονάδες 4)

ii. να παραστήσετε γεωμετρικά το σύστημα (Σ_1) σημειώνοντας τις λύσεις του. (Μονάδες 8)

Κεφάλαιο 2^ο :

Ιδιότητες Συναρτήσεων

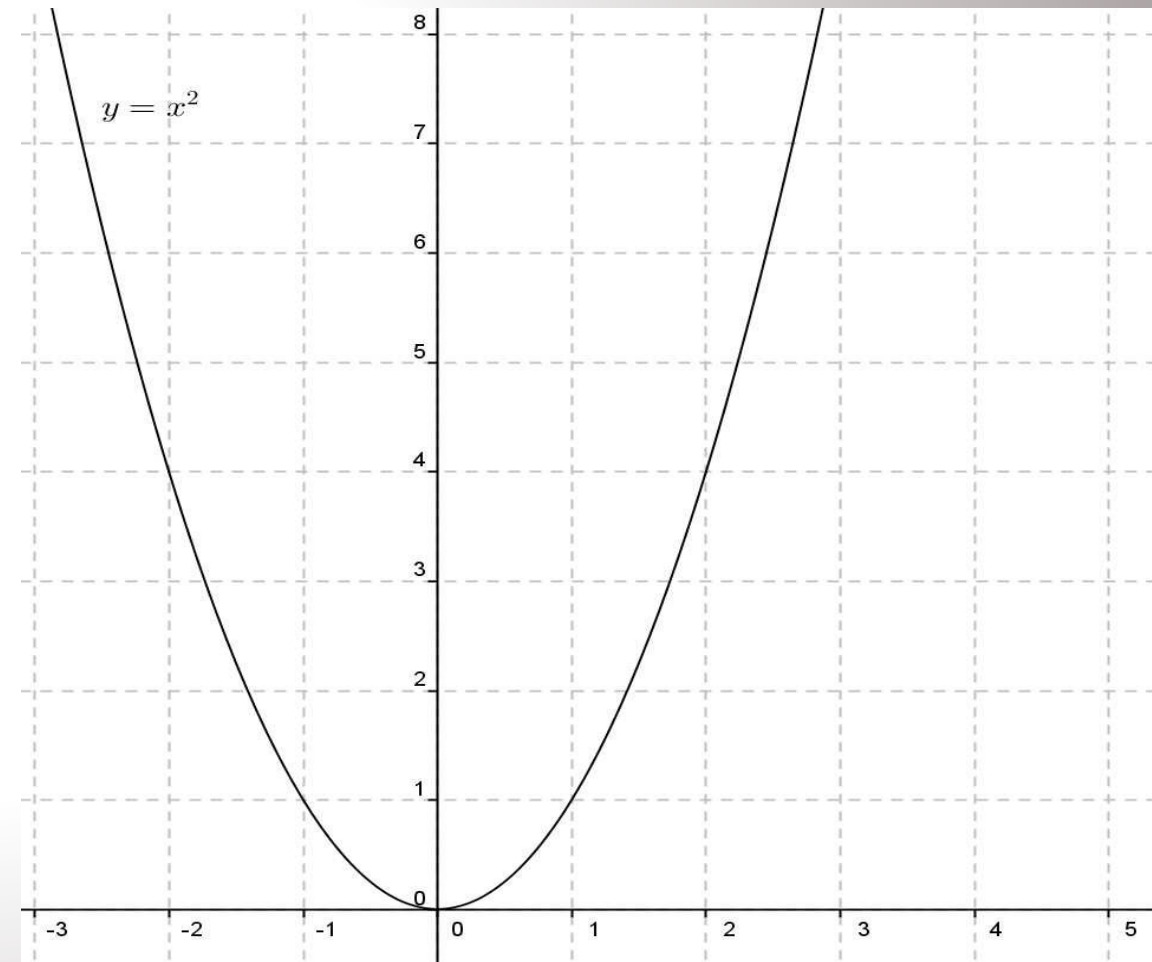

Θέμα 2^ο

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 - 4x + 5$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι η f γράφεται στη μορφή $f(x) = (x - 2)^2 + 1$ (Μονάδες 10)

β) Να αναφέρετε τις μετατοπίσεις της $y = x^2$ ώστε να προκύψει η γραφική παράσταση της συνάρτησης f , την οποία και να χαράξετε στο σύστημα συντεταγμένων που ακολουθεί. (Μονάδες 15)

ΑΣΚΗΣΗ 2-14325

Ενδεικτική Απάντηση

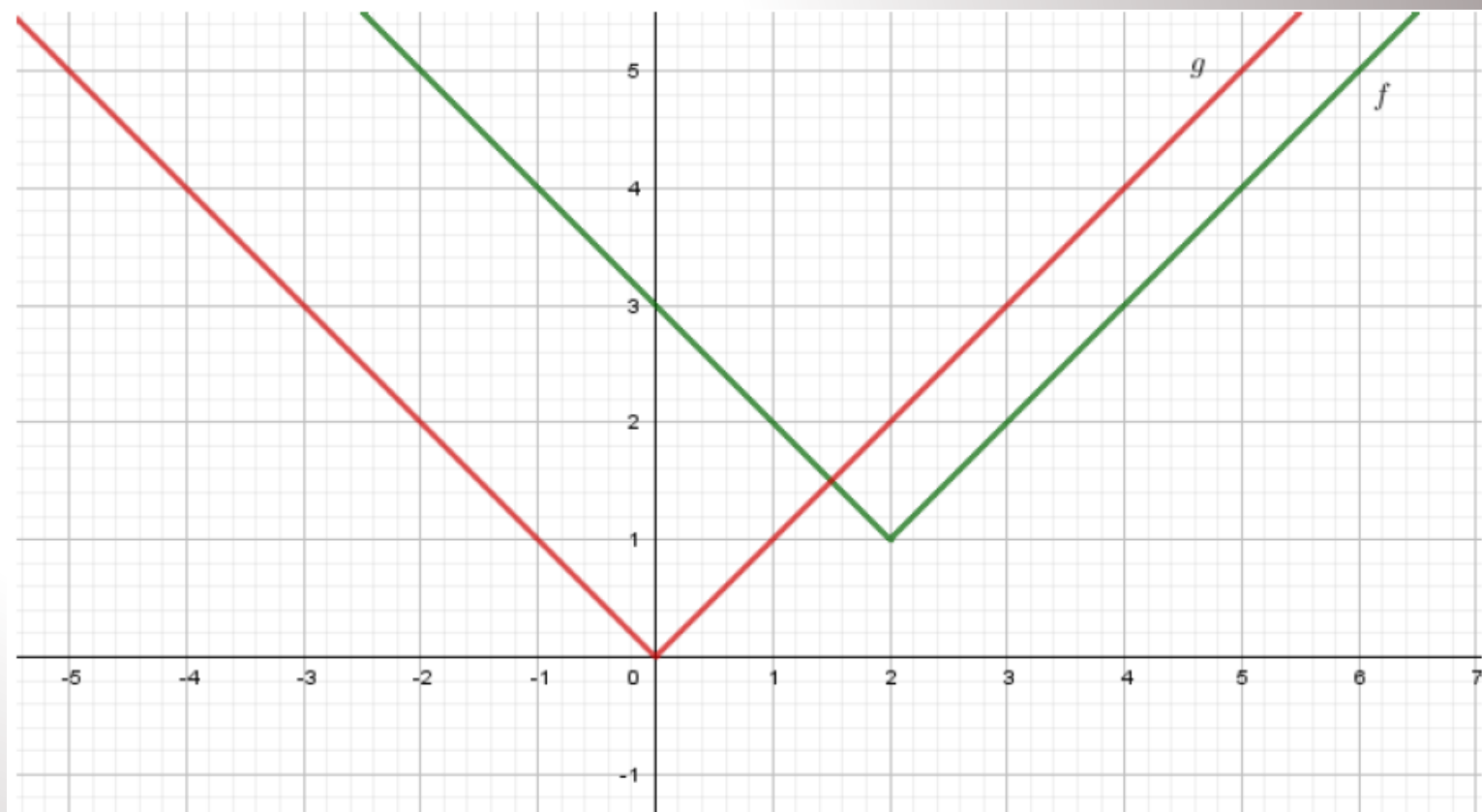
Στο παρακάτω σχήμα δίνονται οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και g , που ορίζονται στους πραγματικούς αριθμούς. Η γραφική παράσταση της g προκύπτει από τη γραφική παράσταση της f με οριζόντια και κατακόρυφη μετατόπιση.

Από τις γραφικές παραστάσεις να βρείτε:

α) Τα διαστήματα μονοτονίας της f , το είδος του ακρότατου της f και την τιμή του. (Μονάδες 15)

β) Αν $g(x) = |x|$, $x \in \mathbb{R}$ να επιλέξετε ποιος από τους παρακάτω είναι ο τύπος της συνάρτησης f . Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

$f(x) = |x + 2| + 1$ $f(x) = |x - 2| - 1$ $f(x) = |x + 2| - 1$ $f(x) = |x - 2| + 1$ (Μονάδες 10)

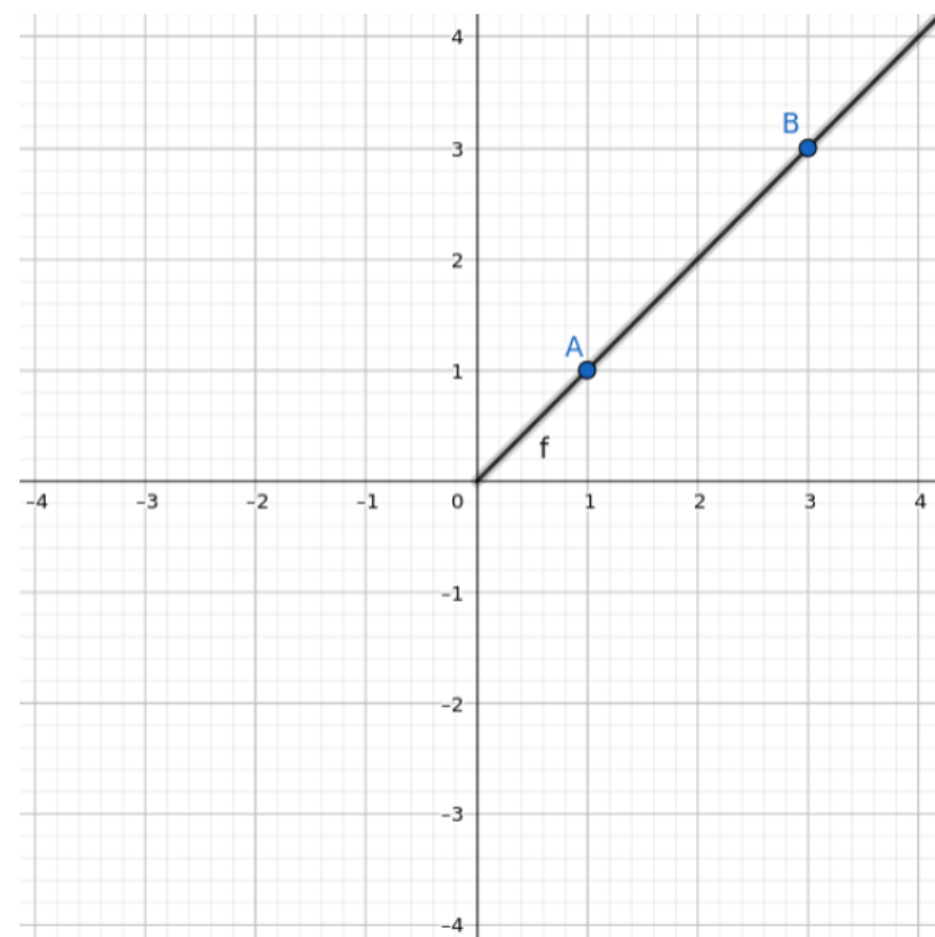

Δίνονται τα σημεία $A(1,1)$, $B(3,3)$.

α) Να αιτιολογήσετε ποιες από τις επόμενες ιδιότητες θα μπορούσε και ποιες δε θα μπορούσε να έχει μια συνάρτηση f , που ορίζεται σε όλους τους πραγματικούς αριθμούς και της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από τα A και B .

i) είναι σταθερή συνάρτηση   ii) είναι γνησίως φθίνουσα συνάρτηση (Μονάδες 12)

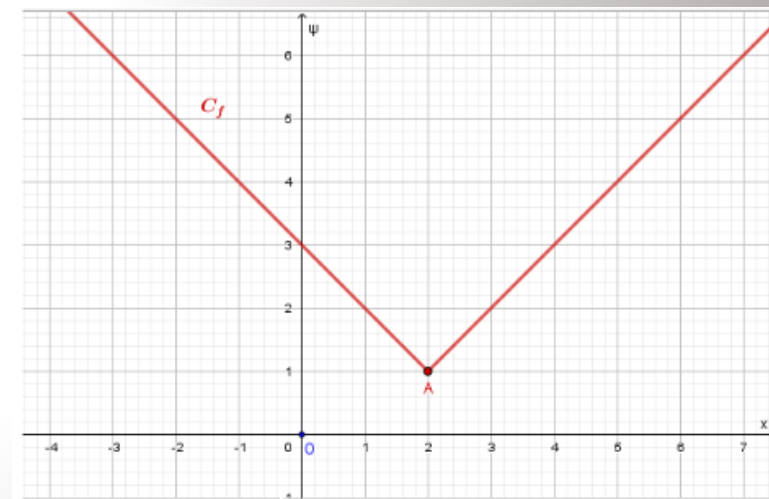
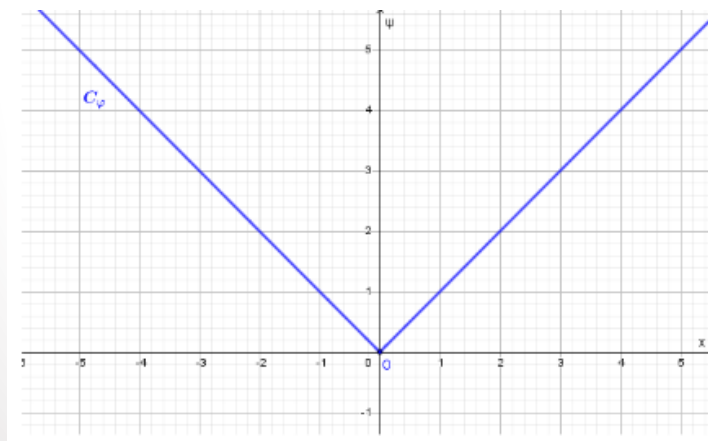
β) Να συμπληρώσετε την παρακάτω γραφική παράσταση μιας συνάρτηση f , η οποία διέρχεται από τα A , B και είναι περιττή. (Μονάδες 13)

ΑΣΚΗΣΗ 2-14972Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $\varphi(x) = |x|$, $x \in \mathbb{R}$ με γραφική παράσταση που φαίνεται στο σχήμα. Επιπλέον οι συναρτήσεις $g(x) = |x - 2|$, $x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = |x - 2| + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να παραστήσετε γραφικά στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων τις συναρτήσεις g , f και να εξηγήσετε πως προκύπτουν μετατοπίζοντας κατάλληλα τη γραφική παράσταση της φ . (Μονάδες 13)
- β) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της f , η οποία δίνεται παρακάτω, να βρείτε:
- Τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνήσια αύξουσα και γνήσια φθίνουσα. (Μονάδες 6)
  - Το ολικό ακρότατο της f και τη θέση του. Τι είδους ακρότατο είναι; (Μονάδες 6)

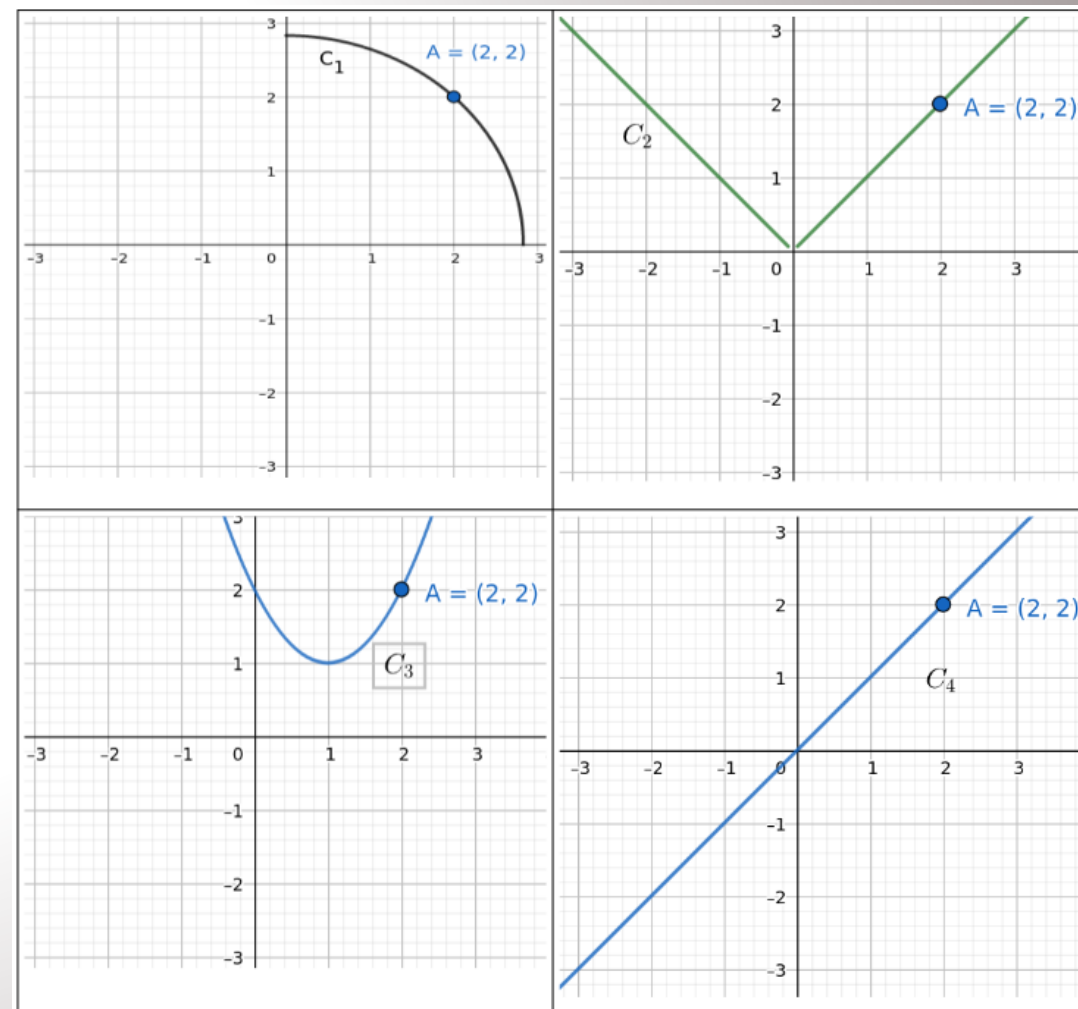
ΑΣΚΗΣΗ 2-14976

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνονται τα παρακάτω σχήματα

α) Να αιτιολογήσετε ποιες από τις γραφικές παραστάσεις C_1, C_2, C_3, C_4 αναπαριστούν άρτιες ή περιττές συναρτήσεις, ποιες όχι και γιατί. Δίνεται ότι τουλάχιστον μια είναι άρτια και τουλάχιστον μια είναι περιττή. (Μονάδες 12)

β) Για τις συναρτήσεις C_2, C_4 να βρείτε την τεταγμένη του σημείου τους $B(-2, κ)$, αιτιολοώντας την τιμή που βρήκατε από την ιδιότητα συμμετρίας καθεμίας συνάρτησης. (Μονάδες 13)

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = \frac{1}{3}x^2$, $x \in \mathbb{R}$ και η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)$ η οποία προκύπτει από μια οριζόντια μετατόπιση της $g(x)$ κατά 3 μονάδες προς τα δεξιά και μετά κατά μια μονάδα προς τα πάνω.

α) Να επιλέξετε την σωστή απάντηση όσον αφορά τον τύπο της $f(x)$.

i) $f(x) = g(x + 3) + 1$

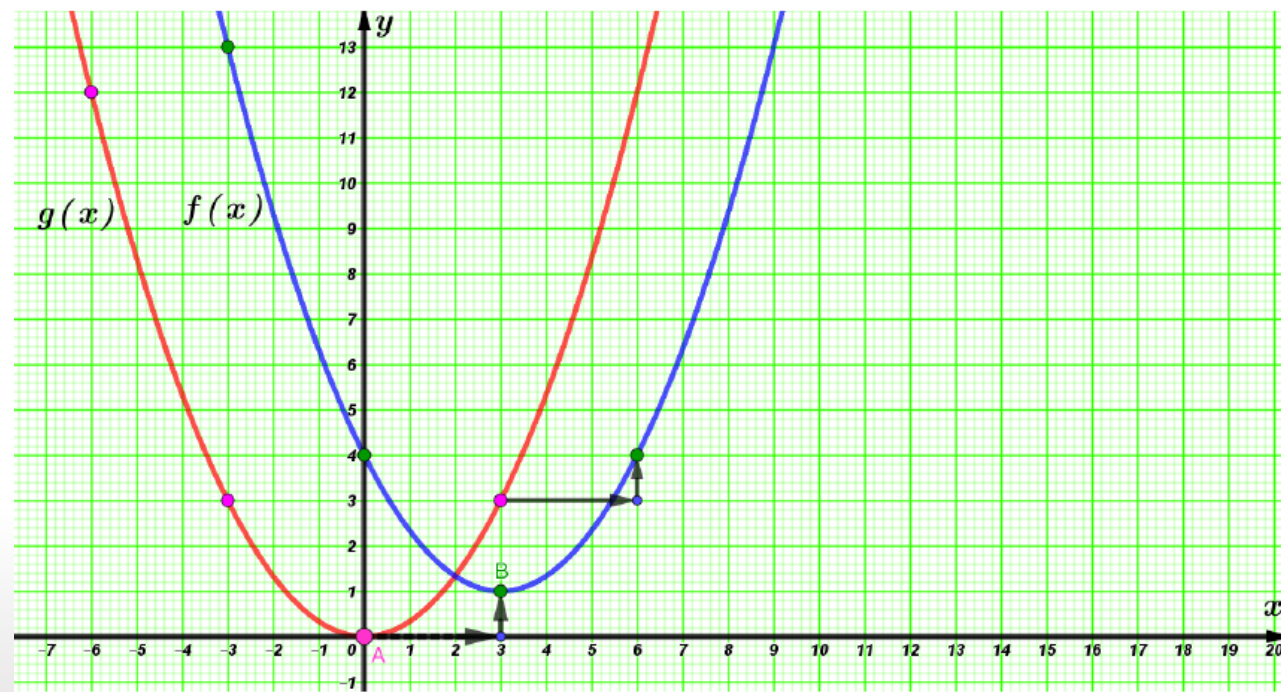
ii) $f(x) = g(x + 3) - 1$

iii) $f(x) = g(x - 3) + 1$

iv) $f(x) = g(x - 3) - 1$ (Μονάδες 9)

β) Να βρείτε την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $f(x)$ και την θέση ελαχίστου. (Μονάδες 8)

γ) Να γράψετε τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση $f(x)$ είναι γνησίως αύξουσα ή γνησίως φθίνουσα. (Μονάδες 8)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15017

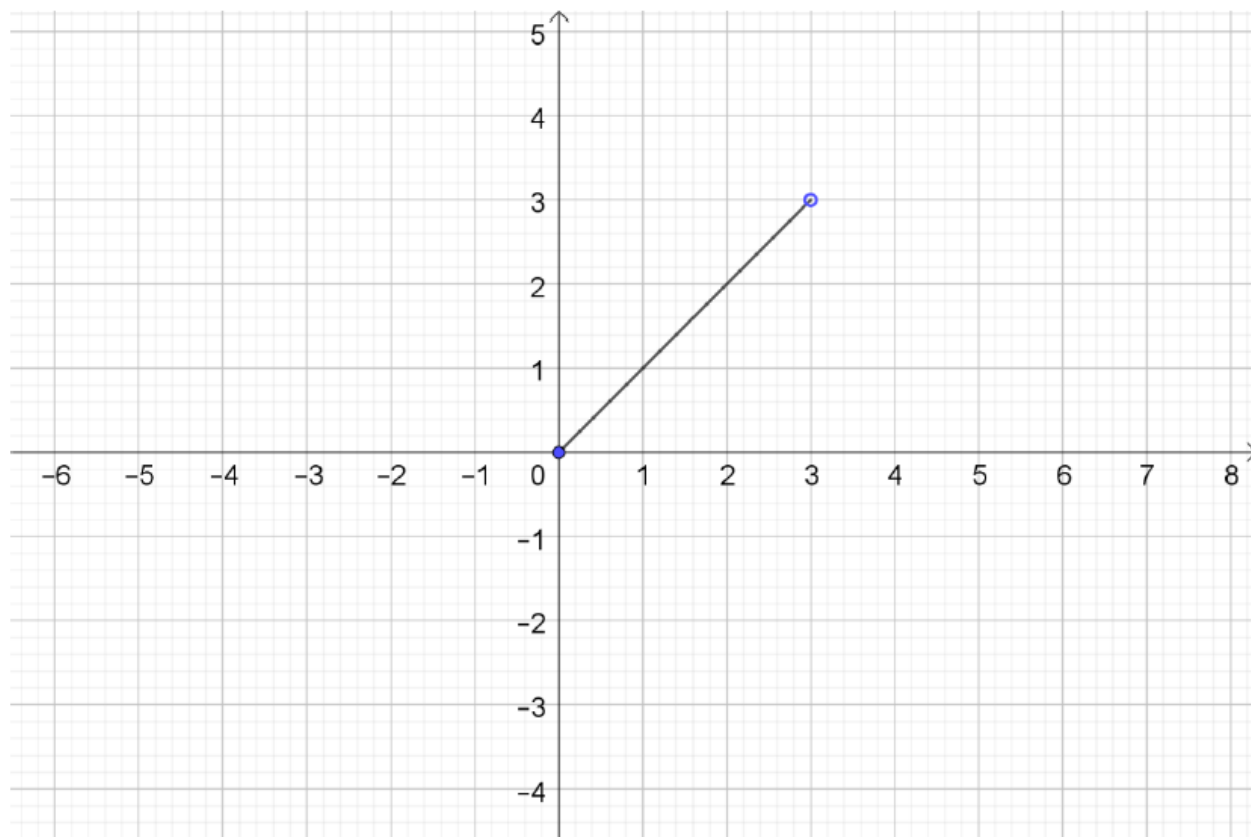
Ενδεικτική Απάντηση

Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το διάστημα $(a,3)$ είναι άρτια και η γραφική της παράσταση διέρχεται από το σημείο $(2,2)$.

α) Να βρείτε την τιμή του a . (Μονάδες 7)

β) Να βρείτε το $f(-2)$. (Μονάδες 8)

γ) Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης f στο διάστημα $[0,3)$. Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f στο πεδίο ορισμού της. (Μονάδες 10)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15018

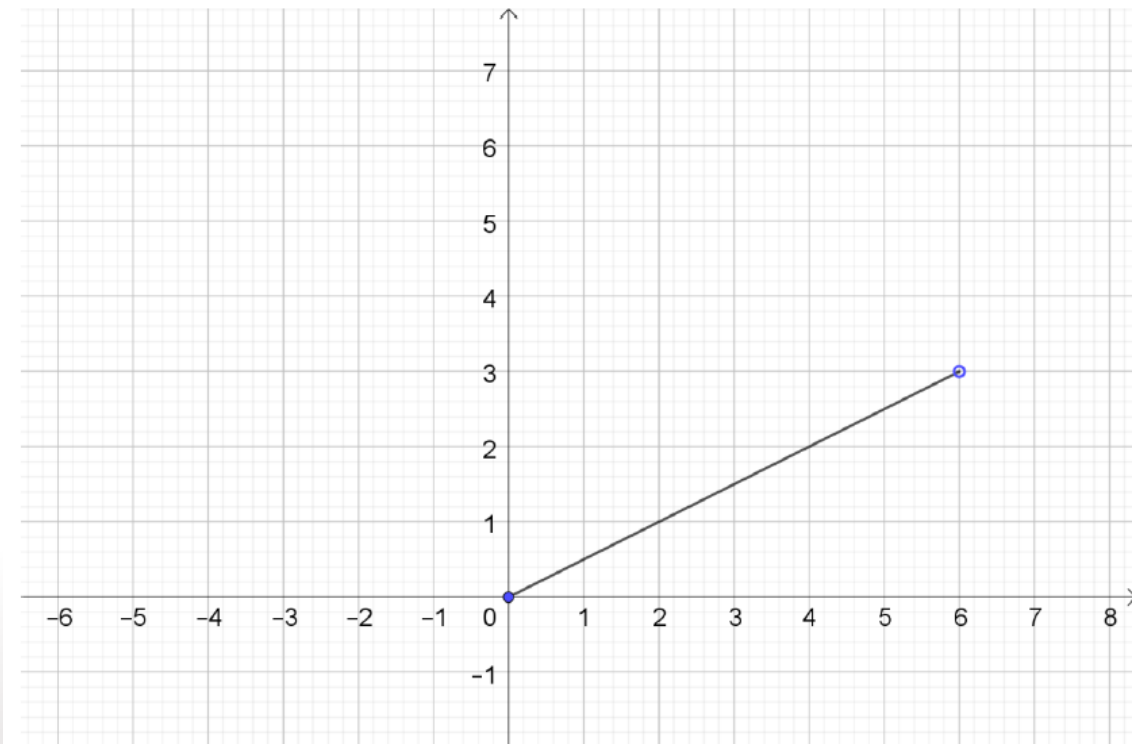
Ενδεικτική Απάντηση

Μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το διάστημα $(a,6)$ είναι περιττή και η γραφική της παράσταση διέρχεται από το σημείο $(4,2)$.

α) Να βρείτε την τιμή του a . (Μονάδες 7)

β) Να βρείτε το $f(-4)$. (Μονάδες 8)

γ) Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης f στο διάστημα $[0,6)$. Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f στο πεδίο ορισμού της. (Μονάδες 10)

Δίνεται μια συνάρτηση f για την οποία ισχύει ότι $f(-1) = 2$ και $f(1) = 0$. Να αιτιολογήσετε (αλγεβρικά ή γραφικά)

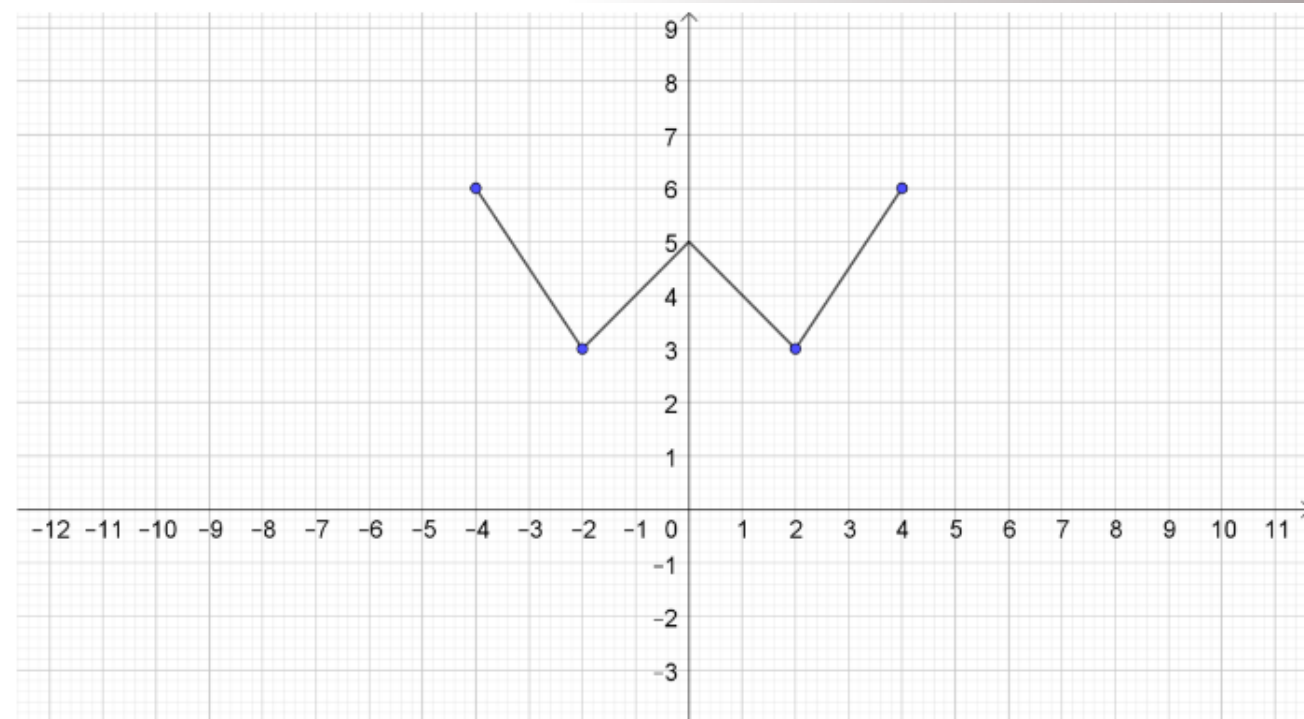
- α) γιατί η συνάρτηση f δεν είναι άρτια. (Μονάδες 8)**
- β) γιατί η συνάρτηση f δεν είναι περιττή. (Μονάδες 8)**
- γ) γιατί η συνάρτηση f δεν είναι γνησίως αύξουσα. (Μονάδες 9)**

ΑΣΚΗΣΗ 2-15024

Ενδεικτική Απάντηση

Η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f με πεδίο ορισμού το $[-4,4]$ φαίνεται στο παρακάτω σχήμα.

- α) Να αιτιολογήσετε γιατί η συνάρτηση είναι άρτια. (Μονάδες 8)
- β) Να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας της f . (Μονάδες 8)
- γ) Να βρείτε την ελάχιστη τιμή της f καθώς και για ποιες τιμές του x τις παρουσιάζει. (Μονάδες 9)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15112

Ενδεικτική Απάντηση

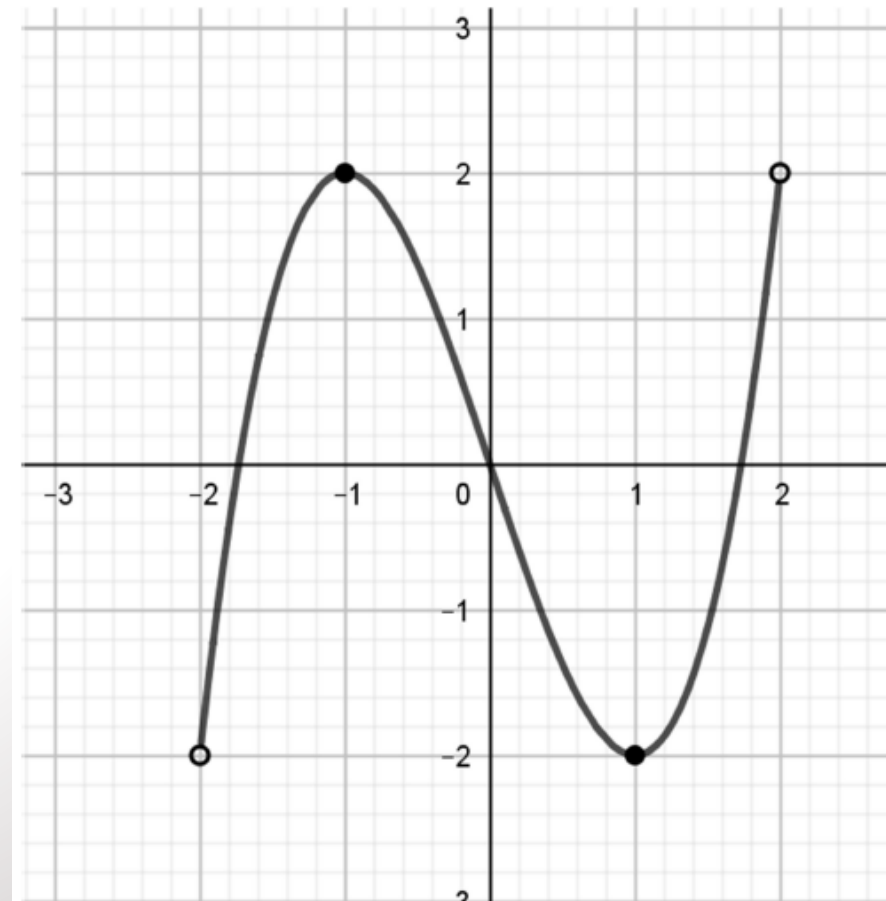
Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f με πεδίο ορισμού το $(-2,2)$.

α) Να εξετάσετε αν η f είναι άρτια ή περιττή και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 7)

β) Να γράψετε τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνησίως αύξουσα. (Μονάδες 8)

γ) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της f καθώς και τις θέσεις των ακρότατων αυτών. (Μονάδες 10)

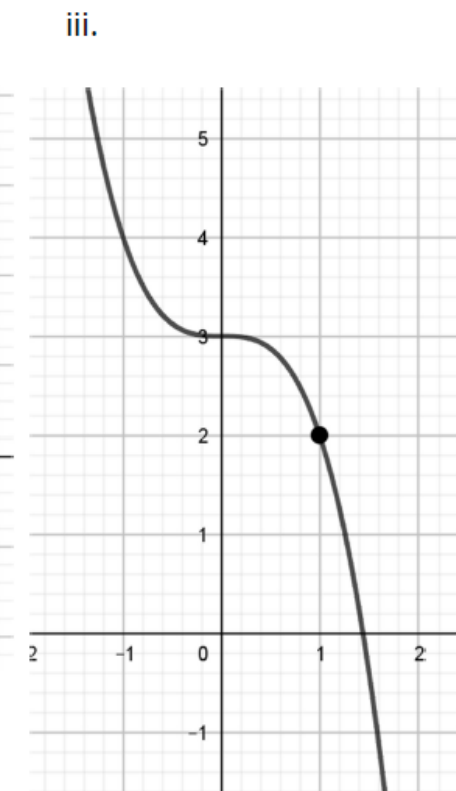
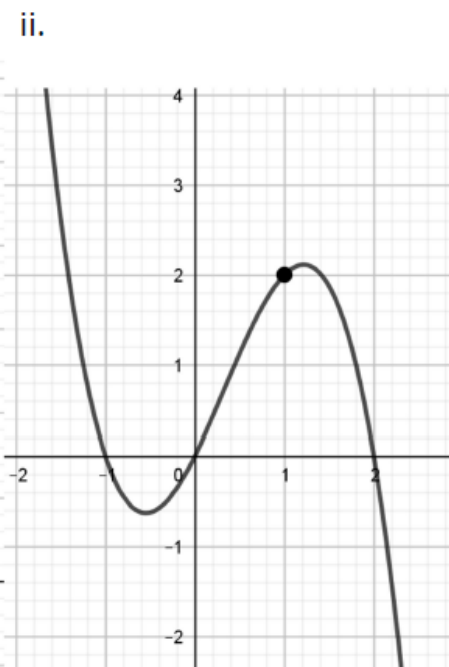
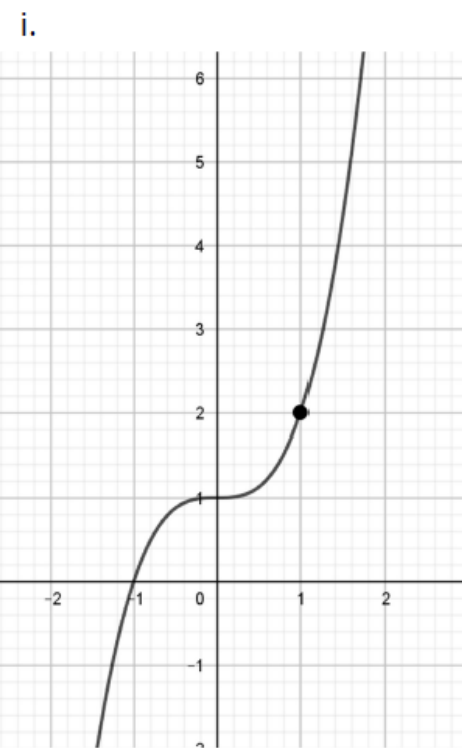
ΑΣΚΗΣΗ 2-15114

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται μια συνάρτηση f γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ με σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$ της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(1,2)$.

α) Θα μπορούσε η γραφική παράσταση της f να διέρχεται και από το σημείο $B(2,9)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 13)

β) Ποια από τις παρακάτω γραφικές παραστάσεις θα μπορούσε να είναι η γραφική παράσταση της f ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 12)

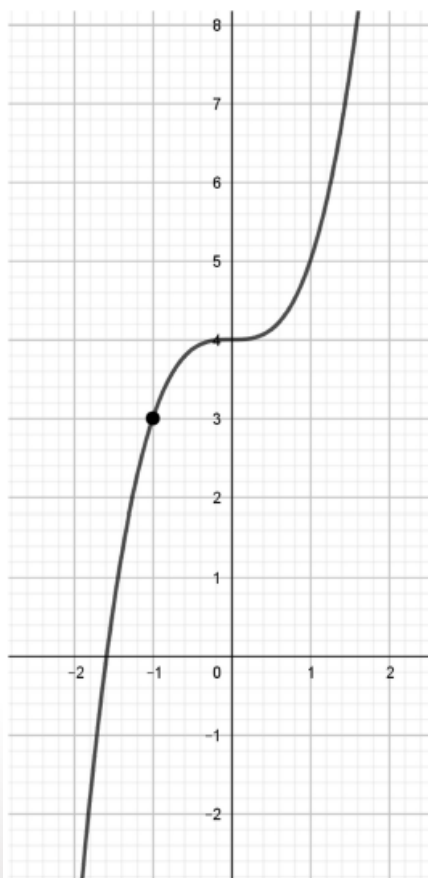

Δίνεται μια συνάρτηση f γνησίως φθίνουσα στο $\mathbb{R}$ με σύνολο τιμών το $\mathbb{R}$ της οποίας η γραφική παράσταση διέρχεται από το σημείο $A(-1,3)$.

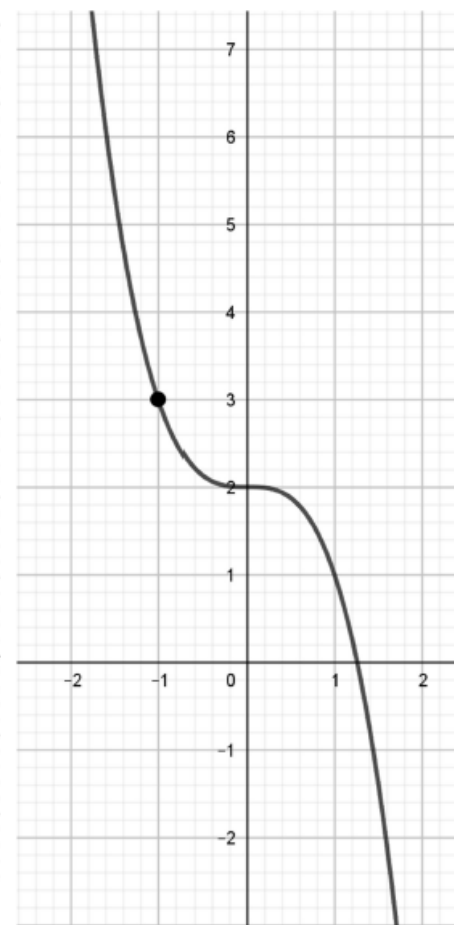
α) Θα μπορούσε η γραφική παράσταση της f να διέρχεται και από το σημείο $B(2,5)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 13)

β) Ποια από τις παρακάτω γραφικές παραστάσεις θα μπορούσε να είναι η γραφική παράσταση της f ; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 12)

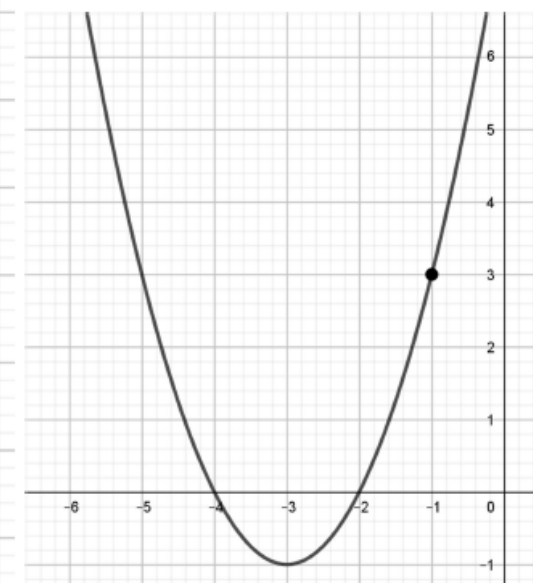
i.

ii.

iii.

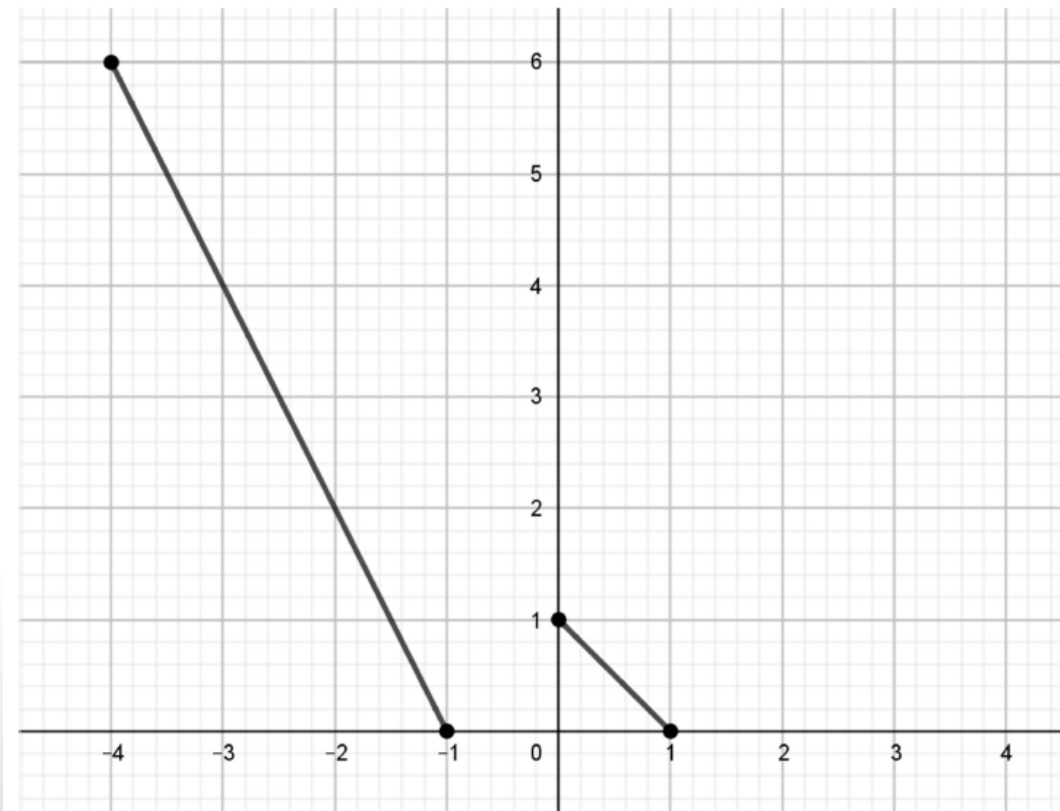

ΑΣΚΗΣΗ 2-15116

Ενδεικτική Απάντηση

Στο διπλανό σχήμα δίνονται ορισμένα τμήματα της γραφικής παράστασης μιας άρτιας συνάρτησης f με πεδίου ορισμού το διάστημα $[-4,4]$.

- α) Να μεταφέρετε το σχήμα στην κόλλα σας και να καράξετε τα υπόλοιπα τμήματα της γραφικής παράστασης της f . (Μονάδες 8)
- β) Να βρείτε
- i) τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 8)
- ii) τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της f καθώς και τις θέσεις των ακρότατων αυτών. (Μονάδες 9)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15372

Ενδεικτική Απάντηση

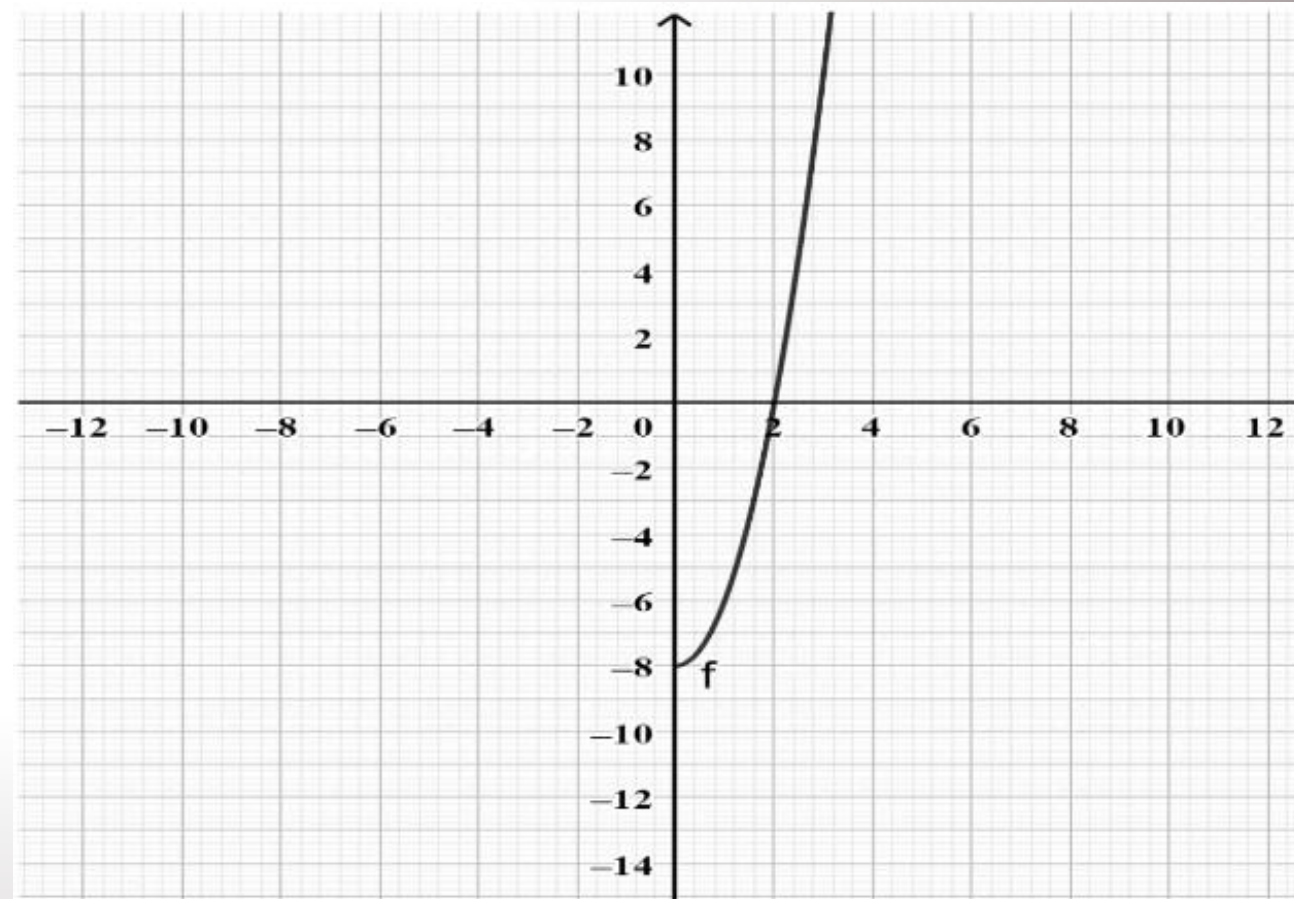
Στο παραπάνω σχήμα δίνεται ένα τμήμα της γραφικής παράστασης μιας άρτιας συνάρτησης με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$.

α) Να μεταφέρεται το σχήμα στην κόλλα σας και να συμπληρώσετε τη γραφική παράσταση με το κομμάτι της καμπύλης που λείπει. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 10)

β) Να βρείτε:

i. Τα διαστήματα μονοτονίας της συνάρτησης f . (Μονάδες 8)

ii. Το είδος του ακροτάτου και τη θέση που το παρουσιάζει. (Μονάδες 7)

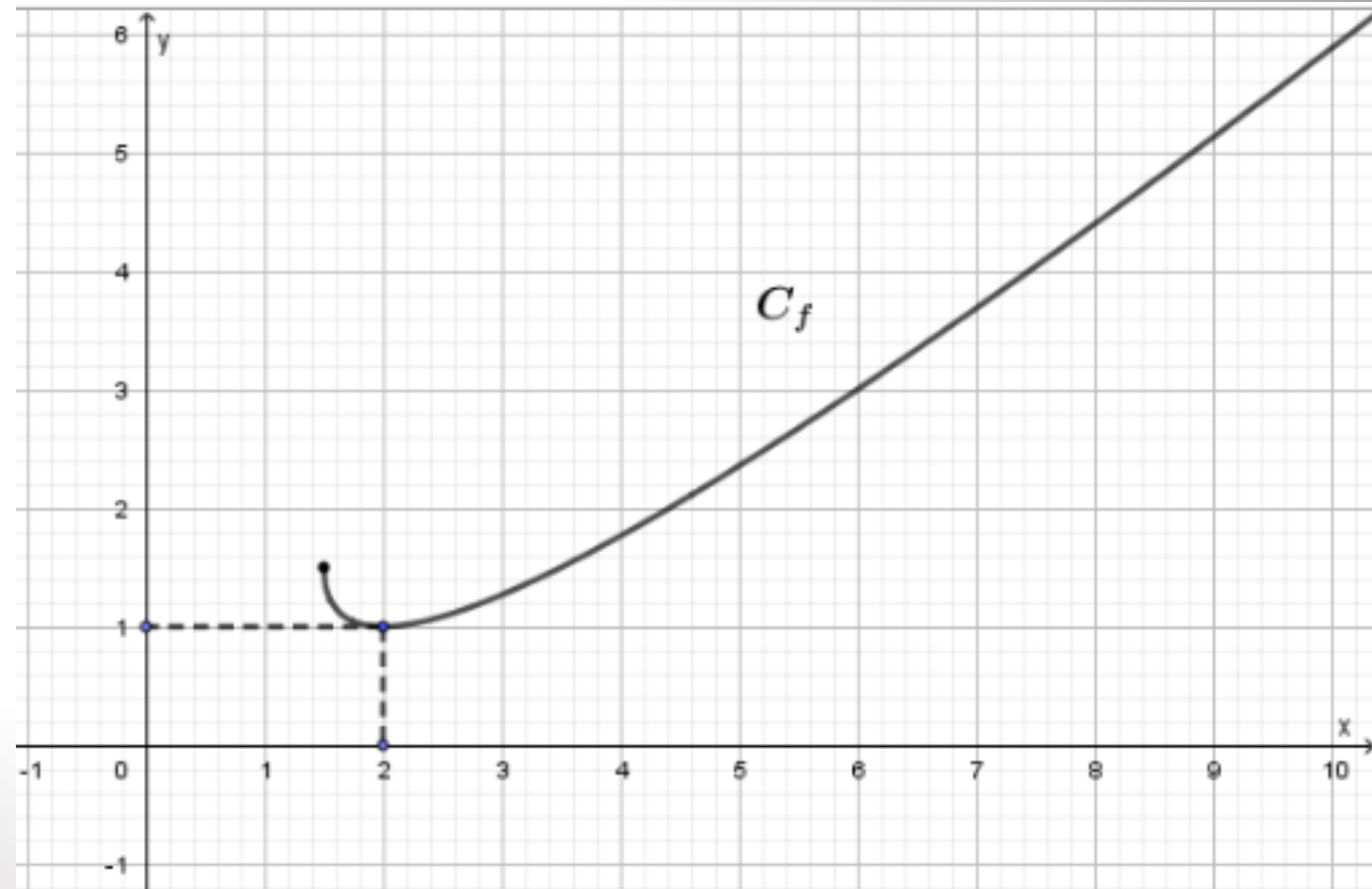

ΑΣΚΗΣΗ 2-15437**Ενδεικτική Απάντηση**

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x - \sqrt{2x - 3}$, της οποίας η γραφική παράσταση φαίνεται στο παρακάτω σχήμα:

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης. (Μονάδες 7)
β) Να προσδιορίσετε το ολικό ελάχιστο της συνάρτησης, καθώς και τη θέση αυτού. (Μονάδες 8)
γ) Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση είναι
I. γνησίως φθίνουσα (Μονάδες 5)
II. γνησίως αύξουσα (Μονάδες 5)

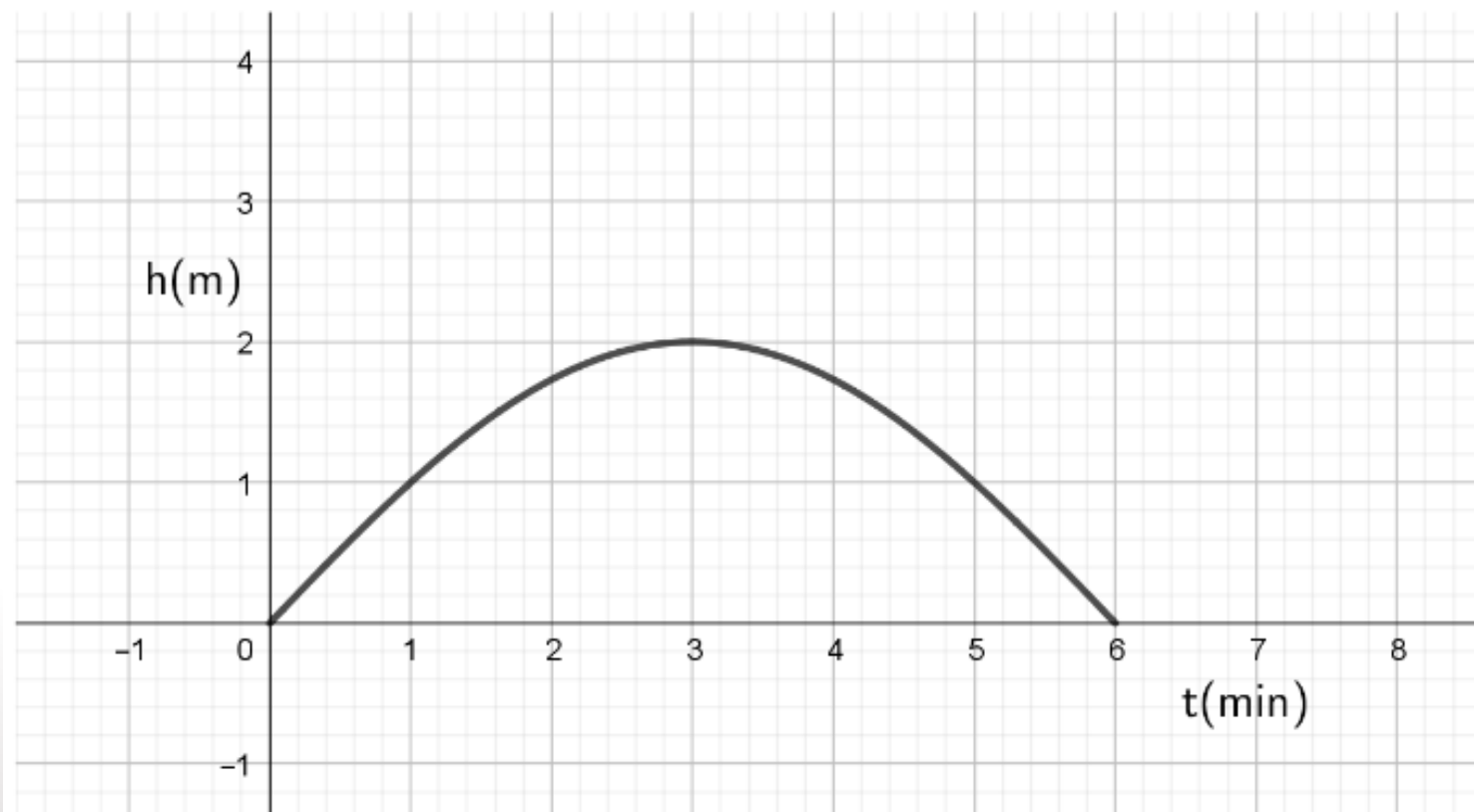

ΑΣΚΗΣΗ 2-15645

Ενδεικτική Απάντηση

Αντικείμενο κινείται κατακόρυφα. Το παρακάτω σχήμα αναπαριστά το ύψος h του αντικειμένου από το έδαφος για κάθε χρονική στιγμή t . Να βρείτε:

- Ποιες χρονικές στιγμές το αντικείμενο απέχει 1m από το έδαφος. (Μονάδες 5)
- Ποια είναι η μέγιστη απόσταση του αντικειμένου από το έδαφος και ποια χρονική στιγμή την επιτυγχάνει. (Μονάδες 10)
- Ποιο χρονικό διάστημα το αντικείμενο απομακρύνεται από το έδαφος. (Μονάδες 10)

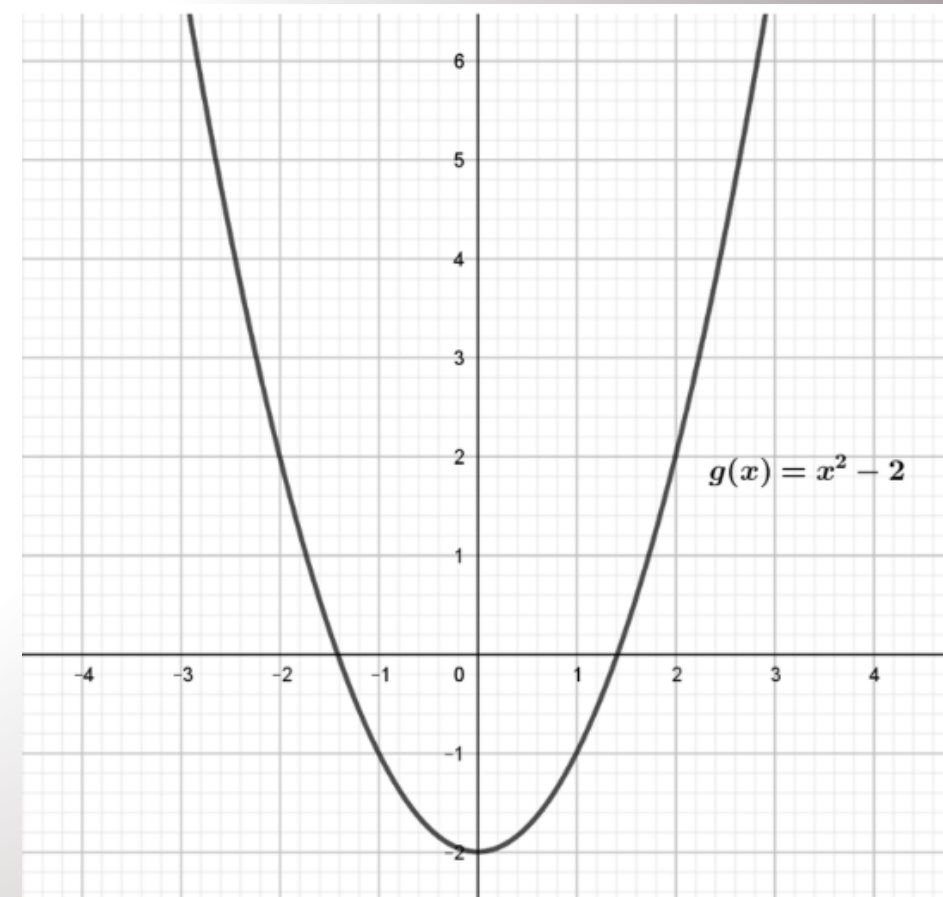
Στο διπλανό σύστημα συντεταγμένων δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = x^2 - 2$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Με βάση τη γραφική της παράσταση,

i) να αιτιολογήσετε γιατί η g είναι άρτια. (Μονάδες 9)

ii) να βρείτε το ελάχιστο της g και τη θέση αυτού. (Μονάδες 7)

β) Να σχεδιάσετε την γραφική παράσταση της $f(x) = x^2$ μετατοπίζοντας κατάλληλα την γραφική παράσταση της g που φαίνεται στο διπλανό σχήμα. (Μονάδες 9)

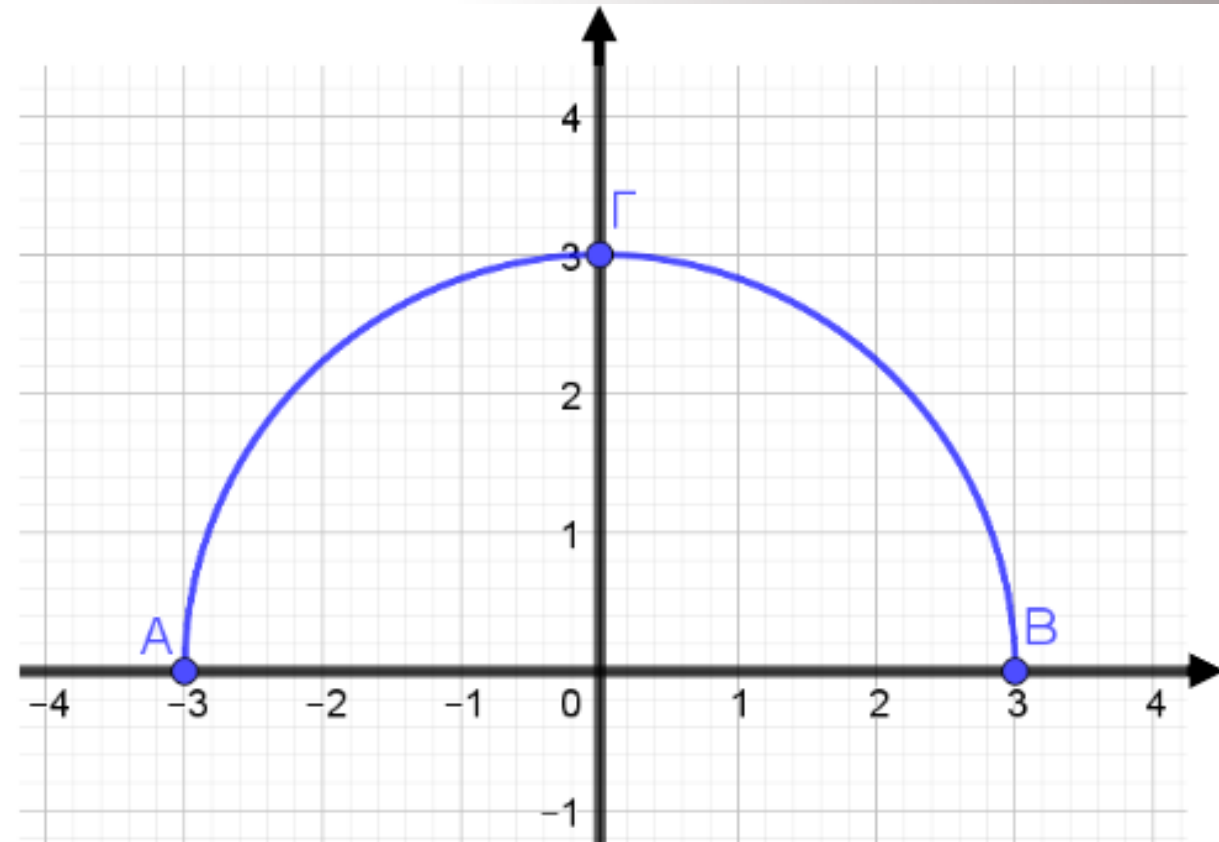

ΑΣΚΗΣΗ 2-16129

Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης $f(x)$.

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f . (Μονάδες 6)
β) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση είναι άρτια ή περιττή. (Μονάδες 9)
γ) Να βρείτε, αν υπάρχουν, τα ακρότατα της f και τις θέσεις των ακροτάτων. (Μονάδες 10)

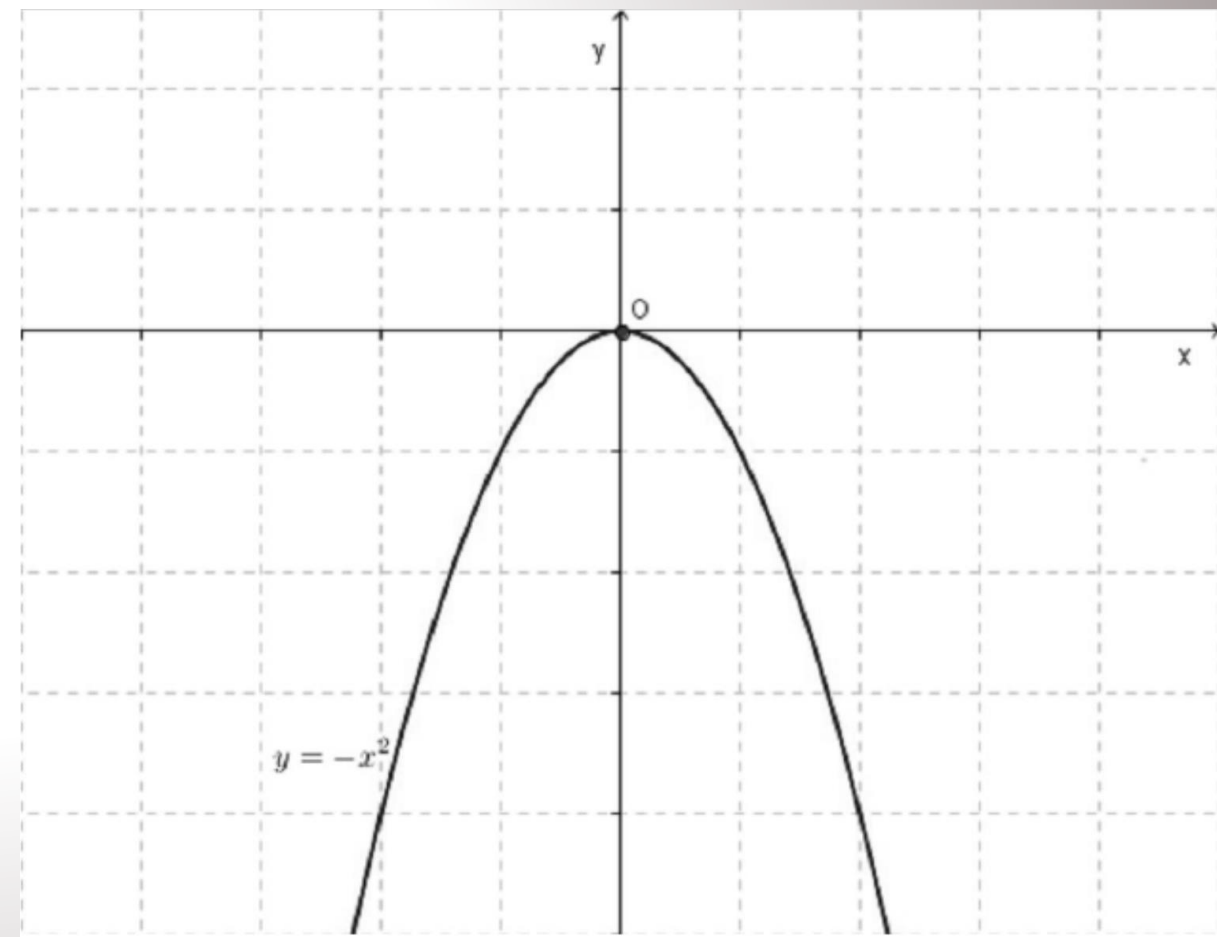

Θέμα 4^ο

ΑΣΚΗΣΗ 4-14293**Ενδεικτική Απάντηση**

Δίνονται οι συναρτήσεις $\phi(x) = -x^2$, $x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = -x^2 + 2x + 1$, $x \in \mathbb{R}$

- α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = -(x - 1)^2 + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και στη συνέχεια, με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης ϕ να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f . (Μονάδες 10)
- β) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της f να βρείτε:
- Τα διαστήματα στα οποία η συνάρτηση f είναι γνησίως μονότονη. (Μονάδες 5)
  - Το ολικό ακρότατο της f καθώς και τη θέση του. (Μονάδες 5)
  - Το πλήθος των ριζών της εξίσωσης $f(x) = \kappa$, $\kappa < 2$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 5)

Δίνονται οι συναρτήσεις $\phi(x) = 3x^2$, $x \in \mathbb{R}$ και $f(x) = 3x^2 - 6x + 8$, $x \in \mathbb{R}$

- α) Να ελέγξετε αν η συνάρτηση ϕ είναι άρτια ή περιττή και να σχεδιάσετε τη γραφική της παράσταση. (Μονάδες 4)
- β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = 3(x - 1)^2 + 5$, $x \in \mathbb{R}$. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης ϕ , να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f , αιτιολογώντας την απάντησή σας. (Μονάδες 4)
- γ) Με τη βοήθεια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f να βρείτε:
- Τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνήσια μονότονη και τον άξονα συμμετρίας της συνάρτησης f . (Μονάδες 6)
  - Το ολικό ακρότατο της f και τη θέση του. Τι είδους ακρότατο είναι; (Μονάδες 4)
  - Το πλήθος των κοινών σημείων της γραφικής παράστασης της f και της ευθείας με εξίσωση $y = \lambda$, $\lambda \in \mathbb{R}$ για τις διάφορες τιμές του πραγματικού αριθμού λ . (Μονάδες 7)

Θεωρούμε μια συνάρτηση f με πεδίο ορισμού το διάστημα $[-3,3]$. Η συνάρτηση f είναι άρτια, γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $[-3,0]$ και γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[0,3]$.

α) Να αποδείξετε ότι $f(-1) < f(2)$. (Μονάδες 6)

β) Να αποδείξετε ότι $f(3) \geq f(x) \geq f(0)$ για κάθε $x \in [-3,3]$. (Μονάδες 7)

γ) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f παρουσιάζει ελάχιστο και μέγιστο και να βρείτε τις θέσεις μεγίστου και ελαχίστου. (Μονάδες 6)

δ) Παρακάτω δίνονται 4 τύποι, από τους οποίους ένας μόνο μπορεί να είναι ο τύπος της συνάρτησης f . Να επιλέξετε το σωτό τύπο αιτιολογώντας την απάντησή σας.

α. $f(x) = \sqrt{9 - x^2}$ β. $f(x) = -\sqrt{9 - x^2}$ γ. $f(x) = \sqrt{x^2 - 9}$ δ. $f(x) = -\sqrt{x^2 - 9}$ (Μονάδες 6)

Κεφάλαιο 3^ο :

Τριγωνομετρία

Θέμα 2^ο

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{2}\sigma\upsilon\nu 2x$, $x \in \mathbf{R}$.

- α) Ποια είναι η μέγιστη και ποια η ελάχιστη τιμή της συνάρτησης; Ποια είναι η περίοδος της f; (Μονάδες 9)**
- β) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f σε διάστημα πλάτους μιας περιόδου. (Μονάδες 10)**
- γ) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση μπορεί να πάρει την τιμή 1. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 6)**

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\eta\mu x + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης f . (Μονάδες 10)**
- β) Για ποια τιμή του $x \in [0, 2\pi]$ η συνάρτηση παρουσιάζει μέγιστη τιμή; (Μονάδες 15)**

ΑΣΚΗΣΗ 2-14323Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -3\sigma\upsilon\nu 2x$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε την περίοδο, τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της f (Μονάδες 12)

β) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα και να παραστήσετε γραφικά την f σε διάστημα μιας περιόδου. (Μονάδες 13)

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
$2x$					
$\sigma\upsilon\nu 2x$					
$f(x) = -3\sigma\upsilon\nu 2x$					

Έστω γωνία x για την οποία ισχύουν: $0 < x < \frac{\pi}{2}$ και $\eta\mu x + \eta\mu(\pi - x) = 1$

α) Να αποδείξετε ότι $\eta\mu x = \frac{1}{2}$ (Μονάδες 12)

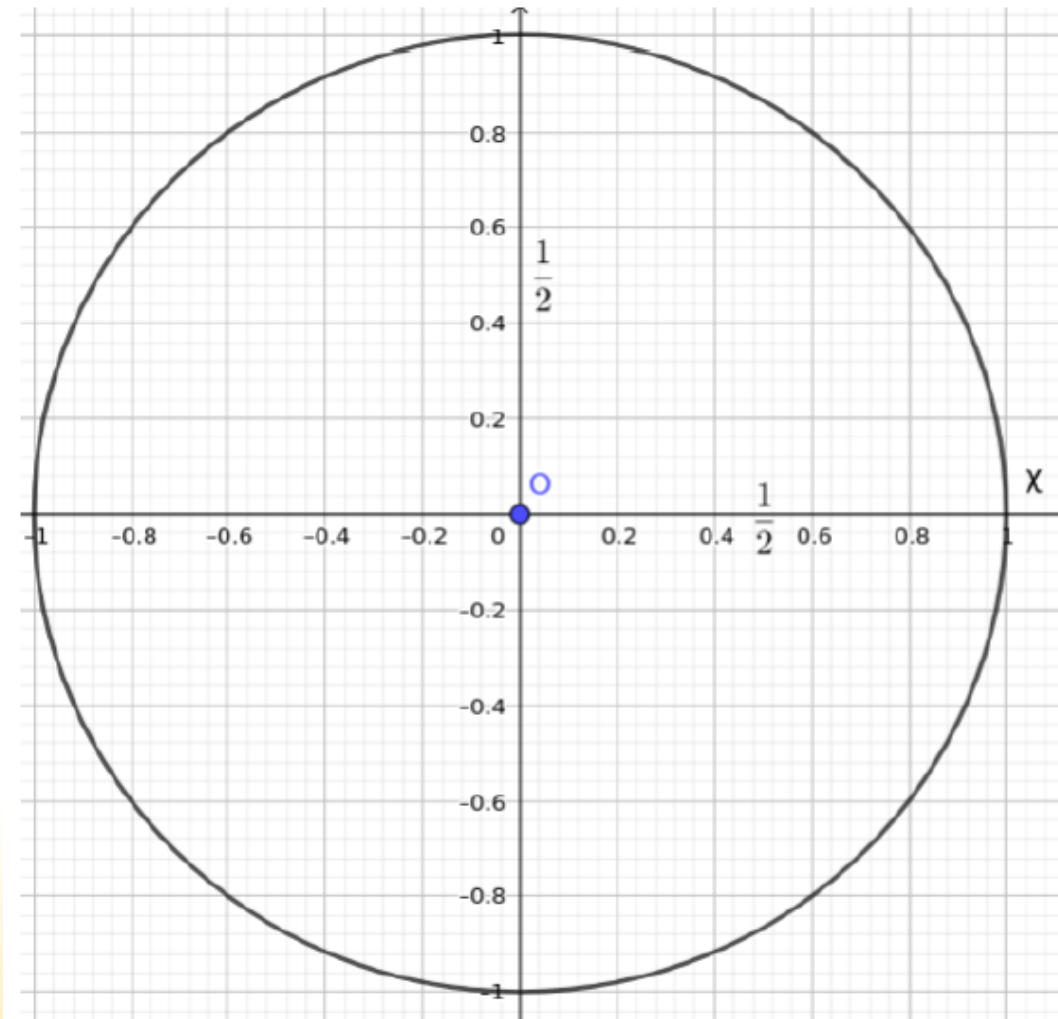
β) Να βρείτε την γωνία x . (Μονάδες 13)

ΑΣΚΗΣΗ 2-14977

Ενδεικτική Απάντηση

α) Στον παρακάτω τριγωνομετρικό κύκλο να σημειώσετε τις τελικές πλευρές δύο γωνιών που ανήκουν στο διάστημα $[0, 2\pi)$, με αρχική πλευρά την ημιευθεία Ox , οι οποίες να έχουν ημίτονο ίσο με $\frac{1}{2}$ και άλλες δύο οι οποίες να έχουν συνημίτονο ίσο με $\frac{1}{2}$. (Μονάδες 12)

β) Να λύσετε την εξίσωση $\eta\mu x = \frac{1}{2}$ για $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 13)

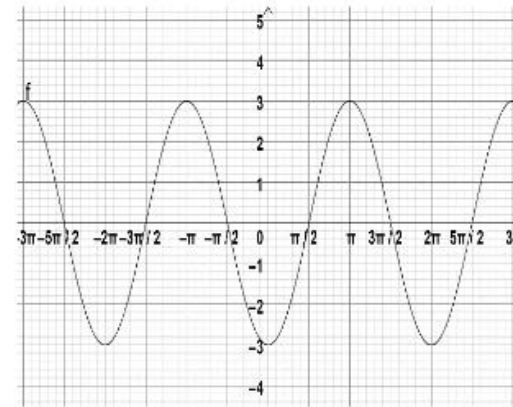
Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -3\sin x, x \in \mathbb{R}$. Εξομολογήσου

α) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης f . (Μονάδες 8)

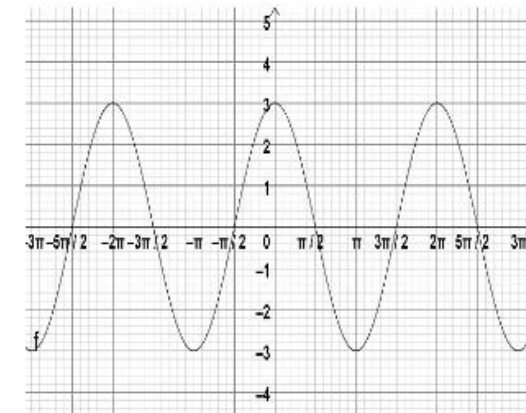
β) Να βρείτε την περίοδο της συνάρτησης f . (Μονάδες 7)

γ) Από τις παρακάτω τέσσερις γραφικές παραστάσεις μια μόνο αντιστοιχεί στη γραφική παράσταση της f , να επιλέξετε αυτή που αντιστοιχεί στη συνάρτηση $f(x) = -3\sin x$ και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 10)

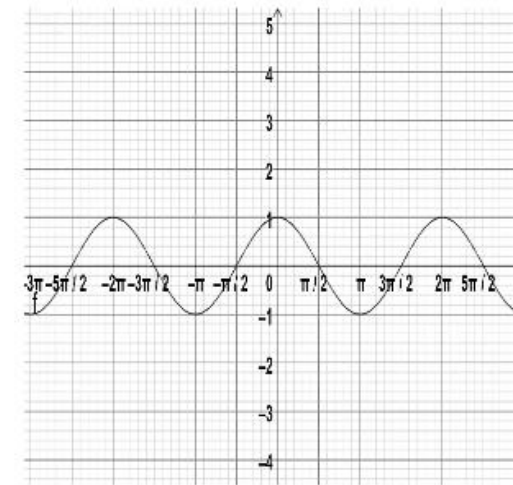
A)

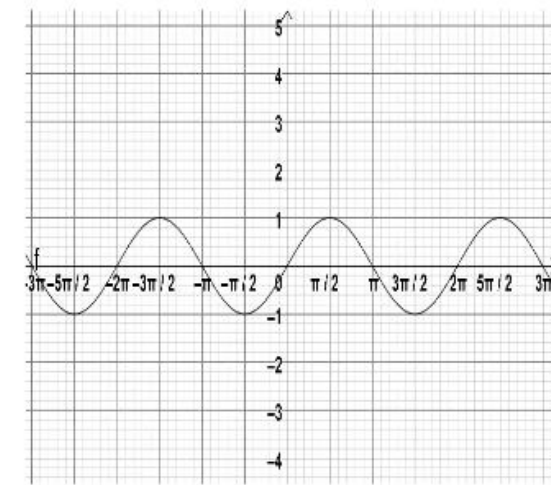
B)

Γ)

Δ)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 3\sigma\upsilon\upsilon\eta 2x$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) i. Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης f . (Μονάδες 10)**
- ii. Να βρείτε την περίοδο της συνάρτησης f . (Μονάδες 5)**
- β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = -3$ στο $\mathbb{R}$. (Μονάδες 10)**

Σε τρίγωνο ΑΒΓ ισχύει $\sin A = -\frac{3}{5}$.

α) Να αιτιολογήσετε γιατί το τρίγωνο είναι αμβλυγώνιο. (Μονάδες 10)

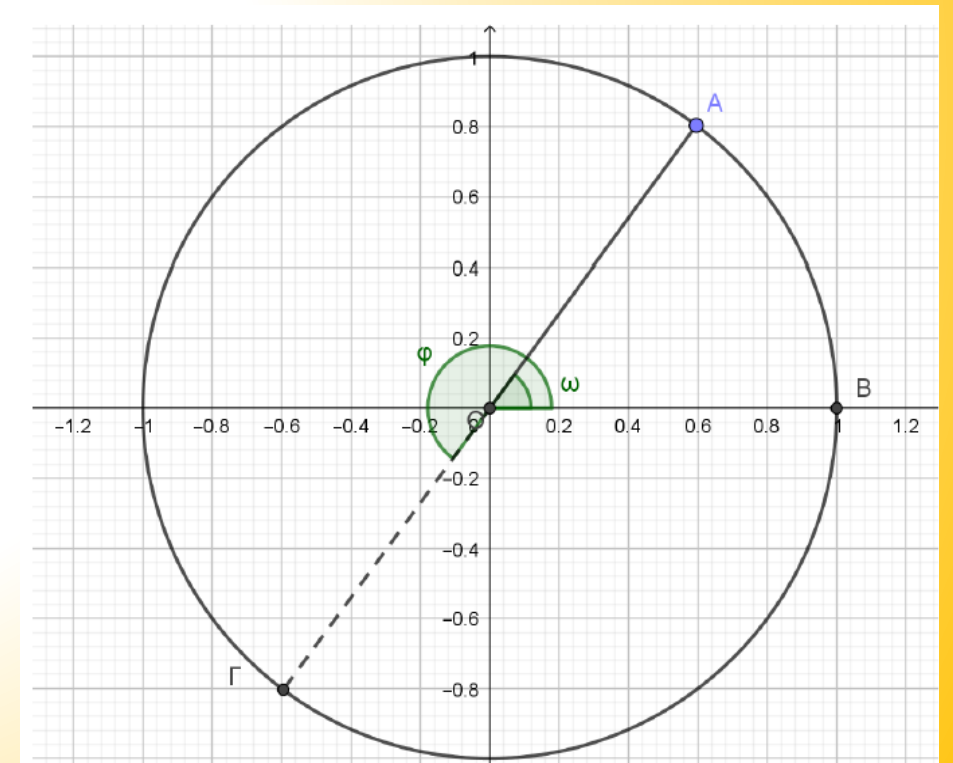
β) Να βρείτε το ημΑ. (Μονάδες 15)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15079

Ενδεικτική Απάντηση

Στον παρακάτω κύκλο σχεδιάσαμε γωνία $\hat{\omega} = \widehat{BOA}$.

- α) Με βάση το σχήμα, να αιτιολογήσετε γιατί $\sin \omega = \frac{3}{5}$. (Μονάδες 8)
- β) Η προέκταση του τμήματος AO τέμνει τον τριγωνομετρικό κύκλο στο σημείο Γ , όπως φαίνεται στο σχήμα.
- i. Να εκφράσετε τη γωνία $\hat{\phi} = \widehat{BO\Gamma}$ με την βοήθεια της γωνίας $\hat{\omega}$. (Μονάδες 8)
- ii. Με τη βοήθεια του τριγωνομετρικού κύκλου ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο θέλετε να υπολογίσετε το $\sin \phi$. (Μονάδες 9)

Θεωρούμε τη συνάρτηση $f(x) = \sqrt{2} \cdot \sin x$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) i. Να βρείτε την περίοδο της συνάρτησης. (Μονάδες 7)**
ii. Να βρείτε την μέγιστη και ελάχιστη τιμή της. (Μονάδες 10)
- β) Να υπολογίσετε τον αριθμό $f(2025\pi)$ (Μονάδες 8)**

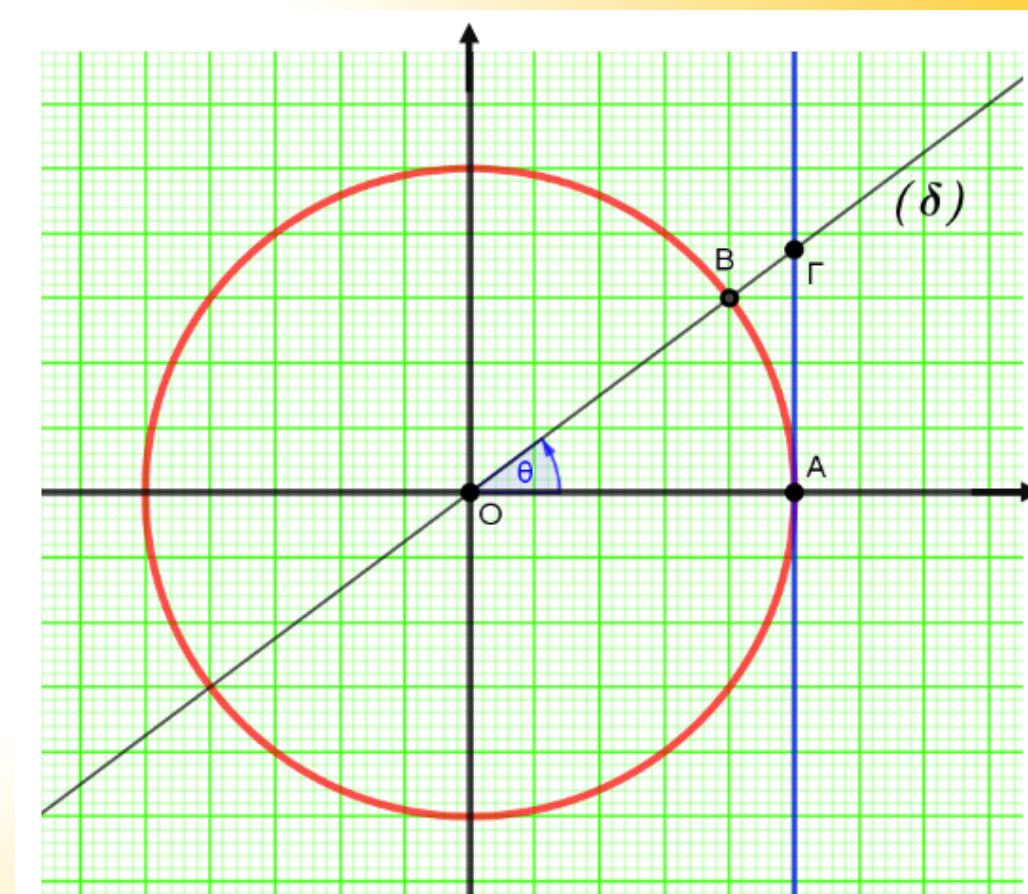
ΑΣΚΗΣΗ 2-15092

Ενδεικτική Απάντηση

Στο διπλανό σχήμα έχει σχεδιαστεί ο τριγωνομετρικός κύκλος και η ευθεία (δ) η οποία είναι εφαπτομένη του κύκλου στο σημείο Α. Η τελική πλευρά ΟΒ της θετικής γωνίας $\text{AOB}=\theta$, αν προεκταθεί τέμνει την ευθεία (δ) στο σημείο Γ. Γνωρίζουμε ότι $\eta\theta=35$.

α) Με τη βοήθεια του σχήματος ή με όποιο άλλο τρόπο θέλετε, να βρείτε τον αριθμό $\text{syn}\theta$ και στη συνέχεια τον αριθμό $\text{εφ}\theta$. (Μονάδες 13)

β) Να βρεθούν οι συντεταγμένες των σημείων Β και Γ. (Μονάδες 12)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 4\eta\mu(11\pi - x)$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι:

i. $\eta\mu(11\pi - x) = \eta\mu x$, $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 6)

ii. $f(x) = 4\eta\mu x$, $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 4)

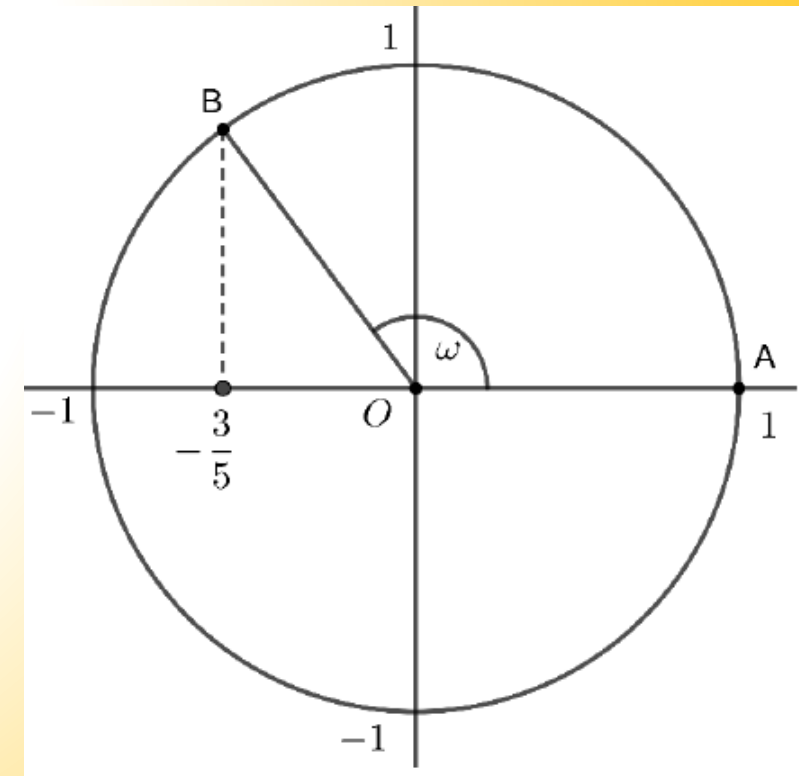
β) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = 4\eta\mu x$, όταν $x \in [0, 2\pi]$. (Μονάδες 15)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15185Ενδεικτική Απάντηση

α) Να βρείτε το συνημίτονο της γωνίας ω του διπλανού σχήματος και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 11)

β) Αν $\sin\omega = -\frac{3}{5}$, να βρείτε το $\eta\omega$. (Μονάδες 14)

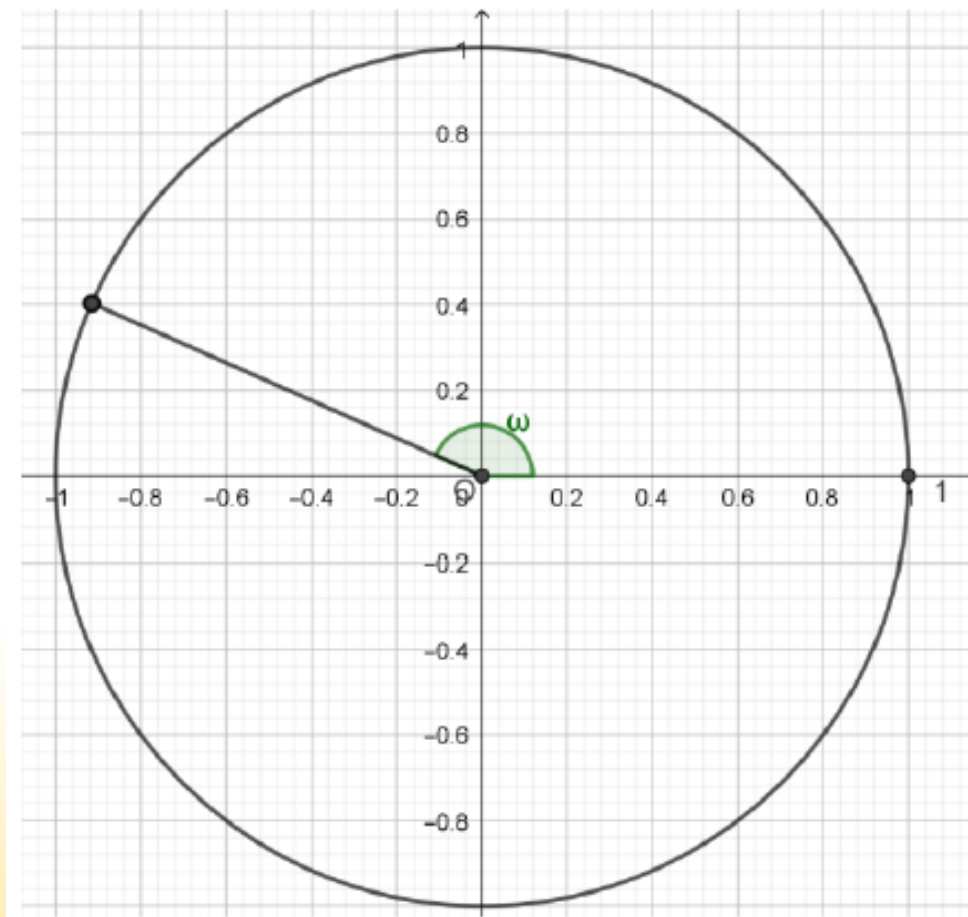
ΑΣΚΗΣΗ 2-15191

Ενδεικτική Απάντηση

Στον διπλανό τριγωνομετρικό κύκλο σχεδιάσαμε γωνία $\hat{\omega}$, με $\eta\mu\omega = 0,4$.

α) Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και να σχεδιάσετε την γωνία $-\hat{\omega}$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 12)

β) Με τη βοήθεια του τριγωνομετρικού κύκλου ή με όποιο άλλο τρόπο θέλετε, να βρείτε το $\eta\mu(-\omega)$. (Μονάδες 13)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15192

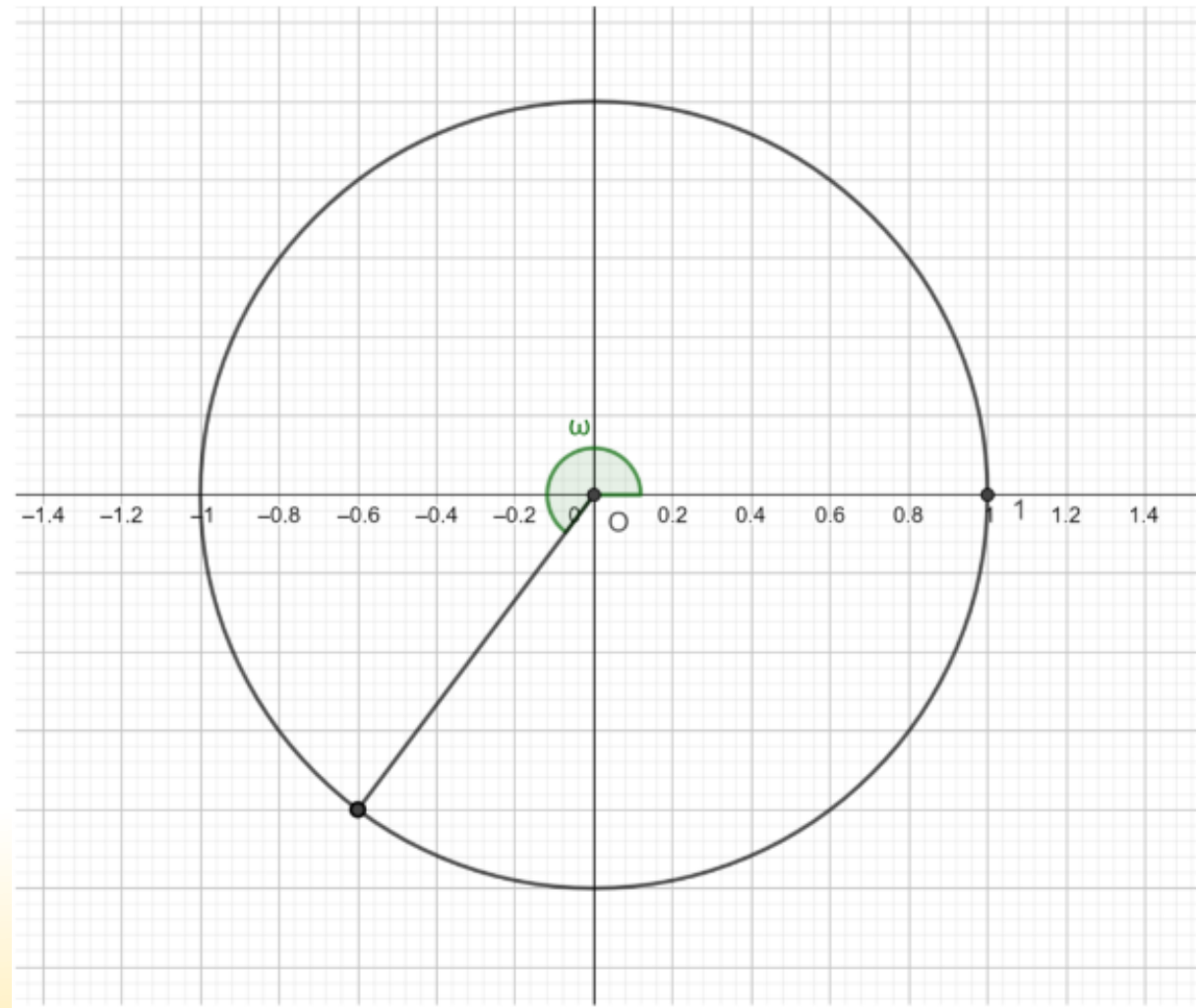
Ενδεικτική Απάντηση

Στον παρακάτω τριγωνομετρικό κύκλο σχεδιάσαμε γωνία $\vec{\omega}$.

α) Να αιτιολογήσετε με βάση το σχήμα γιατί $\sin\omega = -\frac{3}{5}$. (Μονάδες 12)

β) Να υπολογίσετε τους τριγωνομετρικούς αριθμούς

i. $\eta\mu\omega$ ii. $\epsilon\phi\omega$ (Μονάδες 6+7)

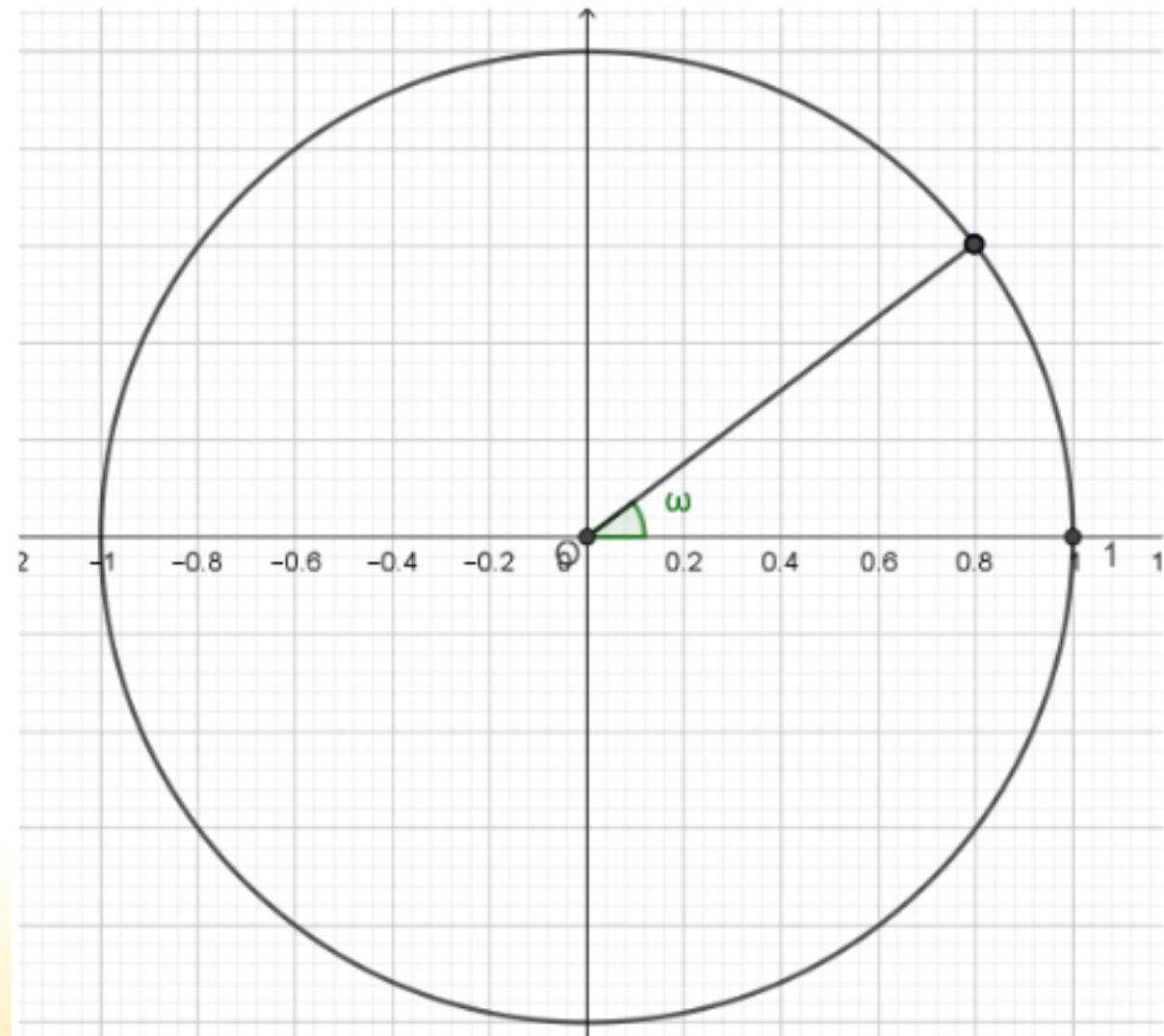
ΑΣΚΗΣΗ 2-15193

Ενδεικτική Απάντηση

Στον παρακάτω τριγωνομετρικό κύκλο σχεδιάσαμε γωνία ω , με $\sin\omega = 0,8$

α) Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και να σχεδιάσετε τις γωνίες στο διάστημα $[0, 2\pi]$, των οποίων το συνημίτονο είναι $-0,8$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 12)

β) Να βρείτε την σχέση των γωνιών που βρήκατε στο α) ερώτημα με την γωνία ω . (Μονάδες 13)

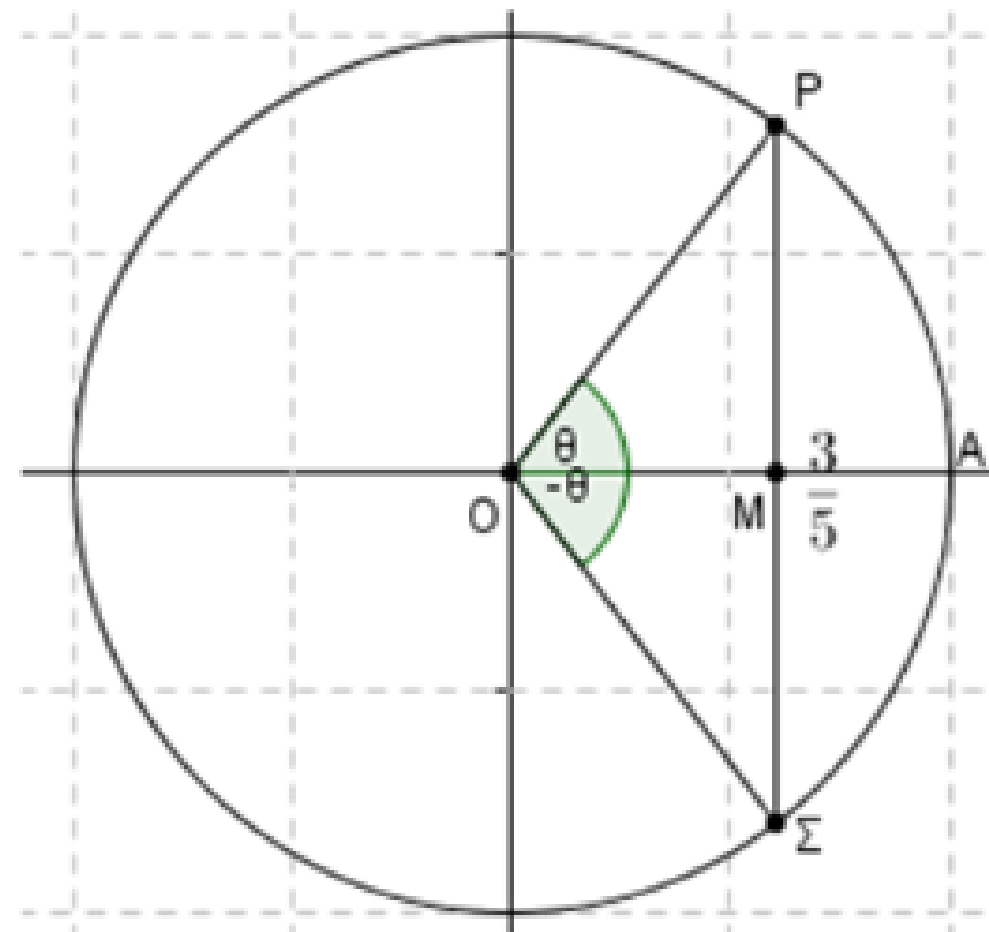
ΑΣΚΗΣΗ 2-15266Ενδεικτική Απάντηση

Στον διπλανό σχήμα δίνεται ο τριγωνομετρικός κύκλος και οι γωνίες θ και $-\theta$.

α) Να αιτιολογήσετε γιατί $\cos\theta = \frac{3}{5}$. (Μονάδες 8)

β) Να βρείτε το $\eta\mu\theta$. (Μονάδες 9)

γ) Να βρείτε το ημίτονο και το συνημίτονο της γωνίας $-\theta$. (Μονάδες 8)

α) Να αποδείξετε ότι $\eta\mu 476^\circ = \eta\mu 116^\circ$. (Μονάδες 11)

β) Αν γνωρίζουμε ότι το $\eta\mu 116^\circ$ είναι περίπου $\frac{9}{10}$, να υπολογίσετε το $\sigma\upsilon\nu 116^\circ$. (Μονάδες 14)

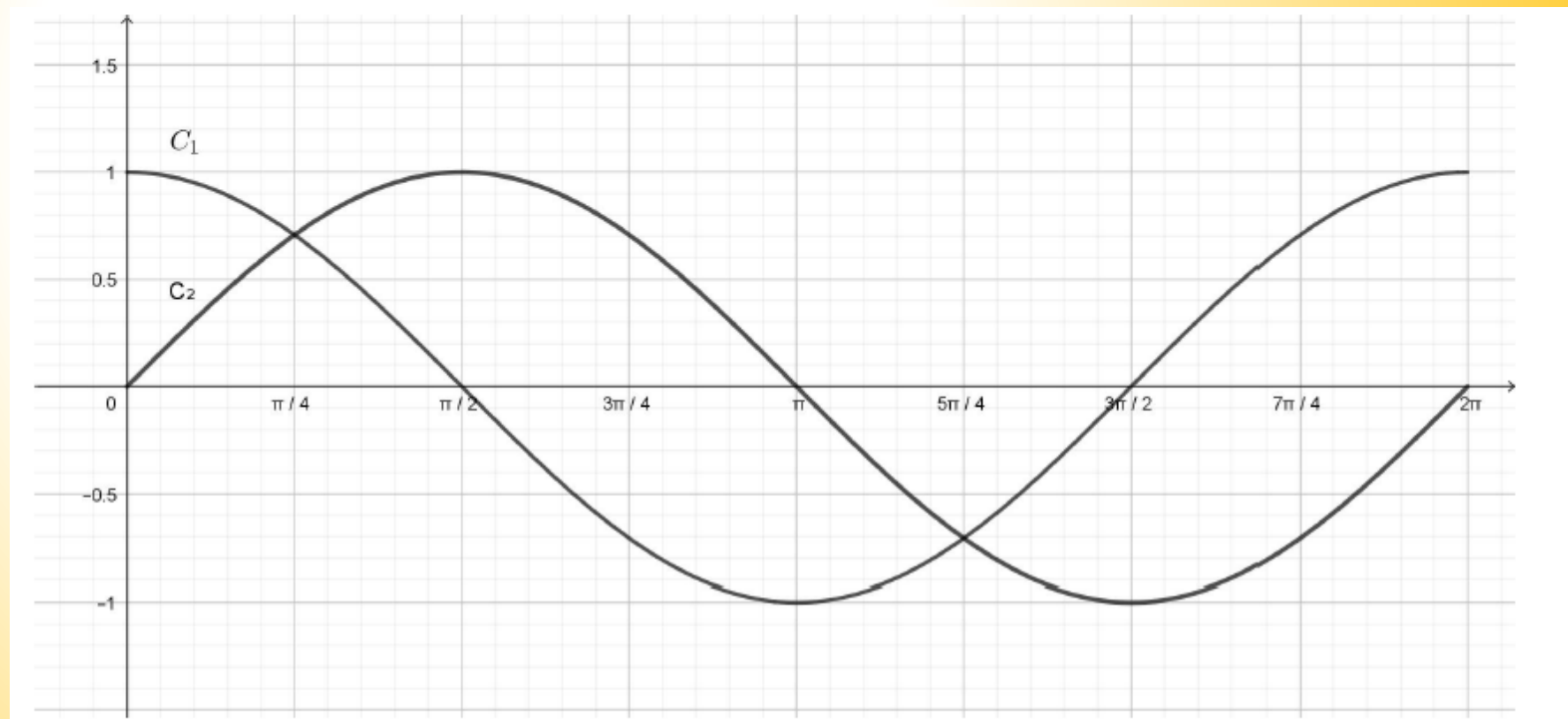
ΑΣΚΗΣΗ 2-15644

Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σύστημα συντεταγμένων έχουμε σχεδιάσει δύο γραφικές παραστάσεις C_1 και C_2 για $x \in [0, 2\pi]$.

α) Αν οι γραφικές παραστάσεις είναι των συναρτήσεων $f(x) = \sigma\upsilon\nu x$ και $g(x) = \eta\mu x$ για κάθε $x \in [0, 2\pi]$, ποια από τις C_1 και C_2 είναι η γραφική παράσταση της $f(x) = \sigma\upsilon\nu x$ και ποια της $g(x) = \eta\mu x$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 10)

β) Με τη βοήθεια του σχήματος να λύσετε την εξίσωση $\eta\mu x = \sigma\upsilon\nu x$ στο διάστημα $[0, 2\pi]$. (Μονάδες 15)

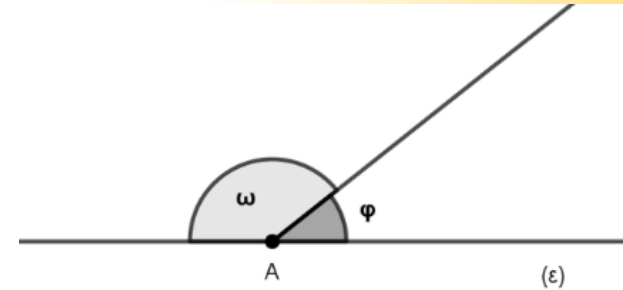

ΑΣΚΗΣΗ 2-15652

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται $\eta\mu\phi = \frac{3}{5}$, όπου ϕ η οξεία γωνία που σχηματίζεται με κορυφή το σημείο A της ευθείας (ϵ) του παρακάτω σχήματος

- α) Να βρείτε το συνημίτονο της γωνίας ϕ . (Μονάδες 13)
β) Να βρείτε το ημίτονο και το συνημίτονο της αμβλείας γωνίας ω . (Μονάδες 12)

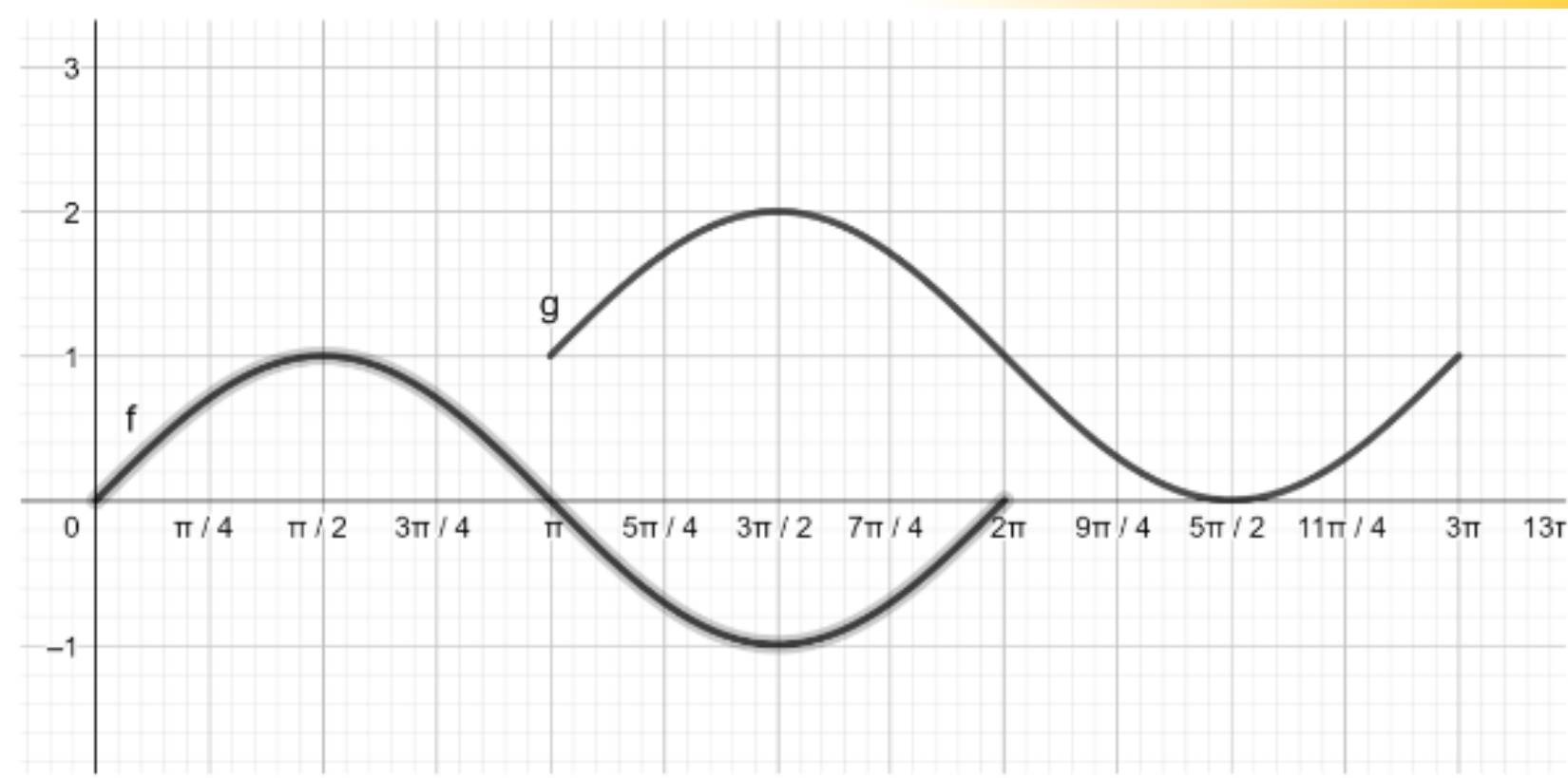

ΑΣΚΗΣΗ 2-15788

Ενδεικτική Απάντηση

Στο παραπάνω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \eta\mu x$ στο διάστημα $[0, 2\pi]$ και η γραφική παράσταση της συνάρτησης g που προέκυψε από την f με δύο διαδοχικές μετατοπίσεις. Με τη βοήθεια του σχήματος να βρείτε:

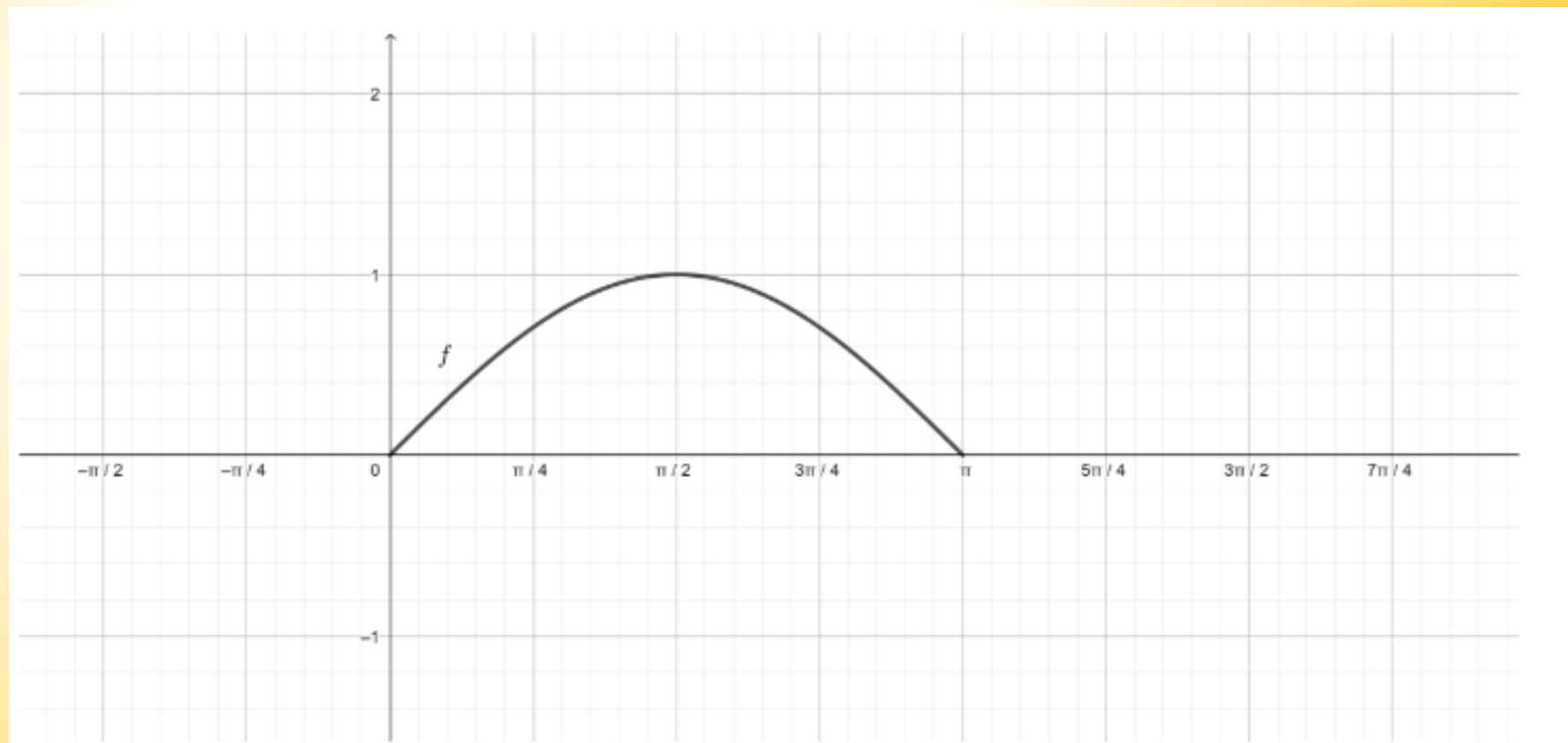
- α) το πεδίο ορισμού της συνάρτησης g , την μέγιστη τιμή της και σε ποια θέση την αποκτά. (Μονάδες 13)
- β) i. τις δύο διαδοχικές μετατοπίσεις της f από τις οποίες προέκυψε η g (Μονάδες 6)
- ii. τον τύπο της g . (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15789Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \eta\mu x$ με $x \in [0, \pi]$.

- α) i. Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και μετατοπίζοντας κατάλληλα την f να σχεδιάσετε την συνάρτηση $g(x) = f\left(x - \frac{\pi}{2}\right)$. (Μονάδες 8)
- ii. Ποιος είναι ο τύπος της f και σε ποιο διάστημα ορίζεται; (Μονάδες 8)
- β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = g(x)$. (Μονάδες 9)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15809Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu 2x$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε την περίοδο καθώς και τη μέγιστη και ελάχιστη τιμή της f . (Μονάδες 6)

β) i. Να μεταφέρετε στην κόλλα σας και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα τιμών: (Μονάδες 10)

ii. Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της f σε διάστημα μιας περιόδου. (Μονάδες 9)

x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
2x					
$f(x) = \eta\mu 2x$					

ΑΣΚΗΣΗ 2-15810Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $g(x) = \sigma\upsilon\nu 2x, x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε την περίοδο καθώς και τη μέγιστη και ελάχιστη τιμή της g . (Μονάδες 6)
- β) i. Να μεταφέρετε στην κόλλα σας και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα τιμών:

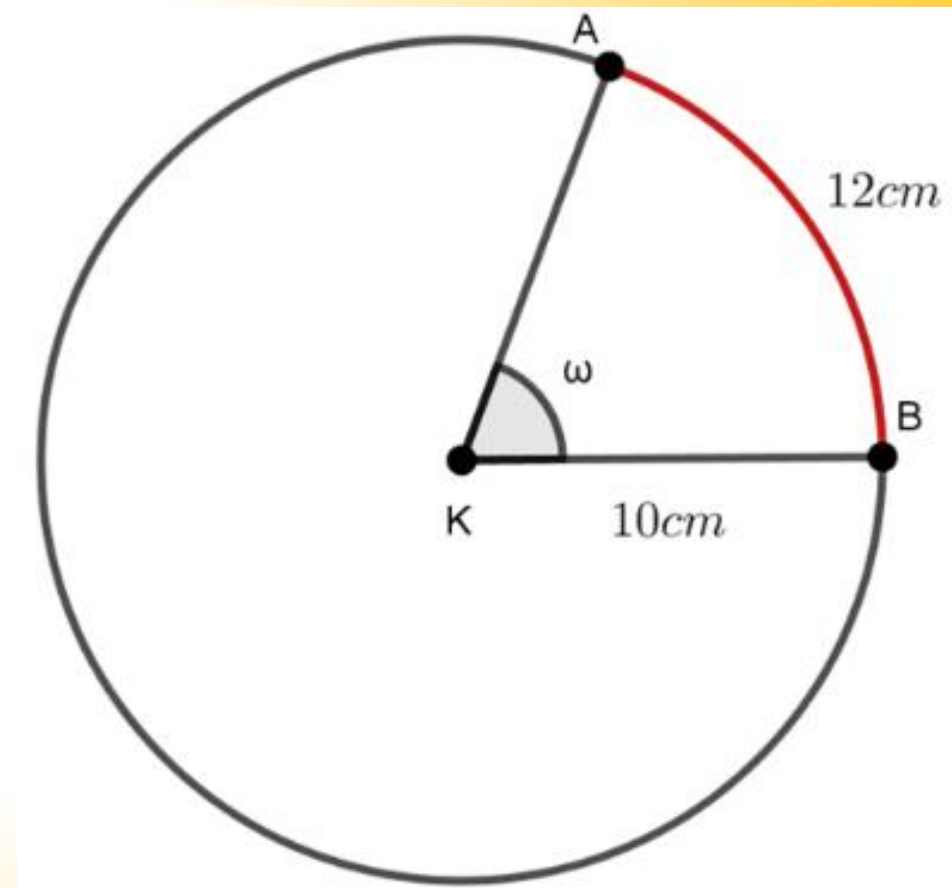
x	0	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{2}$	$\frac{3\pi}{4}$	π
$2x$					
$g(x) = \sigma\upsilon\nu 2x$					

ΑΣΚΗΣΗ 2-15814

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται ο κύκλος του διπλανού σχήματος με κέντρο K και ακτίνα 10cm . Επίσης δίνεται το τόξο $\widehat{AB}$ με μήκος 12cm και η αντίστοιχη επίκεντρη γωνία ω .

- α) i. Να αιτιολογήσετε γιατί το μέτρο της γωνίας ω είναι $1,2\text{ rad}$. (Μονάδες 6)
ii. Με χρήση του αι) ερωτήματος, να αιτιολογήσετε γιατί η γωνία ω είναι οξεία. (Μονάδες 6)
- β) Αν $\text{syn}\omega = \frac{9}{25}$, να βρείτε το $\eta\omega$. (Δίνεται ότι $\sqrt{544} = 4\sqrt{34}$) (Μονάδες 13)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\sigma\upsilon\nu(13\pi + x) - 2\eta\mu\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$

α) Να δείξετε ότι $\sigma\upsilon\nu(13\pi + x) = -\sigma\upsilon\nu x$ (Μονάδες 5)

β) Να δείξετε ότι $f(x) = -4\sigma\upsilon\nu x$. (Μονάδες 8)

γ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = -2$. (Μονάδες 12)

ΑΣΚΗΣΗ 2-17933

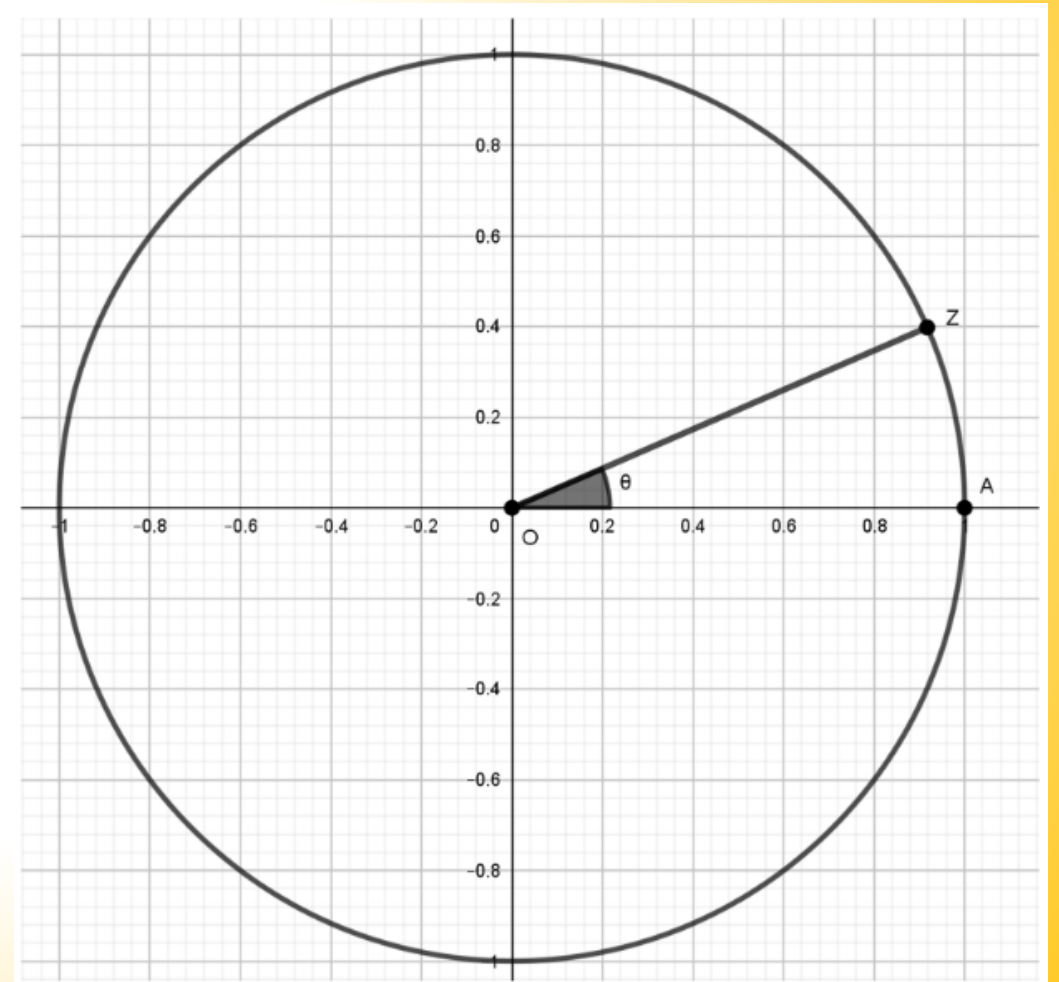
Ενδεικτική Απάντηση

Στον παρακάτω τριγωνομετρικό κύκλο δίνεται η γωνία $\widehat{AOZ} = \theta$.

α) Να μεταφέρετε τον κύκλο στην κόλλα σας και να φέρετε σε αυτόν τις τελικές πλευρές των γωνιών $3\pi + \theta$ και $4\pi - \theta$. (Μονάδες 9)

β) i. Να αιτιολογήσετε γιατί $\eta\mu\theta = 0,4$. (Μονάδες 7)

ii. Με χρήση του βi) ή με όποιον άλλο τρόπο θέλετε να υπολογίσετε τους τριγωνομετρικούς αριθμούς: $\eta\mu(3\pi + \theta)$ και $\eta\mu(4\pi - \theta)$. (Μονάδες 9)

ΑΣΚΗΣΗ 2-17936

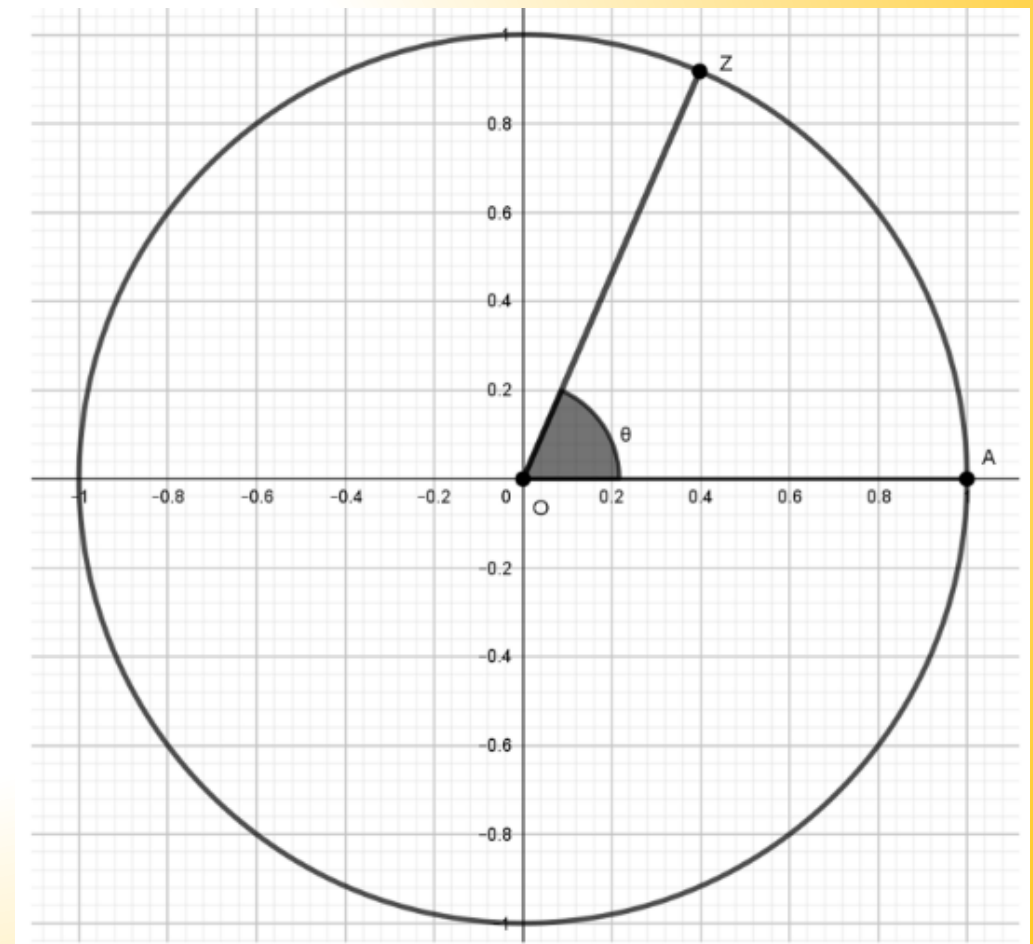
Ενδεικτική Απάντηση

Στον παρακάτω τριγωνομετρικό κύκλο δίνεται η γωνία $\widehat{AOZ} = \theta$.

α) Να μεταφέρετε τον κύκλο στην κόλλα σας και να φέρετε σε αυτόν τις τελικές πλευρές των γωνιών $3\pi + \theta$ και $\frac{\pi}{2} + \theta$. (Μονάδες 9)

β) i. Να αιτιολογήσετε γιατί $\sin\theta = 0,4$. (Μονάδες 7)

ii. Με χρήση του βi) ή με όποιον άλλο τρόπο θέλετε να υπολογίσετε τους τριγωνομετρικούς αριθμούς: $\sin(3\pi + \theta)$ και $\eta\mu\left(\frac{\pi}{2} + \theta\right)$. (Μονάδες 9)

Θέμα 4^ο

ΑΣΚΗΣΗ 4-14238Ενδεικτική Απάντηση

Η Αλίκη και η Αθηνά διασκεδάζουν στη ρόδα του λούνα παρκ. Η απόσταση, σε μέτρα, του καθίσματός τους από το έδαφος τη χρονική στιγμή t sec δίνεται από τη συνάρτηση

$$h(t) = 8 + 6 \cdot \eta\mu\left(\frac{\pi \cdot t}{30}\right) \text{ και } 0 \leq t \leq 180$$

- α) Να βρείτε το ελάχιστο και το μέγιστο ύψος στο οποίο φτάνει το κάθισμα, καθώς και τις στιγμές κατά τις οποίες το κάθισμα βρίσκεται στο ελάχιστο και στο μέγιστο ύψος. (Μονάδες 8)
- β) Να υπολογίσετε την ακτίνα της ρόδας. (Μονάδες 3)
- γ) Να βρείτε την περίοδο της κίνησης, δηλαδή το χρόνο στον οποίο η ρόδα ολοκληρώνει μια περιστροφή. Πόσους γύρους έκαναν οι δύο φίλες στο διάστημα από 0 έως 180 sec; (Μονάδες 4+2)
- δ) Να μεταφέρετε στην κόλα σας τον πίνακα τιμών και το σύστημα συντεταγμένων που δίνονται παρακάτω και:
- ί. να συμπληρώσετε τον πίνακα τιμών της συνάρτησης του ύψους $h(t)$

t	0	15	30	45	60	75	90
h(t)							

ΑΣΚΗΣΗ 4-14239

Ενδεικτική Απάντηση

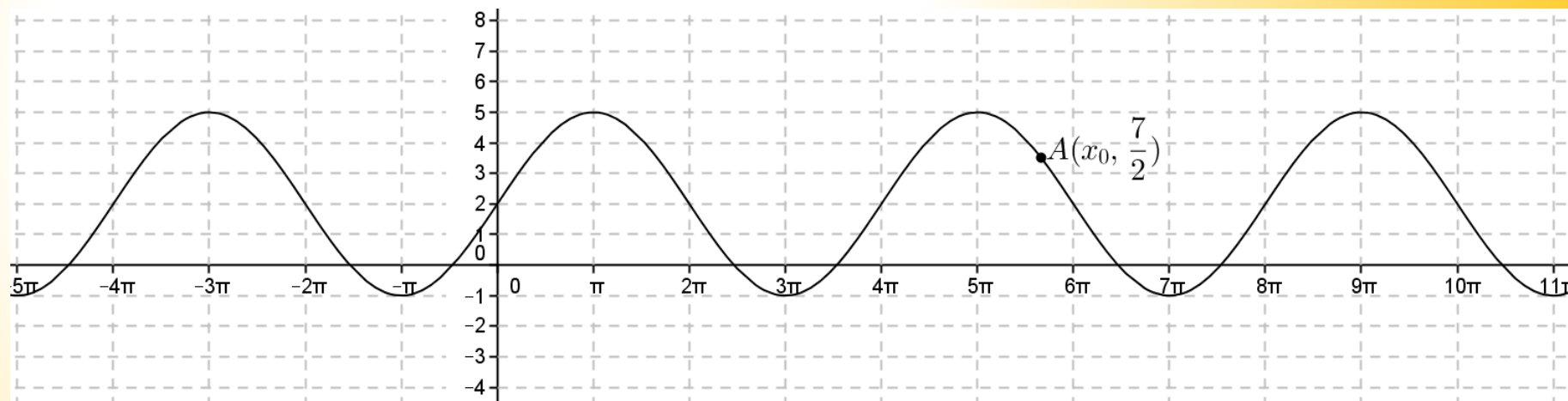
Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f η οποία είναι της μορφής $f(x) = \rho \cdot \eta\mu(\omega x) + k$, με ρ, k πραγματικές σταθερές και $\omega > 0$.

α) Με βάση τη γραφική παράσταση, να βρείτε:

- i. τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης f . (Μονάδες 3)
- ii. την περίοδο T της συνάρτησης f . (Μονάδες 3)

β) Να προσδιορίσετε τις τιμές των σταθερών ρ , k και ω . Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 9)

γ) Θεωρώντας γνωστό ότι $\rho = 3$, $\omega = \frac{1}{2}$ και $k = 2$ να προσδιορίσετε αλγεβρικά την τετμημένη x_0 του σημείου A της γραφικής παράστασης, που δίνεται στο σχήμα. (Μονάδες 10)

α) Να λύσετε το σύστημα: $\begin{cases} x + y = -1 \\ x^2 + y^2 = 1 \end{cases}$ (Μονάδες 12)

β) Με τη βοήθεια του ερωτήματος (α) και του τριγωνομετρικού κύκλου, να βρείτε όλες τις γωνίες ω με $0 \leq \omega \leq 2\pi$, που ικανοποιούν τη σχέση $\sigma\upsilon\nu\omega + \eta\mu\omega = -1$ και να τις απεικονίσετε πάνω στον τριγωνομετρικό κύκλο. (Μονάδες 13)

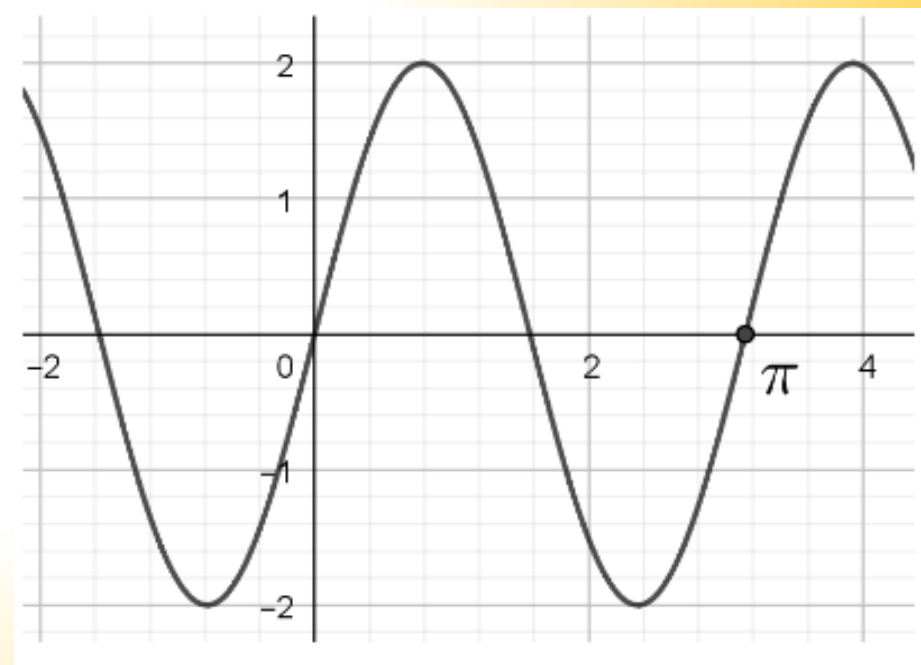
Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \eta\mu ax \cdot \left[\sigma\upsilon\nu \left(\frac{\pi}{2} - ax \right) + 2 \right] - \sigma\upsilon\nu ax \cdot \sigma\upsilon\nu(\pi - ax) - 1, \text{ με } a \in \mathbb{R}.$$

α) i. Να δείξετε ότι $f(x) = 2 \cdot \eta\mu ax$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 10)

ii. Δίνεται επιπλέον ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f είναι αυτή που φαίνεται στο παρακάτω σχήμα. Να δείξετε ότι $a = 2$. (Μονάδες 6)

β) Να βρείτε τις συντεταγμένες των σημείων τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με την ευθεία $\varepsilon: y = 1$ και για κάθε $x \in [0, \pi]$. (Μονάδες 9)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = a \cdot \eta\mu\beta x$, με a, β ακέραιους θετικούς αριθμούς.

- α) Να βρείτε την τιμή του a , αν η μέγιστη τιμή της συνάρτησης είναι 2. (Μονάδες 6)**
- β) Αν $a = 2$, να δείξετε ότι η μικρότερη τιμή του β για την οποία είναι $f\left(\frac{\pi}{16}\right) = 2$ είναι $\beta = 8$. (Μονάδες 10)**
- γ) Αν $a = 2$ και $\beta = 8$, να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 1$ στο διάστημα $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$. (Μονάδες 9)**

ΑΣΚΗΣΗ 4-15025

Ενδεικτική Απάντηση

Στο διπλανό σχήμα δίνεται μια γωνία $\theta = \widehat{AOM}$ με $\eta\mu\theta = \frac{4}{5}$, της οποίας η τελική πλευρά τέμνει τον τριγωνομετρικό κύκλο στο σημείο M και την ευθεία $x = 1$ στο σημείο K .

α) Να βρείτε τους τριγωνομετρικούς αριθμούς $\sigma\upsilon\eta\theta$, $\epsilon\phi\theta$, $\sigma\phi\theta$.

(Μονάδες 8)

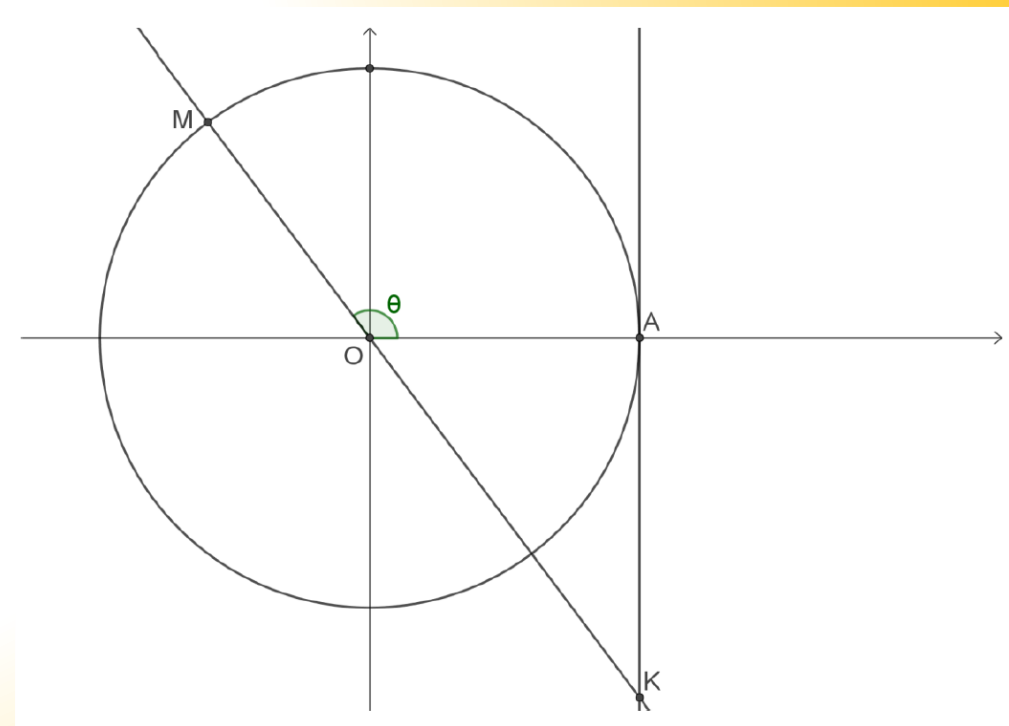
β) Να βρείτε τις συντεταγμένες των σημείων M και K . (Μονάδες 6)

γ) Έστω μια γωνία $\phi \in [0, 2\pi]$ για την οποία ισχύει $\eta\mu\phi = 35$ και $\sigma\upsilon\eta\phi < 0$.

i. Να αιτιολογήσετε γιατί η γωνία ϕ έχει την τελική πλευρά της στο 2ο τεταρτημόριο.

(Μονάδες 5)

ii. Να αιτιολογήσετε γιατί $\theta < \phi$. (Μονάδες 6)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 1 + 2\eta\mu\left(\frac{\pi x}{2}\right)$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε την περίοδο της συνάρτησης f . (Μονάδες 5)
- β) Να βρείτε τα ακρότατα της συνάρτησης f . (Μονάδες 6)
- γ) Να βρείτε τις τετμημένες των σημείων στα οποία η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $x'x$. (Μονάδες 7)
- δ) Να αποδείξετε ότι $(f(x) - 1)^2 + (f(1 - x) - 1)^2 = 4$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 7)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + \eta\mu(\pi + x)$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = \sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x$. (Μονάδες 6)

β) Να αποδείξετε ότι $-2 \leq f(x) \leq 2$. Κατόπιν να εξετάσετε αν ο αριθμός 2 είναι η μέγιστη τιμή της συνάρτησης. (Μονάδες 10)

γ) Να βρείτε:

i. Το σημείο τομής της γραφικής παράστασης C_f της f με τον άξονα $y'y$. (Μονάδες 3)

ii. Δυο σημεία τομής της C_f με τον $x'x$. (Μονάδες 6)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\sin x$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της. (Μονάδες 8)
- β) Να βρείτε δυο κοινά σημεία της γραφικής παράστασης C_f της f με την ευθεία $y = 1$. (Μονάδες 5)
- γ) Να συγκρίνετε τους αριθμούς $f\left(\frac{\pi}{3}\right)$ και $f\left(\frac{2\pi}{5}\right)$. (Μονάδες 6)
- δ) Να σχεδιάσετε τη γραφική της παράσταση, στο διάστημα $[0, 2\pi]$. (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15062

Ενδεικτική Απάντηση

Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f που είναι της μορφής $f(x) = \rho \eta\mu(\alpha x)$, $x \in \mathbb{R}$ και $\alpha, \rho > 0$.

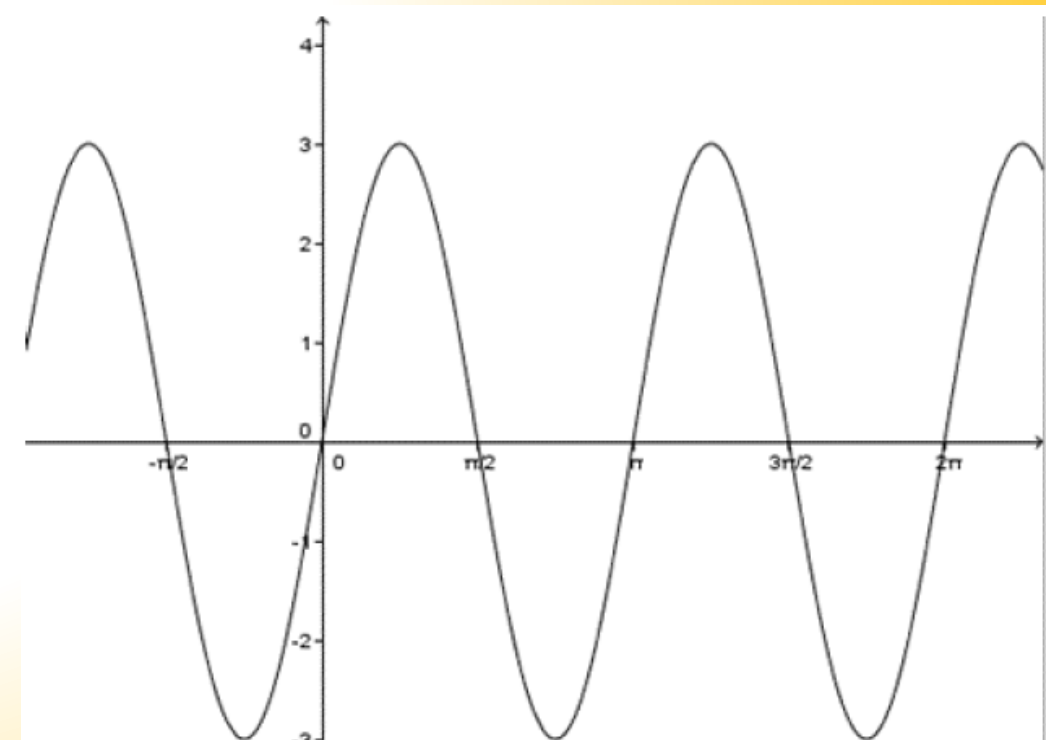
α) Να βρείτε, με βάση το σχήμα, την περίοδο της, την μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της. (Μονάδες 6)

β) Με βάση τις απαντήσεις στο προηγούμενο ερώτημα, να βρείτε τους αριθμούς α και ρ . (Μονάδες 6)

Έστω $\rho = 3$ και $\alpha = 2$. Θεωρούμε επίσης τη συνάρτηση $g(x) = x^4 - 2x^2 + 5$, $x \in \mathbb{R}$.

γ) Να αποδείξετε ότι η ελάχιστη τιμή της είναι ίση με 4. (Μονάδες 7)

δ) Να αιτιολογήσετε γιατί οι γραφικές παραστάσεις των f , g δεν έχουν κοινό σημείο. (Μονάδες 6)

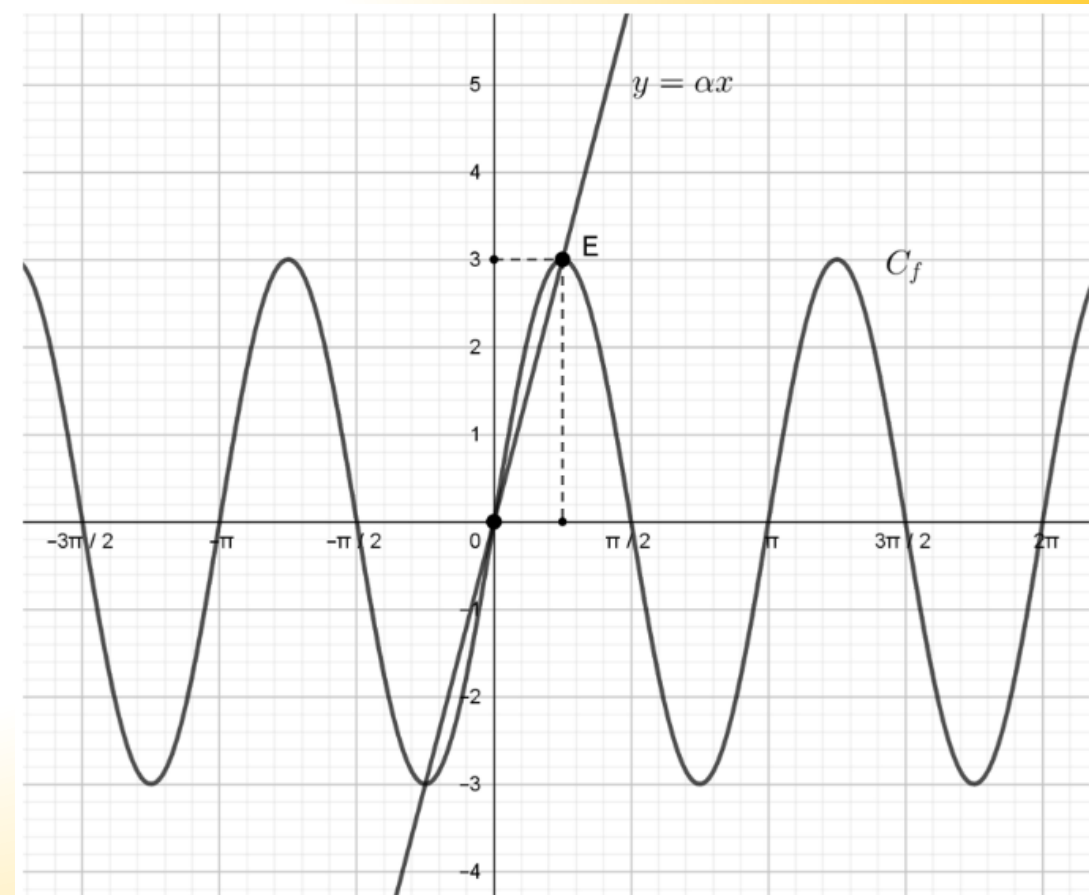
ΑΣΚΗΣΗ 4-15287Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η ευθεία $y = \alpha x$, $\alpha \in \mathbb{R}$, $\alpha > 0$ και η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = \rho \eta\mu(\omega x)$, όπου $\omega > 0$, $\rho > 0$ και $\alpha \in \mathbb{R}$. Με βάση το σχήμα,

α) Να δείξετε ότι $\rho = 3$ και $\omega = 2$. (Μονάδες 6)

β) Να βρείτε τον πραγματικό αριθμό α . (Μονάδες 9)

γ) Να βρείτε τις λύσεις της εξίσωσης $3\eta\mu(2x) - \frac{12}{\pi}x = 0$. (Μονάδες 10)

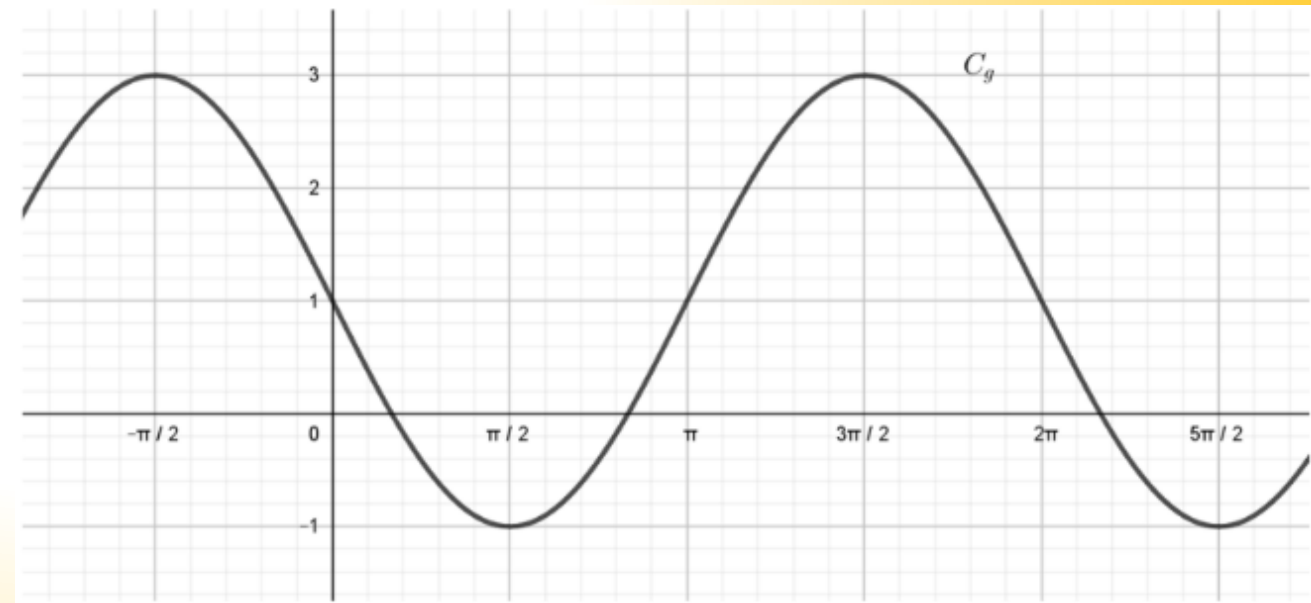
ΑΣΚΗΣΗ 4-15288

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\eta\mu 3x + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε την περίοδο T , τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της f . (Μονάδες 3)

β) Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = \alpha\eta\mu\beta x + \gamma$, με $\alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$, $\beta > 0$ και πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$.

Δίνεται το σύστημα: $(\Sigma): \begin{cases} -x + 2y = 1 \\ x + \lambda y = \lambda \end{cases}$, με παράμετρο $\lambda \in \mathbb{R}$.

α) i. Αν $\lambda = -1$, να λύσετε το σύστημα. (Μονάδες 2)

ii. Αν (x_0, y_0) είναι η λύση του συστήματος για $\lambda = -1$, να βρείτε γωνία $\theta \in [0, 2\pi)$ τέτοια ώστε $x_0 = \sigma\eta\theta$ και $y_0 = \eta\mu\theta$. (Μονάδες 4)

β) Αν $\lambda = 1$ και (x_1, y_1) είναι η αντίστοιχη λύση του συστήματος, να δείξετε ότι δεν υπάρχει γωνία ω , τέτοια ώστε $x_1 = \sigma\eta\omega$ και $y_1 = \eta\mu\omega$. (Μονάδες 7)

γ) Αν γνωρίζουμε ότι το σύστημα (Σ) έχει μοναδική λύση την (x_2, y_2) με $x_2 = \sigma\eta\phi$ και $y_2 = \eta\mu\phi$, $\phi \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$,

i. Να δείξετε ότι $\sigma\eta\phi = \frac{3}{5}$ και $\eta\mu\phi = \frac{4}{5}$. (Μονάδες 6)

ii. Να υπολογίσετε την τιμή του $\lambda \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 6)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\sigma\upsilon\nu^2(\pi - x) - 3\eta\mu\left(\frac{\pi}{2} + x\right) + \alpha$, με $\alpha \in \mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι $f(x) = 2\sigma\upsilon\nu^2x - 3\sigma\upsilon\nu x + \alpha$. (Μονάδες 8)

β) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση f είναι άρτια ή περιττή. (Μονάδες 5)

γ) Να βρείτε το α αν είναι γνωστό ότι η γραφική παράσταση της f διέρχεται από το σημείο $M\left(\frac{\pi}{3}, 1\right)$. (Μονάδες 5)

δ) Για $\alpha = 2$ και $g(x) = 2\eta\mu^2x + 9\sigma\upsilon\nu x - 9$, να εξετάσετε (αν υπάρχουν) κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g . (Μονάδες 7)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha \sigma\upsilon\nu\left(\frac{\pi}{2} - 2x\right) - 2\eta\mu(\pi + 2x)$, με $\alpha > 0$.

- α) Να δείξετε ότι $f(x) = (\alpha + 2)\eta\mu 2x$. (Μονάδες 5)
- β) i. Αν η μέγιστη τιμή της f είναι 4, να δείξετε ότι $\alpha = 2$. (Μονάδες 5)
- ii. Να βρείτε την περίοδο της f . (Μονάδες 5)
- γ) Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f σε διάστημα μιας περιόδου. (Μονάδες 5)
- δ) Αν $g(x) = 5 - \sigma\upsilon\nu^2 2x$, να βρείτε, αν υπάρχουν, τα κοινά σημεία της C_f με την C_g , όπου C_f, C_g οι γραφικές παραστάσεις των f, g αντίστοιχα. (Μονάδες 5)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \rho \eta \mu x$, $g(x) = \eta \mu(\omega x)$, όπου $\rho, \omega > 0$.

α) Να βρεθούν οι τιμές των ρ, ω , αν είναι γνωστό ότι η ελάχιστη τιμή της f είναι -2 και η περίοδος της g είναι π . Να αιτιολογήσετε τις απαντήσεις σας. (Μονάδες 6)

β) i. Να κάνετε, στο ίδιο σύστημα αξόνων, τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = 2\eta \mu x$, $x \in [0, \pi]$ και $g(x) = \eta \mu(2x)$, $x \in [0, \pi]$. (Μονάδες 10)

ii. Χρησιμοποιώντας τις παραπάνω γραφικές παραστάσεις των δύο συναρτήσεων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, να αποδείξετε ότι $2\eta \mu \frac{5\pi}{9} > \eta \mu \frac{10\pi}{9}$. (Μονάδες 9)

Κεφάλαιο 4^ο : **Πολυώνυμα - Πολυωνυμικές** **εξισώσεις**

Θέμα 2^ο

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - x + 6$.

- α) Να υπολογίσετε το $P(-2)$. (Μονάδες 5)**
- β) Να αποδείξετε ότι το $x + 2$ είναι παράγοντας του $P(x)$. (Μονάδες 5)**
- γ) Να παραγοντοποιήσετε το $P(x)$. (Μονάδες 15)**

Η διαίρεση ενός πολυωνύμου $P(x)$ με το $x - 3$ έχει πηλίκο $x^2 + 2$ και υπόλοιπο 4.

- α) Να γράψετε την ταυτότητα της παραπάνω διαίρεσης. (Μονάδες 8)**
- β) Να δείξετε ότι $P(x) = x^3 - 3x^2 + 2x - 2$. (Μονάδες 8)**
- γ) Είναι το $x = 3$ ρίζα του πολυωνύμου $P(x)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 9)**

Δίνεται η εξίσωση $x^3 - 7x + 6 = 0$.

- α) Να εξετάσετε αν ο αριθμός 1 είναι ρίζα της. (Μονάδες 5)**
- β) Με τη βοήθεια του σχήματος Horner ή με όποιο άλλο τρόπο θέλετε, να βρείτε το πηλίκο της διαίρεσης $(x^3 - 7x + 6) : (x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της ευκλείδειας διαίρεσης. (Μονάδες 10)**
- γ) Να λύσετε την εξίσωση $x^3 - 7x + 6 = 0$. (Μονάδες 10)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^4 - x^3 - 5x^2 + 7x - 2$.

- α) Να αποδείξετε ότι ο αριθμός 1 είναι ρίζα του πολυωνύμου. (Μονάδες 10)**
- β) Να εξετάσετε αν το πολυώνυμο έχει και άλλη ακέραια ρίζα. (Μονάδες 15)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 + x^2 - 3x + 1$.

- α) Να αποδείξετε ότι το 1 και το -1 δεν είναι ρίζες του πολυωνύμου. (Μονάδες 10)**
- β) Να κάνετε τη διαίρεση του $P(x)$: $(x^2 + x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης. (Μονάδες 15)**

Δίνονται τα πολυώνυμα: $P(x) = -2x^3 + 4x^2 + 2(x^3 - 1) + 9$ και $Q(x) = ax^2 + 7$, $a \in \mathbf{IR}$.

- α) Είναι το πολυώνυμο $P(x)$ 3^{ου} βαθμού; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 13)**
- β) Να βρείτε την τιμή του a , ώστε τα πολυώνυμα $P(x)$ και $Q(x)$ να είναι ίσα. (Μονάδες 12)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - x^2 + x - 1$.

- α) Να αποδείξετε ότι το 1 είναι μια ρίζα του πολυωνύμου. (Μονάδες 5)**
- β) Να αποδείξετε ότι $P(x) = (x - 1)(x^2 + 1)$. (Μονάδες 10)**
- γ) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 10)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - 2x^2 + 3x - 2$.

α) Να αποδείξετε ότι το $x - 1$ είναι παράγοντας του πολυωνύμου. (Μονάδες 12)

β) Αν $P(x) = (x - 1)(x^2 - x + 2)$, να βρείτε για ποιες τιμές του x είναι $P(x) > 0$. (Μονάδες 13)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 + x^2 - x - 1$.

α) Να παραγοντοποιήσετε το $P(x)$. (Μονάδες 10)

β) Αν $P(x) = (x + 1)^2(x - 1)$ να λύσετε την ανίσωση $P(x) \geq 0$. (Μονάδες 15)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 - x^2 + 2x - 1$.

α) Να παραγοντοποιήσετε το $P(x)$. (Μονάδες 10)

β) Αν $P(x) = (2x - 1)(x^2 + 1)$ να λύσετε την ανίσωση $P(x) \geq 0$. (Μονάδες 15)

Ένα πολυώνυμο $P(x)$ διαιρούμενο με το πολυώνυμο $2x - 1$ δίνει πηλίκο $x^2 - 2$ και υπόλοιπο 1 .

α) Να βρείτε το πολυώνυμο $P(x)$. (Μονάδες 12)

β) Αν $P(x) = 2x^3 - x^2 - 4x + 3$

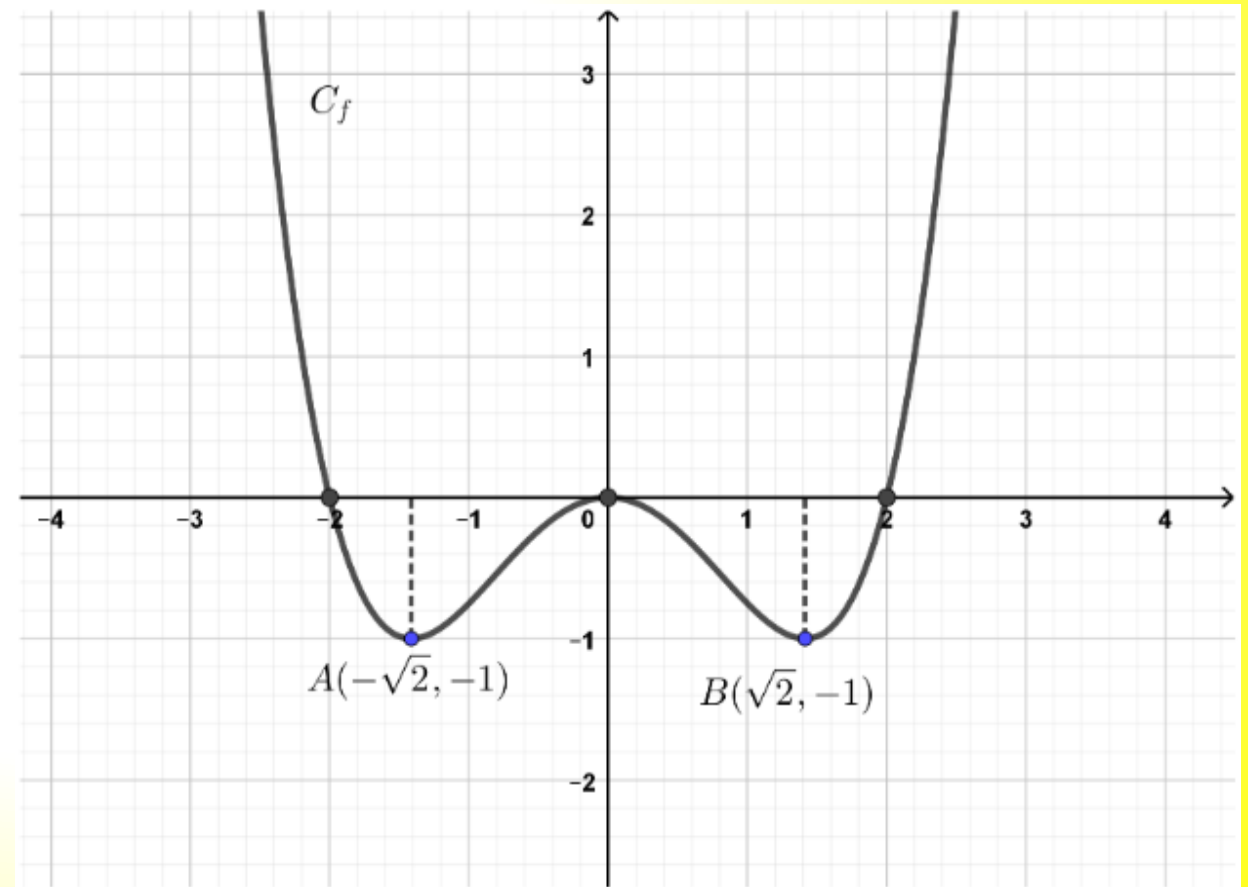
i) να αποδείξετε ότι το $P(x)$ έχει ρίζα το 1 και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης $P(x) : (x - 1)$. (Μονάδες 7)

ii) να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 6)

Δίνεται η γραφική παράσταση C_f της συνάρτησης f με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$, όπως φαίνεται στο σχήμα.

- α) Να αιτιολογήσετε γιατί η συνάρτηση είναι άρτια. (Μονάδες 7)
β) Αν γνωρίζετε ότι τα σημεία $A(-\sqrt{2}, -1)$ και $B(\sqrt{2}, -1)$ ανήκουν στη γραφική παράσταση της f να βρείτε τα διαστήματα μονοτονίας της συνάρτησης f . (Μονάδες 8)
γ) Να λύσετε γραφικά την εξίσωση $f(x) = 0$. (Μονάδες 10)

- α) Να γράψετε το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 + x^2 - x$ ως γινόμενο ενός πρωτοβάθμιου και ενός δευτεροβάθμιου πολυωνύμου. (Μονάδες 10)**
- β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 15)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2(x - 1)^{20} - 3(x - 1)^{10} + 5x^2 - 3x - 2$.

- α) Να δείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ έχει παράγοντα το $x - 1$. (Μονάδες 10)**
- β) i) Να υπολογίσετε την τιμή $P(0)$. (Μονάδες 5)**
- ii) Είναι το x παράγοντας του πολυωνύμου $P(x)$; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 10)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 + x^2 + 2x + 2$.

- α) i) Να κάνετε τη διαίρεση του $P(x)$ με το $(x + 1)$. (Μονάδες 8)**
- ii) Να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης $P(x) : (x + 1)$. (Μονάδες 5)**
- β) Αν $P(x) = (x + 1)(x^2 + 2)$ να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 0$. (Μονάδες 12)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - 7x + 6$.

- α) Να δείξετε ότι το $x - 2$ είναι παράγοντας του $P(x)$. (Μονάδες 12)**
- β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 13)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 3x^3 - x^2 - x + 2$.

- α) Να κάνετε τη διαίρεση $P(x) : (x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης. (Μονάδες 10)**
- β) Αν $P(x) = (x - 1)(3x^2 + 2x + 1) + 3$ να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 3$. (Μονάδες 15)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 + 2x - 3$, $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε το πηλίκο και το υπόλοιπο της διαίρεσης του $P(x)$ με το $(x + 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης. (Μονάδες 13)**
- β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) + 6 = 0$. (Μονάδες 12)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 + x + 2$.

- α) i) Να αποδείξετε ότι το $P(x)$ έχει παράγοντα το $(x + 1)$. (Μονάδες 7)**
- ii) Να κάνετε τη διαίρεση $P(x) : (x + 1)$. (Μονάδες 10)**
- β) Αν $P(x) = (x + 1)(x^2 - x + 2)$, να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 0$. (Μονάδες 8)**

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 + x^2 - 8x - 4$.

- α) Να αποδείξετε ότι έχει παράγοντα το $(x - 2)$. (Μονάδες 9)**
- β) Να παραγοντοποιήσετε το πολυώνυμο. (Μονάδες 9)**
- γ) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 7)**

Θέμα 4^ο

Η περιβαλλοντική ομάδα ενός σχολείου παρέλαβε συρματοπλέγμα μήκους 40m για να περιφράξει, χρησιμοποιώντας όλο το συρματοπλέγμα, έναν ορθογώνιο κήπο για καλλιέργεια λαχανικών. Οι μαθητές της περιβαλλοντικής ομάδας θέλουν να επιλέξουν ένα κήπο που να έχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερο εμβαδόν.

- α) Να δώσετε τις διαστάσεις τριών διαφορετικών ορθογώνιων κήπων με περίμετρο 40 m. Να εξετάσετε αν οι τρεις λαχανόκηποι έχουν το ίδιο εμβαδόν. (Μονάδες 7)
- β) Αν συμβολίσουμε με x το πλάτος και με E το εμβαδόν ενός λαχανόκηπου με περίμετρο 40m, να εκφράσετε το E ως συνάρτηση του x . (Μονάδες 8)
- γ) Να δείξετε ότι $E(x) = -(x - 10)^2 + 100$. Χρησιμοποιώντας τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = -x^2$ να κατασκευάσετε την γραφική παράσταση της $E(x)$. Από τη γραφική παράσταση της $E(x)$ να βρείτε τις διαστάσεις του λαχανόκηπου με το μεγαλύτερο εμβαδόν. (Μονάδες 10)

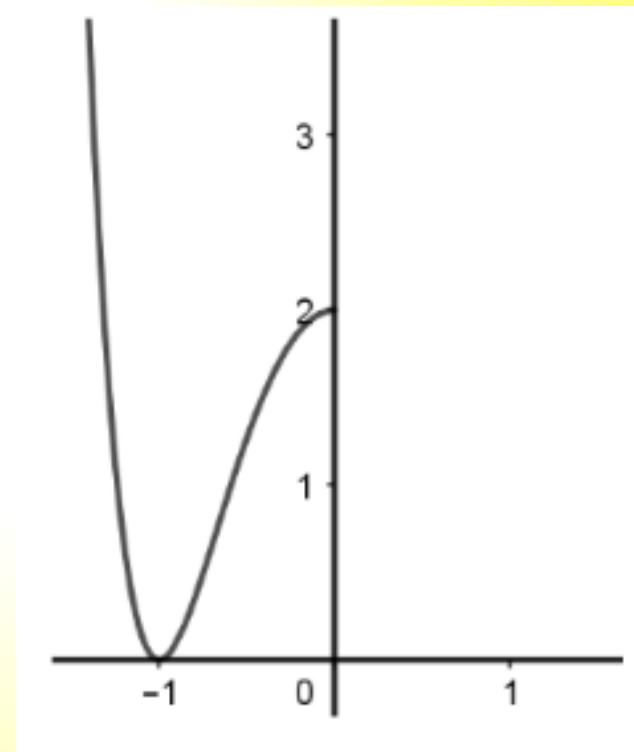
Η μέση θερμοκρασία T (σε βαθμούς Κελσίου) στην επιφάνεια ενός πλανήτη, μετά από x εκατομμύρια χρόνια, έχει εκτιμηθεί ότι είναι $T(x) = x^3 - 10x^2 + 31x - 30$.

- α) Αποδείξτε ότι 2 εκατομμύρια χρόνια μετά, η μέση θερμοκρασία στον πλανήτη θα είναι μηδέν °C. (Μονάδες 5)
- β) Να βρείτε τους αριθμούς α , β , γ με $\alpha < \beta < \gamma$ ώστε να ισχύει $T(x) = (x - \alpha)(x - \beta)(x - \gamma)$. (Μονάδες 10)
- γ) Θεωρούμε ότι μια χρονική περίοδος παγετώνων στον πλανήτη είναι αυτή στην οποία η μέση θερμοκρασία T είναι συνεχώς κάτω από μηδέν °C. Ποιες χρονικές περιόδους θα έχουμε παγετώνες στον πλανήτη; (Μονάδες 10)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15005Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^6 - 3x^2 + 2$.

- α) Να αποδείξετε ότι η f είναι άρτια. (Μονάδες 5)
- β) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τον άξονα x ' x . (Μονάδες 10)
- γ) Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της f για $x \leq 0$. Να συμπληρώσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f για $x > 0$. (Μονάδες 4)
- δ) Με βάση τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , να προσδιορίσετε τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνησίως αύξουσα και τα διαστήματα στα οποία η f είναι γνησίως φθίνουσα. (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15037

Ενδεικτική Απάντηση

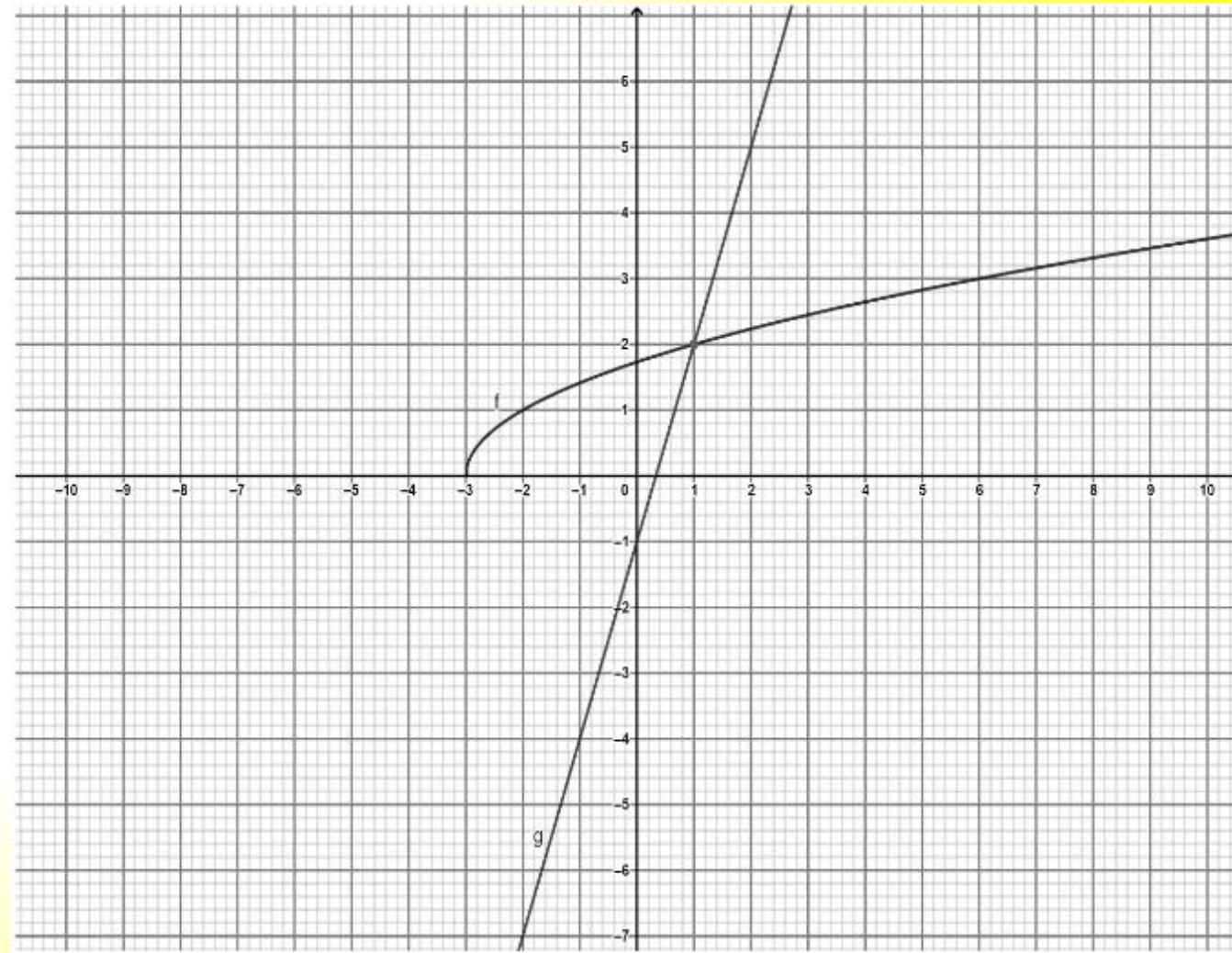
Στο σχήμα φαίνονται οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = \sqrt{x+3}$ και $g(x) = 3x - 1$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού και τη μονοτονία των συναρτήσεων f, g . (Μονάδες 4)

β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = g(x)$. (Μονάδες 6)

α) i) Να λύσετε γραφικά την ανίσωση $f(x) < g(x)$. (Μονάδες 7)

ii) Να επιβεβαιώσετε αλγεβρικά το αποτέλεσμα του i ερωτήματος. (Μονάδες 8)

Θεωρούμε το πολυώνυμο $P(x) = 2x^4 - 5x^3 + 4x^2 - 5x + 2$.

α) Να αποδείξετε ότι:

i) ο αριθμός 0 δεν είναι ρίζα του.

ii) Αν ο αριθμός ρ είναι ρίζα του, τότε και ο αριθμός $\frac{1}{\rho}$ είναι επίσης ρίζα του. (Μονάδες 8)

β) Να βρείτε ένα θετικό ακέραιο αριθμό που να είναι ρίζα του. (Μονάδες 5)

γ) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 7)

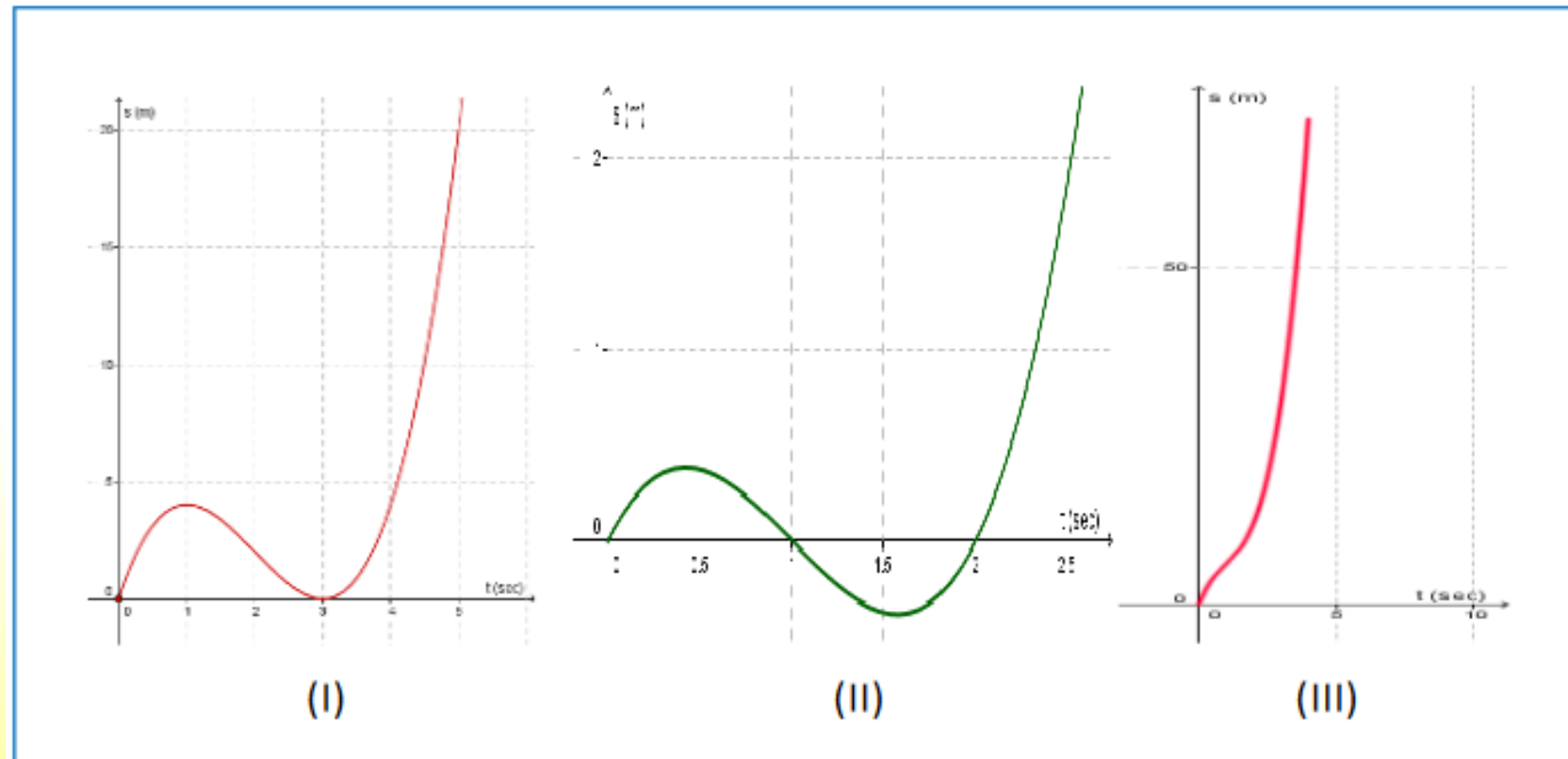
δ) Να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 0$. (Μονάδες 5)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15094

Ενδεικτική Απάντηση

Το διάστημα $S(t)$ σε μέτρα που έχει διανύσει ένα κινητό τη χρονική στιγμή t σε δευτερόλεπτα, δίνεται από τη σχέση: $S(t) = 2t^3 - 6t^2 + 10t$.

- α) Να βρείτε το διάστημα που έχει διανύσει το κινητό τις χρονικές στιγμές $t = 0$ και $t = 2$. (Μονάδες 3)
- β) Να βρείτε πόσο χρόνο χρειάζεται το κινητό για να διανύσει απόσταση 30 μέτρων. (Μονάδες 10)
- γ) Επειδή το $S(t)$ εκφράζει το διάστημα που διανύει το κινητό, θα πρέπει να είναι πάντα μη αρνητικό. Να αποδείξετε αλγεβρικά αυτόν τον ισχυρισμό. (Μονάδες 8)
- δ) Δίνονται οι γραφικές παραστάσεις τριών πολυωνύμων $S(t)$. Μια από αυτές εκφράζει το διάστημα $S(t)$ της εκφώνησης. Να βρείτε ποια από τις τρεις είναι αυτή, δικαιολογώντας την απάντησή σας. (Μονάδες 4)

Δίνονται τα πολυώνυμα $P(x) = x^4 + x^3 + ax - 4$ και $\delta(x) = x^2 - 3x + 2$. Το υπόλοιπο της διαίρεσης του $P(x)$ με το $\delta(x)$, είναι το πολυώνυμο $v(x) = 24x - 24$.

α) Να υπολογίσετε την τιμή του πραγματικού αριθμού a . (Μονάδες 8)

β) Για $a = 2$,

i. να υπολογίσετε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $P(x)$ με το $x - 1$. (Μονάδες 2)

ii. να βρείτε τα σημεία τομής του άξονα $x'x$ με την γραφική παράσταση της πολυωνυμικής συνάρτησης $P(x)$. (Μονάδες 8)

iii. να βρείτε τις τιμές του x για τις οποίες, η γραφική παράσταση της πολυωνυμικής συνάρτησης $P(x)$ βρίσκεται κάτω από τον άξονα $x'x$. (Μονάδες 7)

Αν το σημείο M απέχει από το A απόσταση x km, τότε:

α) Να αποδείξετε ότι $BM = \sqrt{4 + x^2}$ (Μονάδες 5)

β) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση που εκφράζει τον χρόνο κίνησης t (σε h) του κολυμβητή-δρομέα ως προς την απόσταση x (σε km) είναι η:

$$t(x) = \frac{\sqrt{4+x^2}}{3} + \frac{4-x}{5}, \quad x \in [0,4] \text{ (Μονάδες 10)}$$

γ) Να βρείτε τη θέση του σημείου M της ακτής, έτσι ώστε ο χρόνος της διαδρομής του κολυμβητή να είναι $\frac{4}{3}$ ώρες. (Μονάδες 10)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^4 - 2x^3 - x^2 + \alpha x + \beta$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε τις τιμές των α, β , αν είναι γνωστό ότι το $P(x)$ διαιρείται με το πολυώνυμο $Q(x) = x^2 - 2x + 1$. (Μονάδες 8)

β) Για $\alpha = 4, \beta = -2$

i) Να κάνετε τη διαίρεση $P(x) : (x^2 + 5)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης. (Μονάδες 8)

ii) Αν $P(x) = (x^2 + 5)(x^2 - 2x - 6) + 14x + 28$ να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 14(x + 2)$. (Μονάδες 9)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15790

Ενδεικτική Απάντηση

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = x^4 - 3x^2 - 4$ και $g(x) = -x^2 + 4$ με πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$.

α) Να δείξετε ότι $f(-x) = f(x)$ και $g(-x) = g(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 7)

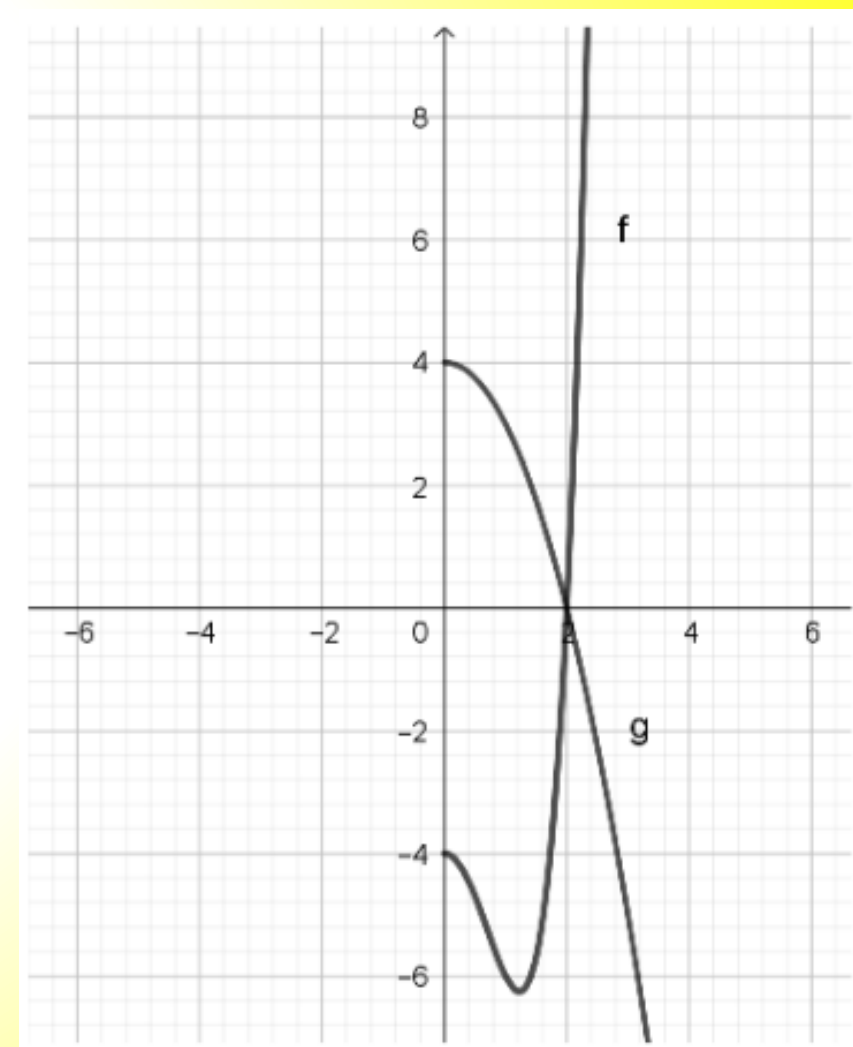
β) Στο παρακάτω σχήμα δίνεται μέρος των γραφικών παραστάσεων των συναρτήσεων f και g .

Αφού μεταφέρετε το σχήμα στην κόλλα σας, να συμπληρώσετε τις γραφικές παραστάσεις σε όλο το $\mathbb{R}$. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 6)

γ) Να λύσετε, αλγεβρικά ή γραφικά:

i. την εξίσωση $f(x) = g(x)$. (Μονάδες 6)

ii. την ανίσωση $f(x) < g(x)$. (Μονάδες 6)

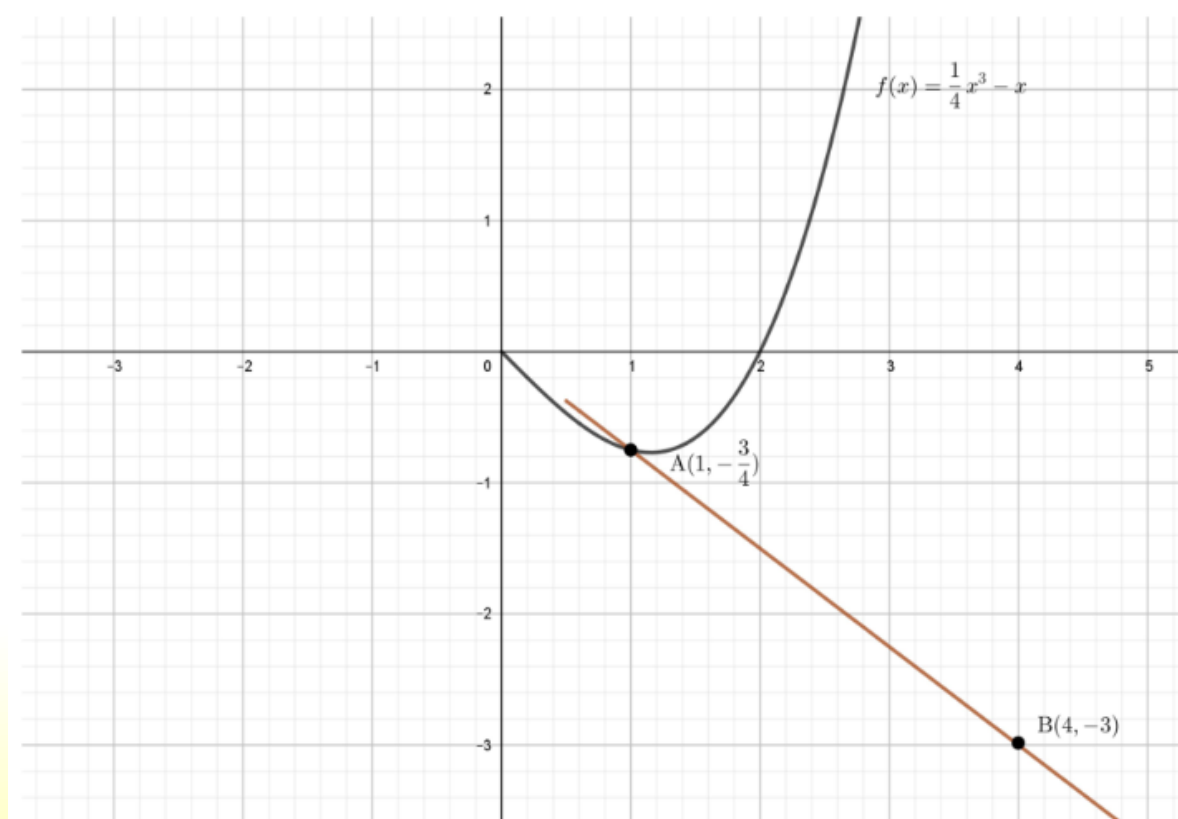
Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^4 + κx - 1$, με $κ \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε την τιμή του $κ \in \mathbb{R}$ για την οποία $f(-x) = f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 6)**
- β) Για $κ = 0$,**
- i) να δείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, 0]$. (Μονάδες 6)**
- ii) να δείξετε ότι $f(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 6)**
- iii) να βρείτε τα $x \in \mathbb{R}$ για τα οποία η γραφική παράσταση της f βρίσκεται κάτω από τον άξονα $x'x$. (Μονάδες 7)**

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται τμήμα της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \frac{1}{4}x^3 - x$, $x \in \mathbb{R}$ και η ευθεία που διέρχεται από τα σημεία $A\left(1, -\frac{3}{4}\right)$ και $B(4, -3)$.

- α) Να βρείτε την εξίσωση της ευθείας AB. (Μονάδες 6)
- β) i) Να αποδείξετε ότι $f(-x) = -f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 5)
- ii) Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και να συμπληρώσετε τη γραφική παράσταση της f για $x < 0$. (Μονάδες 6)
- γ) Αν η ευθεία AB έχει εξίσωση $y = -\frac{3}{4}x$, με χρήση του β) ερωτήματος ή με όποιον άλλο τρόπο θέλετε, να βρείτε τα κοινά σημεία της ευθείας με τη γραφική παράσταση της f . (Μονάδες 8)

ΑΣΚΗΣΗ 4-17925

Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται τμήμα της γραφικής παράστασης της συνάρτησης $f(x) = \frac{1}{4}x^4 + \alpha x^2$, $x \in \mathbb{R}$, $\alpha \in \mathbb{R}$ και το σημείο $A\left(-1, -\frac{3}{4}\right)$ αυτής.

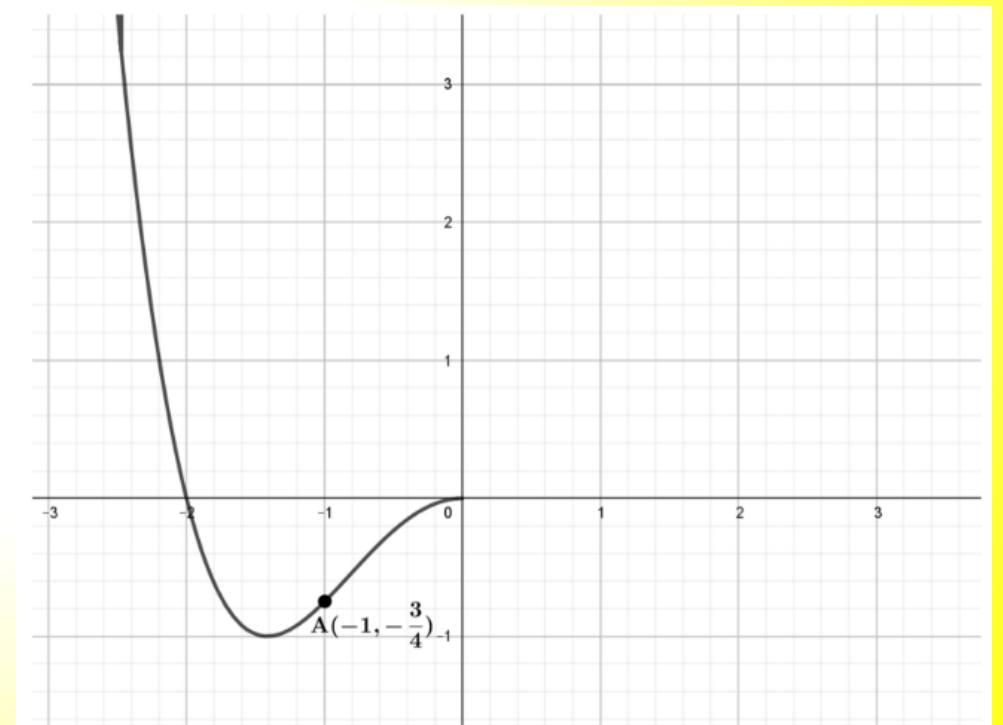
α) Να δείξετε ότι $\alpha = -1$. (Μονάδες 6)

β) Για $\alpha = -1$,

i) Να αποδείξετε ότι $f(-x) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 5)

ii) Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και να συμπληρώσετε τη γραφική παράσταση της f για $x > 0$. (Μονάδες 6)

γ) Αφού επιβεβαιώσετε ότι $f(-\sqrt{3}) = -\frac{3}{4}$, με χρήση του β) ερωτήματος ή με όποιον άλλο τρόπο θέλετε, να βρείτε τα κοινά σημεία της ευθείας $y = -\frac{3}{4}$ με την γραφική παράσταση της f . (Μονάδες 8)

Δίνεται ορθογώνιο τρίγωνο με εμβαδό $E = 60\text{cm}^2$, του οποίου η υποτείνουσα είναι κατά 2 cm μεγαλύτερη από τη μια κάθετη πλευρά. Αν ονομάσουμε x το μήκος αυτής της κάθετης πλευράς και y το μήκος της άλλης κάθετης (σε cm), τότε:

- α) Να δείξετε ότι ο αριθμός x ικανοποιεί την εξίσωση: $x^3 + x^2 - 3600 = 0$. (Μονάδες 10)
- β) Αν γνωρίζετε ότι το μήκος της πλευράς x είναι αριθμός ακέραιος και μικρότερος του 16, να βρείτε την τιμή του x καθώς και τα μήκη των άλλων πλευρών του τριγώνου. (Μονάδες 10)
- γ) Να βρείτε το πλήθος των ορθογωνίων τριγώνων που ικανοποιούν τα αρχικά δεδομένα του προβλήματος. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 5)

Κεφάλαιο 5^ο : **Εκθετική και Λογαριθμική** **Συνάρτηση**

ΘΕΜΑ 20

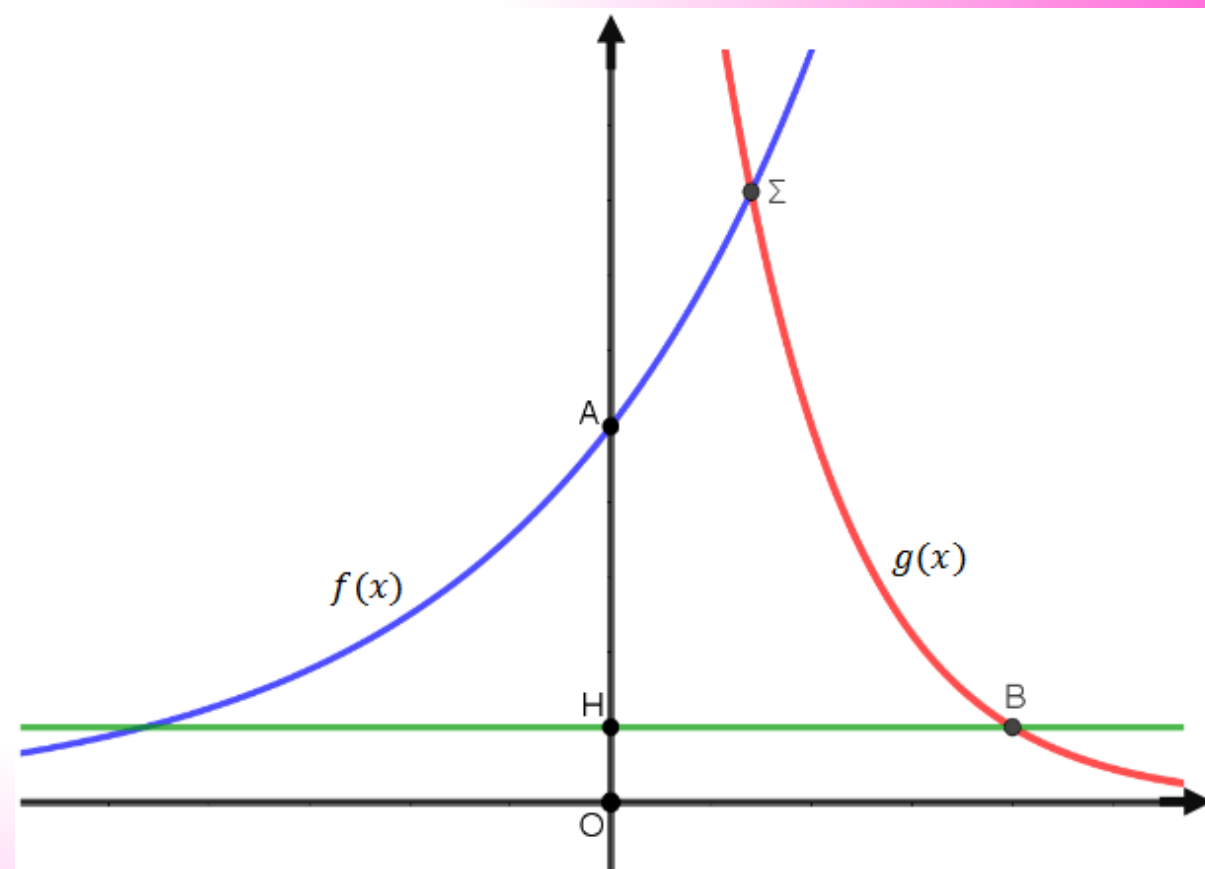
Δίνεται η εξίσωση $\log(x^2 + 1) = 1 + \log 3 - \log 6$.

- α) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση γράφεται $\log(x^2 + 1) = \log 5$. (Μονάδες 12)
- β) Να λύσετε την εξίσωση. (Μονάδες 13)

ΑΣΚΗΣΗ 2-15392Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα δίνονται οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = 2^x$ και $g(x) = 5^{1-x}$, $x \in \mathbb{R}$. Μια ευθεία παράλληλη προς τον άξονα $x'x$ τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο $H(0, \frac{1}{5})$.

- α) Να βρείτε τις συντεταγμένες των σημείων A και B. (Μονάδες 8)
β) Να βρείτε την τετμημένη του σημείου Σ. (Μονάδες 10)
γ) Αν είναι x_B, x_Σ οι τετμημένες των σημείων B, Σ αντίστοιχα, να αποδείξετε ότι $x_B - x_\Sigma = \log 20$. (Μονάδες 7)

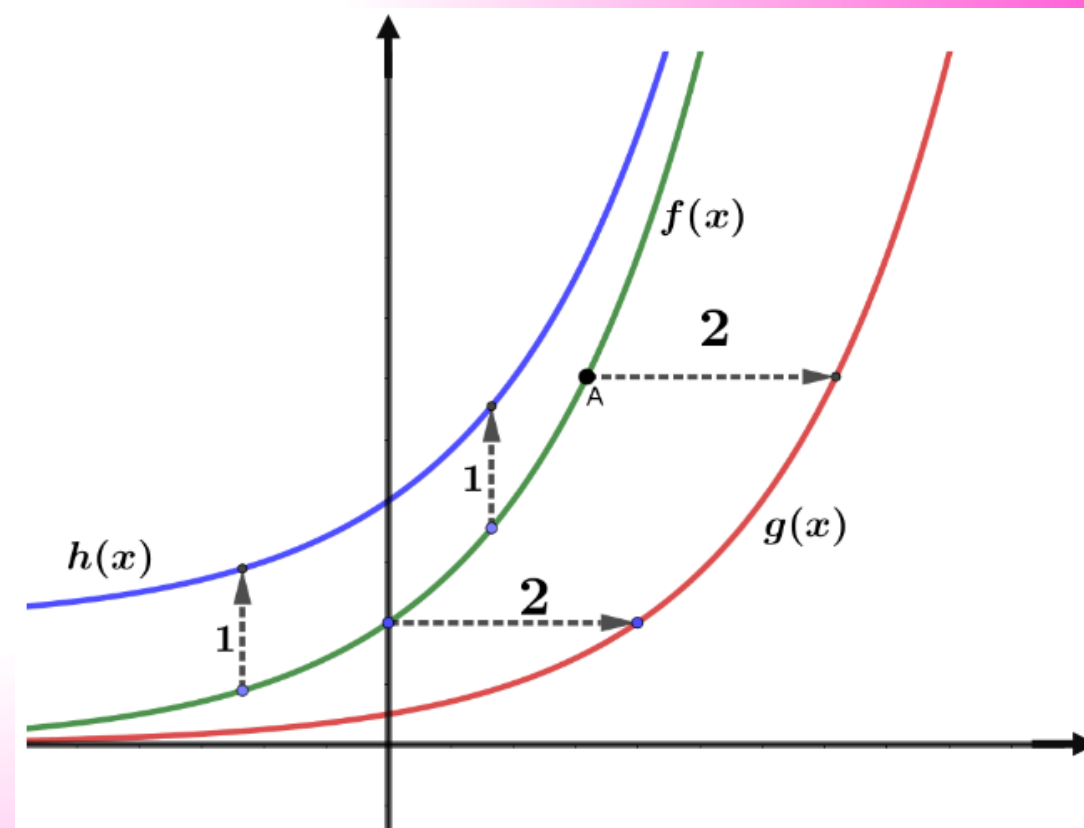

Στο παρακάτω σχήμα δίνονται οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $f(x) = 2^x$, $x \in \mathbb{R}$ και δύο άλλων συναρτήσεων $g(x)$ και $h(x)$, $x \in \mathbb{R}$ που προέκυψαν από μετατοπίσεις τη γραφικής παράστασης της $f(x)$.

α) Να εξηγήσετε με τι είδους μετατοπίσεις προέκυψαν οι γραφικές παραστάσεις των $g(x)$ και $h(x)$ από την γραφική παράσταση της $f(x)$. (Μονάδες 8)

β) Να γράψετε τους τύπους των συναρτήσεων $g(x)$ και $h(x)$. (Μονάδες 8)

γ) Να βρείτε την τετμημένη του σημείου A της γραφικής παράστασης της f του οποίου η τεταγμένη είναι 16. (Μονάδες 9)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(e^x - 1)$.

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f . (Μονάδες 10)
- β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$ (Μονάδες 15)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(e^x - 1)$

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f. (Μονάδες 7)**
- β) Να βρείτε τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με τον άξονα $\kappa\kappa'$. (Μονάδες 8)**
- γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του κ η γραφική παράσταση της f είναι κάτω από τον $\kappa\kappa'$ (Μονάδες 10)**

Δίνεται η παράσταση $A = \log_4 3 + \log_4 \alpha - \log_4 \beta$, όπου α, β θετικοί αριθμοί.

α) Να αποδείξετε ότι $A = \log_4 \frac{3\alpha}{\beta}$ (Μονάδες 13)

β) Αν για τους αριθμούς α, β ισχύει $3\alpha = 16\beta$, να βρείτε την τιμή της παράστασης A . (Μονάδες 12)

Δίνονται οι αριθμοί $\alpha = \ln 2$, $\beta = \ln 4$, $\gamma = \ln 8$.

α) Να αποδείξετε ότι $2\beta = \alpha + \gamma$. (Μονάδες 12)

β) Να αποδείξετε ότι $\beta + \gamma = 5\alpha$. (Μονάδες 13)

Δίνονται οι αριθμοί $\alpha = \ln 2$ και $\beta = \ln 3$.

α) Να αιτιολογήσετε γιατί $0 < \alpha < \beta$. (Μονάδες 12)

β) Να αποδείξετε ότι $\beta - \alpha < 1$. (Μονάδες 13)

Δίνεται $e \simeq 2.71$.

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x^2 - 2x + 3)$, με $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε το $f(3)$. (Μονάδες 5)
- β) Να δείξετε ότι $\ln 3 + 3\ln 2 - f(3) = \ln 4$. (Μονάδες 7)
- γ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = \ln 4$. (Μονάδες 13)

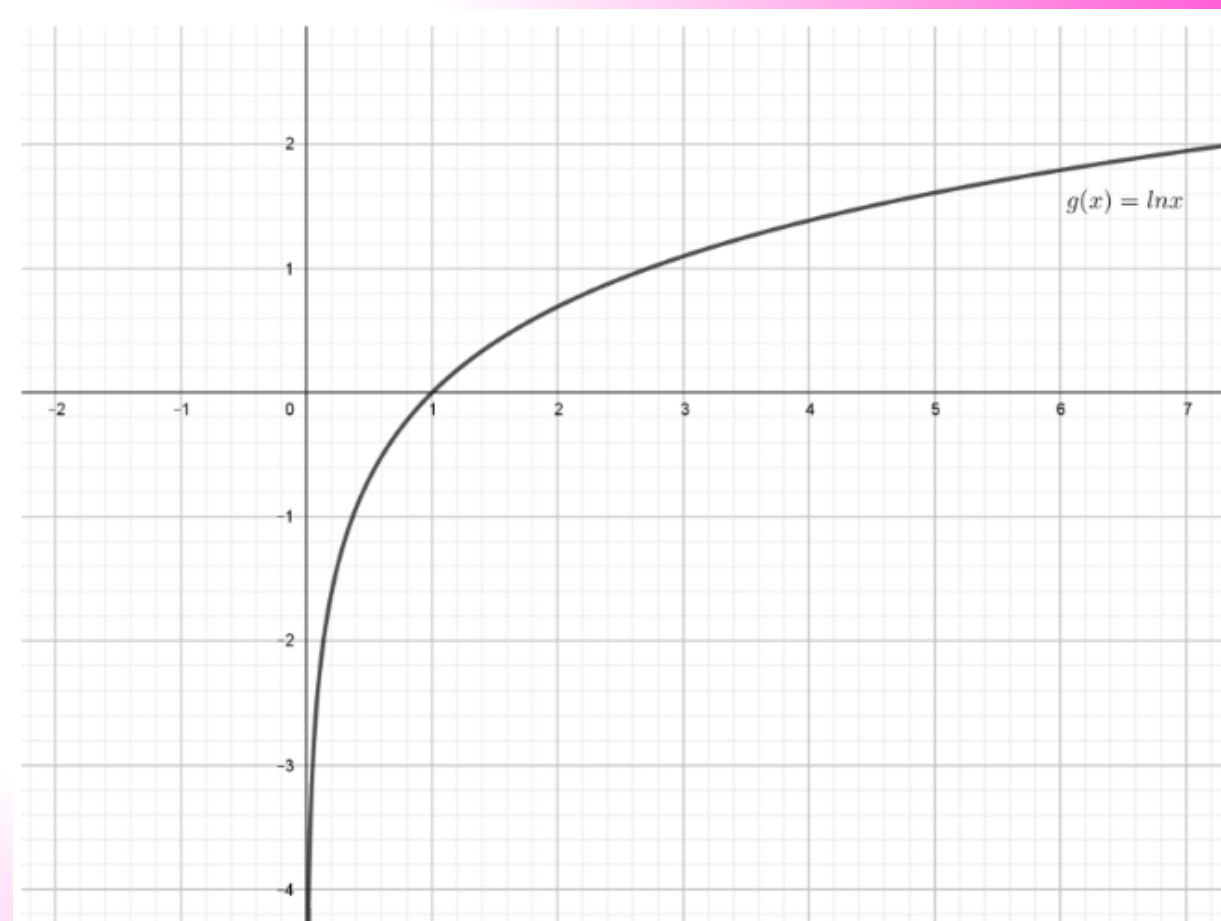
Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + 2)$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f . (Μονάδες 7)

β) Να βρείτε το σημείο τομής της γραφικής παράστασης της f με τον άξονα $x'x$. (Μονάδες 8)

γ) Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = \ln x$.

Να μεταφέρετε στην κόλλα σας το σχήμα και να χαράξετε τη γραφική παράσταση της $f(x) = \ln(x + 2)$ μετατοπίζοντας κατάλληλα την γραφική παράσταση της g . (Μονάδες 10)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(x + 1)$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f . (Μονάδες 8)

β) Να βρείτε τα σημεία τομής (αν υπάρχουν) της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τους άξονες x και y . (Μονάδες 10)

γ) Να παραστήσετε γραφικά τη συνάρτηση f μετατοπίζοντας κατάλληλα τη γραφική παράσταση της $y = \ln x$. (Μονάδες 7)

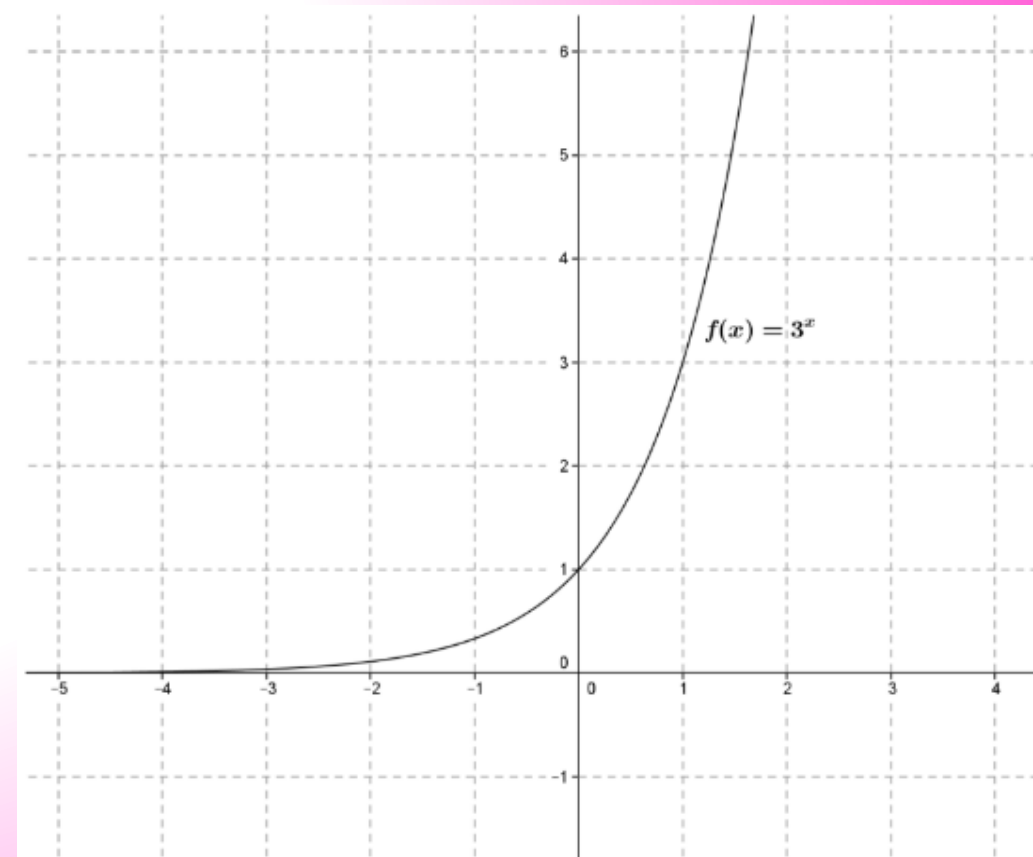
Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln(x^2 + 4)$ και $g(x) = \ln x + \ln 4$.

α) Να βρείτε τα πεδία ορισμού των συναρτήσεων f και g. (Μονάδες 12)

β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = g(x)$. (Μονάδες 13)

Δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = 3^x$ με $x \in \mathbb{R}$.

- α) Στο ίδιο σύστημα αξόνων να χαράξετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων $g(x) = 3^x + 1$ και $h(x) = 3^x - 1$, μετατοπίζοντας κατάλληλα τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f . (Μονάδες 12)
- β) Ποια είναι η ασύμπτωτη ευθεία της γραφικής παράστασης της συνάρτησης g και ποια της γραφικής παράστασης της συνάρτησης h ; (Μονάδες 13)

- α) Να λύσετε την εξίσωση: $\ln(x + 1) = \ln(2x)$. (Μονάδες 13)**
- β) Να λύσετε την ανίσωση: $\ln(x + 1) > \ln(2x)$. (Μονάδες 12)**

α) Να βρείτε τις τιμές του πραγματικού αριθμού x για τις οποίες ορίζεται η παράσταση $A = \ln x + \ln(x + 6)$. (Μονάδες 10)

β) Να λύσετε την εξίσωση $\ln x + \ln(x + 6) = \ln 7$. (Μονάδες 15)

Θέμα 4^ο

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^3 - x^2 - 2x$.

- α) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$. (Μονάδες 7)
- β) Να λύσετε την εξίσωση $\ln^3 x - \ln^2 x - 2\ln x = 0$. (Μονάδες 8)
- γ) Να λύσετε την ανίσωση $\ln^3 x - \ln^2 x - 2\ln x > 0$. (Μονάδες 10)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x^2+1}{x}$.

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της. (Μονάδες 5)
- β) Να αποδείξετε ότι η γραφική της παράσταση έχει κέντρο συμμετρίας το $O(0,0)$. (Μονάδες 6)
- γ) Να υπολογίσετε την παράσταση $f(\ln 2) + f\left(\ln \frac{1}{2}\right)$. (Μονάδες 7)
- δ) Να αποδείξετε ότι $f(\eta\mu\theta) + f(\eta\mu(\pi + \theta)) = 0$, για κάθε $\theta \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 7)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \log(10^x - 1)$.

- α) Να αποδείξετε ότι το πεδίο ορισμού της συνάρτησης είναι το διάστημα $(0, +\infty)$. (Μονάδες 5)
- β) Να βρείτε το διάστημα στο οποίο η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τον άξονα x . (Μονάδες 7)
- γ) Να αποδείξετε ότι $f(x) + x = \log(10^{2x} - 10^x)$, $x > 0$. (Μονάδες 7)
- δ) Να βρείτε τις συντεταγμένες του μοναδικού κοινού σημείου της γραφικής παράστασης της f και της ευθείας $y = -x$. (Μονάδες 6)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = 2x^3 - 9x^2 + (\alpha - 2)x - 6$ το οποίο έχει παράγοντα το $x - 1$.

α) Να βρείτε τον αριθμό α . (Μονάδες 6)

β) Για $\alpha = 15$

i) να κάνετε τη διαίρεση $P(x) : (x^2 - 3x + 2)$ και να γράψετε την ταυτότητα της ευκλείδειας διαίρεσης. (Μονάδες 6)

ii) αν $P(x) = (x^2 - 3x + 2)(2x - 3)$ να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 0$. (Μονάδες 7)

iii) να αποδείξετε ότι $P(\ln 2) < 0$. (Μονάδες 6)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15269Ενδεικτική Απάντηση

Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f διπλού τύπου

α) Αν είναι γνωστό ότι η γραφική παράσταση αντιστοιχεί σε μια ακριβώς από τις παρακάτω συναρτήσεις να επιλέξετε ποιος είναι ο τύπος της συνάρτησης f .

A. $f(x) = \begin{cases} e^x, & x < 0 \\ e^{-x}, & x \geq 0 \end{cases}$

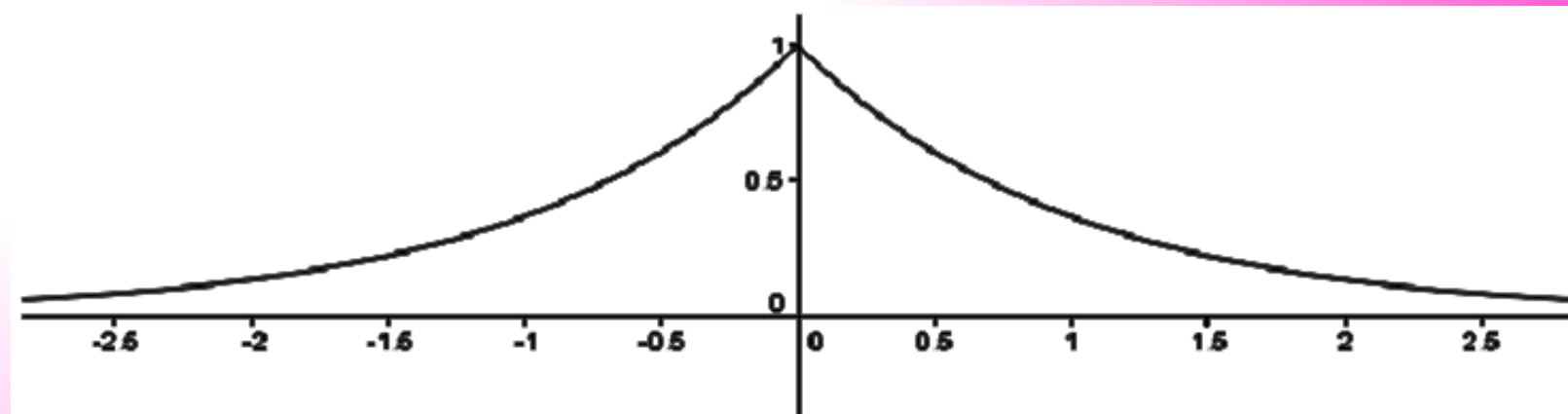
B. $f(x) = \begin{cases} e^{-x}, & x < 0 \\ e^x, & x \geq 0 \end{cases}$

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (Μονάδες 8)

β) Να βρείτε τη μονοτονία και την μέγιστη τιμή της. (Μονάδες 5)

γ) Να βρείτε, για τις διάφορες τιμές του a , το πλήθος των κοινών σημείων της γραφικής παράστασης C_f της f με την ευθεία $y = a$, $a \in \mathbb{R}$. (Μονάδες 7)

δ) Να αιτιολογήσετε γιατί το μοναδικό κοινό σημείο της γραφικής παράστασης C_f της f με την παραβολή $y = x^2 + 1$, $x \in \mathbb{R}$ είναι το σημείο $(0,1)$. (Μονάδες 5)

Δίνεται η πολυωνυμική συνάρτηση $P(x) = e^{\ln e} x^3 + 4x^2 \ln \sqrt{e} + 2$.

- α) Να δείξετε ότι $P(x) = ex^3 + 2x^2 + 2$. (Μονάδες 5)
- β) Να βρείτε τις τετμημένες των σημείων τομής της γραφικής παράστασης της πολυωνυμικής συνάρτησης $P(x)$ με την ευθεία $\varepsilon: y = ex + 4$. (Μονάδες 8)
- γ) Να βρείτε τα διαστήματα x που η γραφική παράσταση της πολυωνυμικής συνάρτησης $P(x)$ είναι πάνω από την ευθεία $\varepsilon: y = ex + 4$. (Μονάδες 8)
- δ) Να βρείτε το πρόσημο της παράστασης: $P(e) - e^2 - 4$. (Μονάδες 4)

ΑΣΚΗΣΗ 4-15678

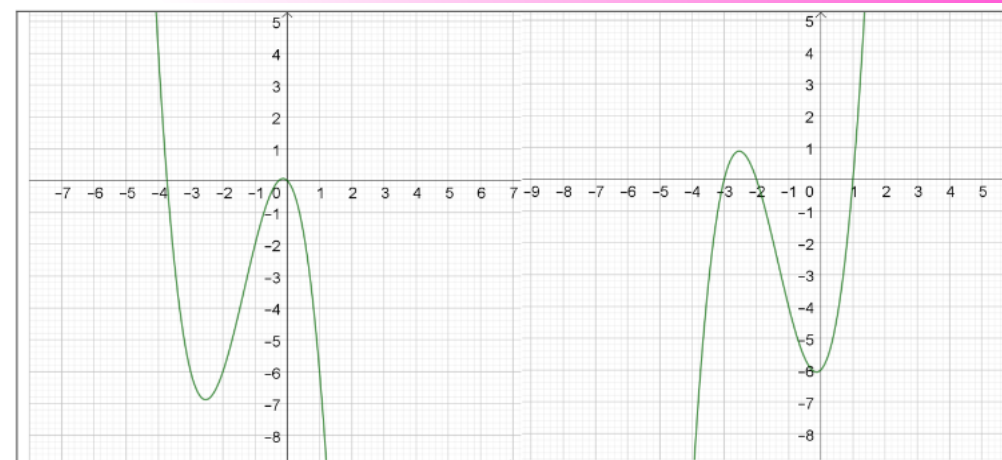
Ενδεικτική Απάντηση

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = -x^3 - 4x^2 - x + 6$.

α) Να λύσετε την ανίσωση $P(x) < 0$. (Μονάδες 10)

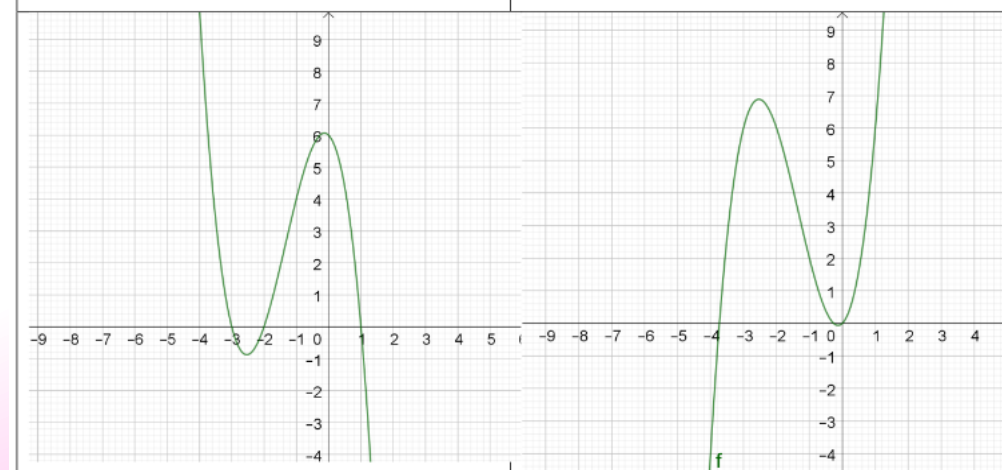
β) Από τα παρακάτω σχήματα, ένα μόνο μπορεί να αντιστοιχεί στην γραφική παράσταση της πολυωνυμικής συνάρτησης $P(x)$. Να βρείτε ποιο αιτιολογώντας την απάντησή σας. (Μονάδες 7)

γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $P(x) = \ln x$ έχει μοναδική λύση την $x = 1$. (Μονάδες 8)

Σχήμα 1

Σχήμα 2

Σχήμα 3

Σχήμα 4

Δίνεται η παράσταση $A = \ln\left(\frac{e^{2x}-1}{e^x-3}\right)$.

- α) Να λύσετε την ανίσωση $\frac{\omega^2-1}{\omega-3} > 0$. (Μονάδες 8)
- β) Να βρείτε για ποιες τιμές του x ορίζεται η παράσταση A . (Μονάδες 8)
- γ) Να λύσετε την εξίσωση $A = -\ln 3$. (Μονάδες 9)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{2} \ln x^2$, $x \neq 0$.

- α) Να αποδείξετε ότι η γραφική της παράσταση είναι συμμετρική ως προς τον άξονα $y'y$.
(Μονάδες 5)
- β) Να αποδείξετε ότι για κάθε $x > 0$ ισχύει $f(x) = \ln x$. (Μονάδες 6)
- γ) Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της $f(x) = \frac{1}{2} \ln x^2$, $x \neq 0$. (Μονάδες 7)
- δ) Να βρείτε για ποιες τιμές του x η γραφική της παράσταση είναι κάτω από την ευθεία $y = 2$.
(Μονάδες 7)

Στην Αστρονομία, οι αστέρες ταξινομούνται ανάλογα με την λαμπρότητα τους με βάση την σχέση $m - M = 5 \cdot \log\left(\frac{d}{10}\right)$, (I) όπου d η απόσταση του αστέρα από τον παρατηρητή, m είναι το φαινόμενο μέγεθός τους (το πόσο λαμπροί φαίνονται) και M το απόλυτο μέγεθός τους. Το απόλυτο μέγεθος ορίζεται να είναι το φαινόμενο μέγεθος σε απόσταση 10 parsec από τον παρατηρητή, όπου 1 parsec είναι η μονάδα μέτρησης της απόστασης d και ισούται με $3,26$ έτη φωτός = $30,9 \cdot 10^{12}$ Km.

- α) Για ποιες τιμές της απόστασης d το φαινόμενο μέγεθος ενός αστέρα είναι μικρότερο από το απόλυτο μέγεθός του; (Μονάδες 7)
- β) Ένας αστέρας έχει φαινόμενο μέγεθος $m = 1,157$ και βρίσκεται σε απόσταση $d = 100$ parsec από έναν παρατηρητή. Ποιο είναι το απόλυτο μέγεθος αυτού του αστέρα; (Μονάδες 6)
- γ) Να επιλύσετε την σχέση (I) ως προς d . (Μονάδες 7)
- δ) Ο αστέρας Betelgeuse έχει φαινόμενο μέγεθος $0,46$ και απόλυτο μέγεθος $-5,14$. Ποια είναι η απόστασή του από τον παρατηρητή; Δίνεται ότι $\sqrt[25]{10^{53}} \simeq 131$. (Μονάδες 5)

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = \alpha x^3 + \beta x^2 + x$ με $\alpha, \beta \in \mathbb{Z}$ και $\alpha \neq 0$, το οποίο έχει 3 ακέραιες ρίζες διαφορετικές ανά δύο.

- α) Να βρείτε τις ακέραιες ρίζες του $P(x)$. (Μονάδες 7)
- β) Να αποδείξετε ότι $\alpha = -1$ και $\beta = 0$. (Μονάδες 6)
- γ) Με $\alpha = -1$ και $\beta = 0$,
- i) να λύσετε την ανίσωση $P(x) > 0$. (Μονάδες 6)
- ii) να αποδείξετε ότι $P(\log \sqrt{10}) > 0$. (Μονάδες 6)

Ένα πολυώνυμο $P(x)$ διαιρούμενο με το πολυώνυμο $4x^2 - 1$ δίνει πηλίκο $3x - 2$ και υπόλοιπο 1 .

- α) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 1$. (Μονάδες 10)
- β) Να αποδείξετε ότι $P(\log 5) \neq 1$. (Μονάδες 10)
- γ) Να αποδείξετε ότι η εξίσωση $P(x) = 0$ έχει μια τουλάχιστον ρίζα στο διάστημα $(-1, 0)$. (Μονάδες 5)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \sqrt{x \ln x}$ και $g(x) = \sqrt{\ln x}$.

α) Να βρείτε τα πεδία ορισμού τους. (Μονάδες 4)

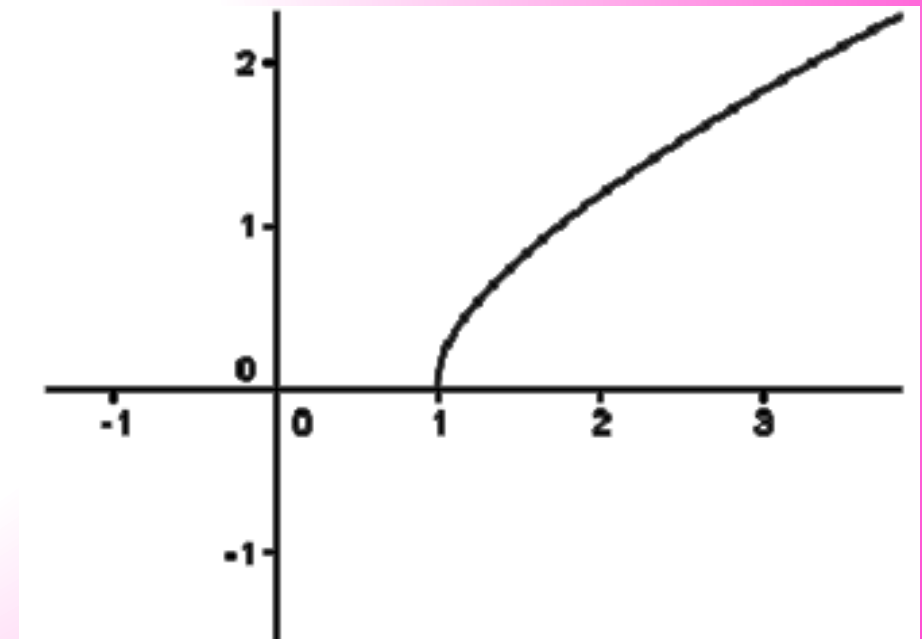
β) Να αιτιολογήσετε γιατί η γραφική παράσταση της f είναι από τη γραφική παράσταση της g και πάνω. (Μονάδες 5)

Στο διπλανό σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της f .

γ) i) Να βρείτε τη μονοτονία της. (Μονάδες 4)

ii) Να συγκρίνετε τους αριθμούς $f\left(\frac{5}{3}\right)$ και $f\left(\frac{7}{5}\right)$. (Μονάδες 5)

δ) Να σχεδιάσετε την ευθεία $y = 1 - x$ και να βρείτε γραφικά τη λύση της εξίσωσης $f(x) = 1 - x$. (Μονάδες 7)

Δίνονται οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπους $f(x) = 4^x$ και $g(x) = 2^x - \frac{1}{4}$.

- α) Να αποδείξετε ότι οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων f και g έχουν ακριβώς ένα κοινό σημείο A , του οποίου να βρείτε τις συντεταγμένες. (Μονάδες 9)
- β) Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f βρίσκεται πάνω από τη γραφική παράσταση της g , με εξαίρεση το σημείο A . (Μονάδες 9)
- γ) Να παραστήσετε γραφικά τις συναρτήσεις f και g στο ίδιο σύστημα αξόνων. (Μονάδες 7)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \log \frac{4^x - 1}{2^x + 5}$.

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f. (Μονάδες 7)
- β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = \log 3 - \log 7$. (Μονάδες 9)
- γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > \log 3 - \log 7$. (Μονάδες 9)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \ln(e^x - 2)$.

- α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f . (Μονάδες 7)
- β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) + x = 3\ln 2$. (Μονάδες 9)
- γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) + x \geq 3\ln 2$. (Μονάδες 9)

Σε ένα πείραμα εργαστηρίου, ο αριθμός των βακτηρίων δίνεται από τον τύπο $P(t) = 200 \cdot e^{ct}$, όπου t ο χρόνος σε ώρες από την αρχή του πειράματος ($t = 0$). Σε μία ώρα ο αριθμός των βακτηρίων ήταν 328.

(Δίνεται ότι $\ln(1,64) \simeq 0,5$ και $\ln 10 \simeq 2,3$)

α) Να βρείτε τον αριθμό των βακτηρίων όταν ξεκίνησε το πείραμα. (Μονάδες 7)

β) Να αποδείξετε ότι $c = \frac{1}{2}$. (Μονάδες 9)

γ) Να βρείτε το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο αριθμός των βακτηρίων είναι μεγαλύτερος από το δεκαπλάσιο και μικρότερος από το εκατονταπλάσιο της αρχικής του τιμής. (Μονάδες 9)

Όταν ένας ασθενής παίρνει μια δόση ενός φαρμάκου τη χρονική στιγμή $t = 0$, τότε ο οργανισμός του το μεταβολίζει έτσι ώστε η ποσότητά του $f(t)$ (σε mg) να μειώνεται μετά από t ημέρες σύμφωνα με τη συνάρτηση $f(t) = q_0 \cdot \alpha^t$, $t \geq 0$, όπου οι αριθμοί α , q_0 είναι κατάλληλες θετικές σταθερές.

α) Να εξηγήσετε τι παριστάνει η σταθερά q_0 στο πλαίσιο του προβλήματος και να αιτιολογήσετε γιατί ισχύει $0 < \alpha < 1$. (Μονάδες 6)

β) Υποθέτουμε τώρα ότι μία ημέρα μετά τη λήψη του φαρμάκου, η ποσότητά του στον οργανισμό του ασθενούς έχει υποδιπλασιαστεί.

i. Να αποδείξετε ότι $\alpha = \frac{1}{2}$. (Μονάδες 5)

ii. Να μεταφέρετε στην κόλλα σας και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα τιμών της συνάρτησης f , εκφράζοντας τις τιμές $f(t)$ ως συνάρτηση της αρχικής τιμής q_0 . (Μονάδες 4)

γ) Υποθέτουμε τώρα ότι $\alpha = \frac{1}{2}$ και ότι η ποσότητα του φαρμάκου που παραμένει στον οργανισμό στο τέλος της 4ης ημέρας είναι 25 mg.

i. Να υπολογίσετε την ποσότητα της δόσης που πήρε ο ασθενής. (Μονάδες 5)

ii. Να σχεδιάσετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f στο διάστημα $[0,6]$.

(Μονάδες 5)

t	0	1	2	3	4	5	6
$f(t)$	q_0	$\frac{q_0}{2}$					

Μια ποσότητα Q ραδιενεργού υλικού (σε κιλά) θάβεται και με την πάροδο του χρόνου t (σε έτη), μειώνεται ακολουθώντας το νόμο της εκθετικής μεταβολής $Q(t) = Q_0 \cdot e^{ct}$. Γνωρίζουμε ότι μετά από δύο χρόνια έχει απομείνει το $\frac{1}{3}$ της αρχικής ποσότητας και μετά από τέσσερα χρόνια έχει απομείνει 1 κιλό.

- α) Να δείξετε ότι $Q(t) = Q_0 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^t$. (Μονάδες 10)
- β) Να βρείτε την αρχική ποσότητα που θάφτηκε (για $t = 0$). (Μονάδες 6)
- γ) Να βρείτε μετά από πόσα χρόνια η ποσότητα που θα έχει απομείνει θα είναι $\frac{1}{81}$ κιλά. (Μονάδες 9)

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha \cdot 2^x + \beta$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$. Η γραφική παράσταση της συνάρτησης f διέρχεται από τα σημεία $A(1,3)$ και $B(2,13)$.

α) Να βρείτε τους πραγματικούς αριθμούς α και β . (Μονάδες 7)

Αν $\alpha = 5$ και $\beta = -7$,

β) Να βρείτε το κοινό σημείο της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f με τον άξονα $y'y$. (Μονάδες 4)

γ) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$. (Μονάδες 7)

δ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > 4^x - 3$. (Μονάδες 7)

Σε ένα ανοικτό δοχείο υπάρχουν 10 λίτρα ενός υγρού. Το υγρό εξατμίζεται έτσι ώστε ο όγκος του να μειώνεται κατά 15% ανά εβδομάδα.

α) Να βρείτε την ποσότητα του υγρού που υπάρχει στο δοχείο στο τέλος της 1ης και στο τέλος της 2ης εβδομάδας. (Μονάδες 8)

β) Ο όγκος V του υγρού μετά από t εβδομάδες δίνεται από τη συνάρτηση $V(t) = V_0 \cdot \alpha^t$, όπου V_0 και α σταθεροί πραγματικοί αριθμοί. Να βρείτε τους αριθμούς V_0 και α . (Μονάδες 8)

γ) Αν ο όγκος του υγρού μετά από t εβδομάδες δίνεται από τη σχέση $V(t) = 10 \cdot (0,85)^t$, να βρείτε πότε ο όγκος του υγρού που υπάρχει στο δοχείο είναι μικρότερος από το μισό της αρχικής του τιμής. (Δίνεται ότι: $\log(0,5) = -0,3$ και $\log(0,85) = -0,07$). (Μονάδες 9)